

AV&Entertainment[®]

MAGAZINE

TIENJARIG SQUARE OP PAASPOP
**FLINKE SLAGEN
GEMAAKT"**

PROLIGHT + SOUND
NABESCHOUWING

ONTDEKKINGSTOUR
GROTE ZAAL DE BLAUWE KEI VOLLEDIG LED

DE VIRTUELE STUDIO
VAN GROEN SCHERM TOT HOLOGRAM

JAARGANG 14 - NR.2 - 2018 - MEI

www.av-entertainment.nl

UNLIMITED SOLUTIONS FOR A LIVETIME EXPERIENCE.

UNLIMITED
PRODUCTIONS
LCMGroup

LIVETIME
LCMGroup

Wordt vervolgd!

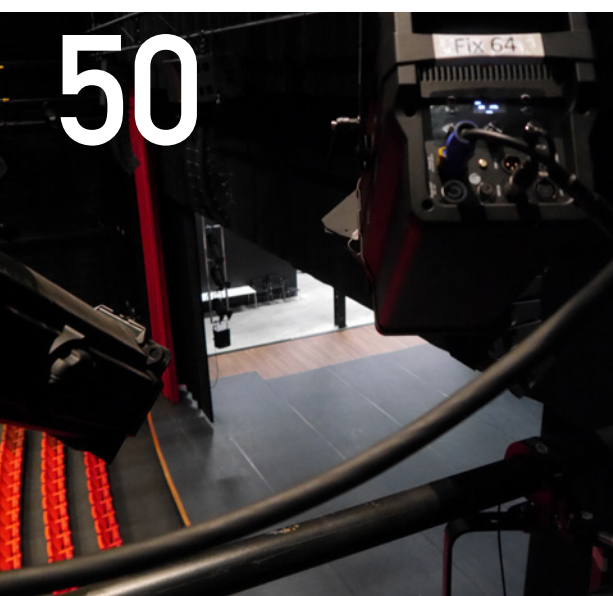
'Het werk is totaal veranderd', vertelde Ferry van Beek (AllMusic Publishing) toen we hem bezochten voor een interview voor deze editie van AV & Entertainment Magazine. Hij memoreerde daarbij aan het pre-internettijdperk, waarin het verspreiden van productiemuziek nog net wat anders verliep dan vandaag de dag. Dozen vol cd's kwamen binnen en de schijfjes moesten stuk voor stuk worden omgepakt in bubbeltjesenveloppen, om daarna weer te worden doorgestuurd naar potentiële afnemers. Het klinkt nu omslachtig, maar ooit was het de beste methode. Zo is het met alles natuurlijk, maar de manier van werken in de entertainmentbranche is wel écht flink aan verandering onderhevig. Kijk alleen de beurzen er maar op na. Op NAB draaide het veelal om het werken in 'de cloud'. Kwam daar een jaar of tien geleden maar eens om. Op Prolight + Sound (een uitgebreid verslag vind je verderop) was het – naast het thema 'integratie' - veel led wat de klok sloeg, terwijl menig- een nog niet zo lang geleden nog hele koude rillingen kreeg bij het idee van led-armaturen in bijvoorbeeld het theater. Ondertussen zijn de meningen van veel mensen al aardig aan het bijdraaien en met Theater De Blauwe Kei in Veghel hebben we in Nederland nu zelfs al een theater waarvan de grote zaal compleet met led is ingericht. Dat het nieuwsgierigheid wekt in de rest van theaterland blijkt wel aan de hoeveelheid rondleidingen die de heren technici in Veghel al hebben moeten geven aan belangstellende collega's. Wordt ongetwijfeld vervolgd! Verder in deze uitgave o.a. de fusie tussen grootmachten Livetime Productions en Unlimited Productions, het tienjarige Square op Paaspop en de stand van zaken op het gebied van lichttafels en virtuele studio's.

Veel leesplezier!

Teun van Thiel

Hoofdredacteur AV & Entertainment Magazine
teun@av-entertainment.nl

TV & Radio

TV & Radio Nieuws	7
Column John Huijbregts: Autisme?	9
TradeCast TV: opnieuw scoren in Las Vegas	10
Nabeschouwing NAB 2018	12
Trend op NAB: cloud is wat de klok slaat	21
DBSE integreert met DigiNet	23
NAB: Hollandse avond 2018	24
Ferry van Beek: "Het werk is compleet veranderd"	26
OSRAM zet Songfestival in het licht	30
Songfestival vertrouwt op Sennheiser	33
Virtuele studio: van groen scherm tot hologram	34
Data Rescue Service: redder in nood	44

Theater & Podia

Theater & Podia Nieuws	47
GDTF: verbindende factor	49
Ontdekkingstour: grote zaal Blauwe Kei volledig led	50
Stand van zaken: lichttafels in 2018	56

Show & Events

Show & Events Nieuws	67
Bliksembeveiliging: VVEM wil gedegen informatie	69
Tienjarig SQuare op Paaspop: "Flinke slagen gemaakt"	70
Krachten gebundeld: Livetime en Unlimited samen verder	78
Nabeschouwing: Prolight + Sound 2018	88
Indrukwekkend: Cirque Robe	96

Universele video wall vloeroplossingen

Met het modulaire Connect-it video wall systeem stel je eenvoudig een vrijstaande vloeroplossing samen. Van een indrukwekkende vrijstaande 5x3 indoor video wall tot een verrijdbare oplossing voor een 120 inch touch scherm. Alles is mogelijk!

Er zijn twee verschillende onderstellen verkrijgbaar: met wielen of met stelpoten. De robuuste wielen zorgen ervoor dat de video wall gemakkelijk verplaatsbaar is. Dankzij de stelpoten wordt de video wall stevig op de vloer geplaatst. Combineer het onderstel met de lange buizen (PUC 29xx), de interface platen en display strips en creëer geheel naar wens een oerdegelijk video wall frame.

Belangrijkste kenmerken:

- Modulair systeem
- Keuze uit twee onderstellen: wielen of stelpoten
- Zeer solide constructie
- TÜV5-gecertificeerd
- Snelle en eenvoudige installatie
- Makkelijke demontage

Connect-it: met een beperkt aantal componenten, vrijwel onbeperkte mogelijkheden.

Media Diamant voor colorist Xandra ter Horst

Colorist Xandra ter Horst ontving een Media Diamant, een onderscheiding en erkenning voor medewerkers die uitblinken in talent, inzet, passie en vakmanschap achter de schermen van televisie, radio of internet. Voor de Media Diamant - die sinds 2015 bestaat en twee keer per jaar wordt uitgereikt - kunnen bedrijven, organisaties en individuen collegae nomineren. Xandra ter Horst, een van de beste vakmensen op het gebied van kleurcorrectie en grading, werd op vrijdag 20 april tijdens haar werk overvallen door de voorzitter van Stichting Media Diamant, Jos Budie. Met een brief van de burgemeester Broertjes van Hilversum op zak verraste hij haar met deze eervolle vakprijs. Met de Media Diamant wordt erkenning gegeven aan bijzondere medewerkers achter de schermen van radio, televisie en internet. In 2015 werd de eerste Media Diamant toegekend aan Regie Assistent Ilse Pollen. Hierna was de eer aan Hoofd Geluidstechnicus Theo Rutten, Senior Geluidstechnicus Paul Raaijman, Projectbegeleider Juliet Wagenaar, Senior Cameraman Peter Bakker, opnameleider Tommy Byrne en Steadicam specialist Job Scholtze. De prijs bestaat uit een plaquette, ontworpen door Anneke Schat, die wordt geplaatst op de Diamantmuur van het Joop van den Endeplein op het Media Park en een aquarel. In 2016 werd de Stichting Media Diamant opgericht om de komende jaren de continuïteit van de Media Diamant te waarborgen. De Media Diamant wordt ondersteund door de Gemeente Hilversum, de Mediastad van Nederland en een groep van donateurs. De stichting maakt tevens bekend dat Ilse Pollen, de winnares van de eerste Media Diamant, als penningmeester is toegetreden tot het bestuur van Stichting Media Diamant.

Imagine People videopartner van Nuon Solar Team

Imagine People is met het Nuon Solar Team meegereisd naar Australië en Zuid-Afrika. Dit jaar slaan het Nuon Solar team en Imagine People opnieuw de handen ineen met een nieuw videopartnership. "Het Nuon Solar Team is enthousiast om Imagine People weer als videopartner te mogen benoemen. Ze gaan met ons mee naar Zuid-Afrika en helpen ons in 2018 met professionele videocontent. Naast storytelling zorgt Imagine People als videopartner ook voor advies en inspiratie zoals een vlog-workshop", aldus Luka Jakšić van het Nuon Solar Team. In september zal Imagine People de Sasol Solar Challenge 2018 in Zuid-Afrika vastleggen. In de Sasol Solar Challenge nemen twintig zonneauto's het tegen elkaar op in een race die loopt van Pretoria naar de finish in Kaapstad. De uitdaging is om zoveel mogelijk kilometers te maken. De auto (Nuna) legt meer dan 4.500 kilometer af, helemaal op de kracht van de zon. Imagine People gaat met een crew van drie man mee naar Zuid-Afrika om de Sasol Solar Challenge vast te leggen. Naast reguliere verslaggeving focust Imagine People zich dit jaar op social videocontent, vlogs, live streams en 360 graden video's.

Samenwerking Roland en JVC onderstreept

Roland Pro A/V heeft de show in Las Vegas aangegrepen om haar samenwerking met JVC Professional Video vorm te geven. Beide fabrikanten toonden op hun stand een tally-over LAN-integratie van de sinds kort leverbare Roland V-60HD HD Video Switcher met de JVC RM-LP100 Controller en KY-PZ100 PTZ IP-camera's. "De nieuwe V-60HD is zeer compact maar zit boordevol features. Met zes inputs, is het een fantastische optie van Roland voor toepassing in onze entry-level studio-oplossing", aldus Craig Yanagi, product marketing manager, JVC Professional Video. "Hij integreert naadloos met de eveneens nieuwe streaming PTZ camera's en onze andere modellen, dus zelfs bij budgetproducties kan men hiermee toch een zeer professioneel resultaat neerzetten." Rob Read, Roland Pro A/V Business Development Manager voegt toe: "Beide teams van engineers hebben zeer hard gewerkt. Het is geweldig om de samenwerking tussen de JVC en Roland engineers te zien. Niet alleen met betrekking tot dit zeer efficiënte tally-systeem, maar ook inzake toekomstige functionaliteiten van onze switchers. We zijn dan ook zeer verheugd om deze oplossing dit jaar op NAB te kunnen tonen." De V-60HD die sinds januari verkrijgbaar is, biedt een uitgebreide feature set ten behoeve van live event productie, broadcast, recording en streaming. De V-60HD is uitgerust met SDI inputs voor camera's, HDMI inputs voorzien van scalers voor data, computers, tablets en diverse andere connectoren voor een verscheidenheid aan videobronnen. Daarnaast biedt de switcher Program, Preview en een separate AUX-bus voor monitoring of multi-screen configuraties. Verder voorziet de V-60HD in een geavanceerde audiomixer inclusief multi-channel embedded audio, XLR/TRS en RCA inputs. Multi-channel embedded audio naar de twee SDI outputs en uitgebreide dynamics en auto-mixing functies maken het geheel af.

d&b
audiotechnik
GSL System

huur je bij

RICLEN

RED
AUDIO - LICHT - VIDEO

Faciliteiten voor

- Concert
- Festival
- Musical en theater
- Corporate event

www.redaudio.nl

050 534 69 80 | 020 894 42 72
info@redaudio.nl | redaudio.nl

Q-LED
MORE THAN JUST LED WALLS

**TECHNICAL
VIDEO
SUPPORT**

24/7 SUPPORT
+31 (0)6 262 64 585

+31 (0)55 534 06 66
WWW.QLED-BV.NL

Import van AV producten

AV INTEGRATE
www.avintegrate.nl

EDWARD AIR

WORLD WIDE LOGISTICS

SPECIALISTS FOR THE ENTERTAINMENT INDUSTRY

Partner of

EDWARD AIR CARGO B.V.
FREIGHTWAY BUILDING ROOM 408
FLAMINGOWEG 22 - 1118 EE SCHIPHOL-ZUID
TEL. +31 20 6485016 - FAX +31 20 6480979
E-MAIL : INFO@EDWARDAIR.NL
WWW.EDWARDAIR.NL

fence4events.nl
your crowd controlled !

Fence 4 Events - Hoge Kamp 29
3853 GL Ermelo
+31 (0) 341-265434
www.fence4events.nl

Fence4events is een bruisend bedrijf op het gebied van veiligheidsvoorzieningen op evenementen. Van kassa-units tot dranghekken, bouwhekken met of zonder zeil, fietsenrekken, stagebarriers en politiebarriers, alles ademt de betrokkenheid van ons bedrijf.

Your Crowd Controlled !

**MEGA
Pointe**

huur je bij

RICLEN

NewTek TC1

HD,3G, 4K UHD, NDI IP
16x Externe inputs
4 M/E met re-entry
Multitrack recorder
Dual streaming
Video servers

Linesbroadcast.nl

**Rent
Around.nl**

*Dé online showroom en kassa van
elke AV Verhuurder*

**MÉÉR DAN 25.000
PRODUCTEN OP
RENT
AROUND!**

T 055 - 3125450 - E INFO@RENTAROUND.NL - I WWW.RENTAROUND.NL

Autisme?

In mijn vorige column had ik het over beroepsdeformatie, dus alleen maar met je werk bezig zijn, in woord en daad. Veel mensen zeggen me dat ik een gelukkig mens ben omdat ik van mijn hobby mijn werk heb kunnen maken, vandaar dus dat ik er altijd mee bezig ben. Maar is het wel een hobby? Het is gewoon mijn werk. Een hobby voer je uit wanneer je daar zin in hebt, mijn werk voor ik uit voor een opdrachtgever op de door hem of haar opgegeven plaats en tijd.

Dus is het geen hobby, of ben ik nu autistisch? Want dat is ook ons beroep, er zo geconcentreerd mee bezig zijn dat veel mensen me zien als autist. Die reactie krijg ik vaak. Zo gefixeerd op wat je moet maken en om dat tot in den treure zo gestructureerd mogelijk te doen. Met in het achterhoofd de edit die ook helemaal goed moet zijn. Want in de edit moet je monteren, niet repareren. Dus hoe strakker je op locatie te werk gaat, hoe mooier het eindresultaat. Een goed begin is het halve werk, zal ik maar zeggen.

Als cameraman of regisseur moet je dus op locatie meer dan je best doen om het onderste uit de kan te halen met wat er voor je lens gebeurt. Onuitputtelijk, met een enorme hoeveelheid aan geduld, discipline, aandacht en inzicht. Want niet alleen de persoon in beeld moet het juiste zeggen, maar past het bij het verhaal, staat deze goed in beeld, voldoen de voorschriften, zit alles netjes, komt deze goed over, is de articulatie ok, is de achtergrond in orde, is de lichtverdeling goed, klopt de compositie, past het bij de doelgroep, zit het in lijn met het programma en... is in dit shot het doel van de opdrachtgever gerealiseerd?

Ooit heb ik voor studenten eens een korte handleiding geschreven met daarin vijftig punten waarop je moet letten alvorens je de recordknop kunt indrukken. Naarmate je ervaring krijgt, bakken veel van die punten in, maar als je er een paar vergeet klopt je plaatje niet. Dit was gebaseerd op een helikopterpiloot waarmee ik eens heb meegevlogen voor opnames. Die had een plankje gemaakt dat hij met twee elastiekjes op zijn bovenbeen vastmaakte. Daarop had hij een checklist, die liep hij punt voor punt af. Hij vroeg me of ik daar onzeker van werd, maar mijn antwoord was dat ik daar juist blij om was, want ook ik had zo het gevoel dat we veilig de lucht in konden.

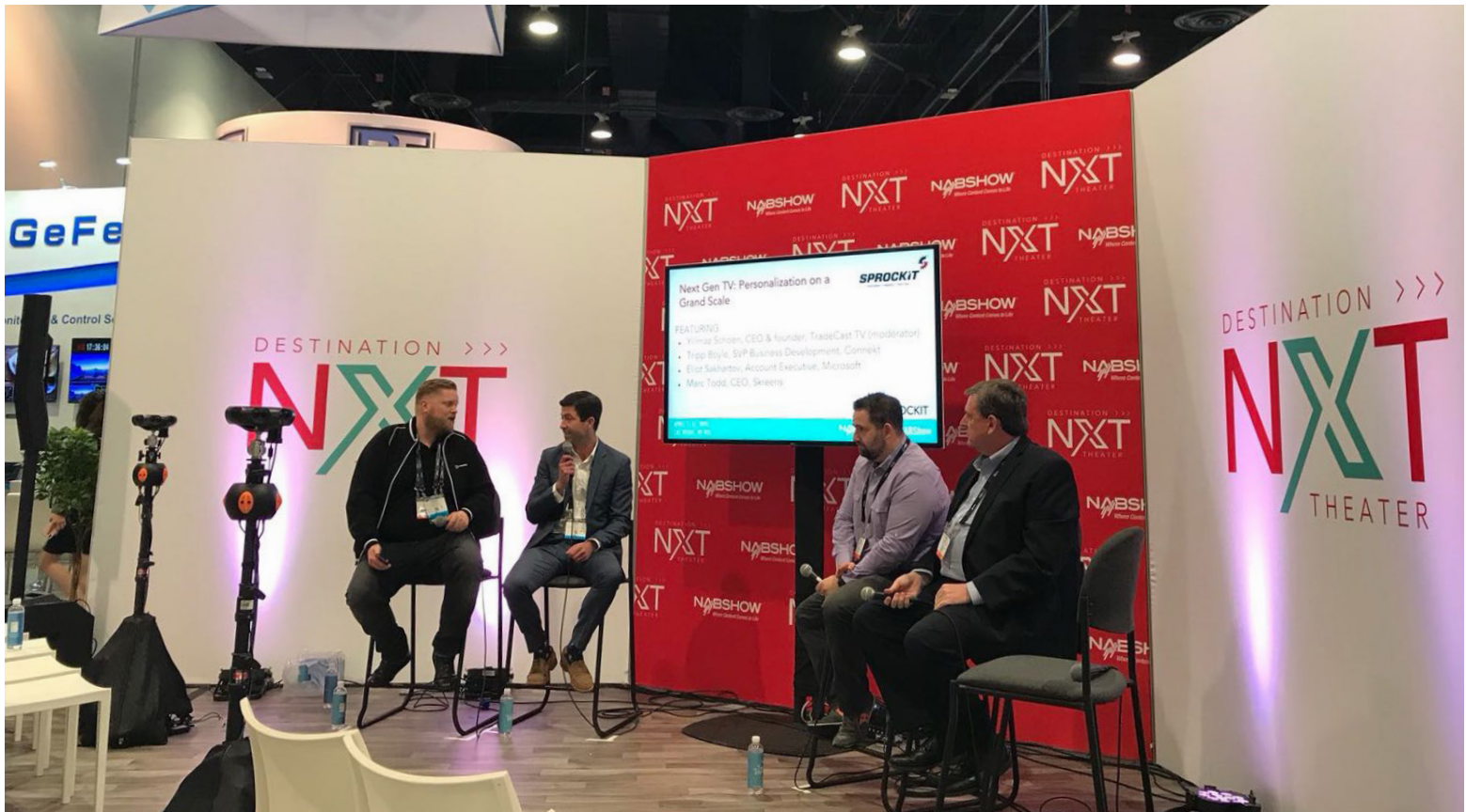
Sir David Attenborough verscheen pas nog in een filmpje waarin hij in een interview vertelde; "The one man that I wish to have with me is the television cameraman, they are the most resourceful, reliable, funny... and..., they are great companions, all of them, every single one...". Waarop de vrouw die het interview afneemt onder andere zegt; "...they have endless energy... and patience..."

Dat was mooi om te horen, want zo heb ik er eigenlijk nooit over nagedacht. Maar na het zien van dit filmpje en een beetje terugdenkend aan de reacties die we vaak op de vloer krijgen had ik het door: ik lijk inderdaad enige vorm van autisme te hebben. Maar dat geldt in het algemeen voor ons vak, ook voor de geluidsman, de belichter en iedereen die meewerkt aan een productie....

John Huijbregts

cameraman – editor - regisseur

john@camerateam.nl

Online televisiebedrijf TradeCast TV

Opnieuw scoren in Las Vegas

In een wereld waarin televisie kijken steeds digitaal wordt, blijft de manier waarop nieuwe tv-uitvindingen worden gepresenteerd nog lekker analoog: lang leve de typisch Amerikaanse trade show. Een beurs zoals de NAB Show - die jaarlijks in april gehouden wordt in hartje Las Vegas - is dan ook het Mekka voor techbedrijven die zich specialiseren in video content. Het Zwolse bedrijf TradeCast TV, dat op maat gemaakte, interactieve tv-zenders levert als SaaS-licentie, stond in april voor de tweede keer op de NAB Show en kijkt terug op een drukke week vol successen.

Voor wie TradeCast TV nog niet kent: het online platform is bedoeld voor bedrijven, ondernemers, sportclubs en merken van alle soorten en maten die videomateriaal op internet publiceren, maar daar nu óf te weinig aan verdienen óf te weinig contro-

le hebben over hun verdienmodellen. Want hoe gemakkelijk het ook is om video's op YouTube of Facebook te publiceren, door jouw content te plaatsen op platformen die niet van jou zijn, geef je inzicht in belangrijke kijkdata uit handen. Wie namelijk zelf een overzicht van kijkinformatie opbouwt, bezit waardevolle data om nieuwe verdienmodellen te creëren. Sinds het oprichten van TradeCast TV in 2015 startten verschillende grote nationale en internationale uitgevers, sportclubs, reisorganisaties en brands een eigen online tv-zender op de in Zwolle gebouwde techniek.

HOOGTEPUNT

Een jaar geleden stond TradeCast TV ook al op de NAB Show. Toen voor het eerst, nadat het bedrijf eerder dat jaar werd gespot op de CES in Las Vegas, de grootste technologiebeurs ter wereld. "We waren op de CES aanwezig als één van de geselecteerde Nederlandse startups die deelnamen aan de handelsmissie van het Ministerie van Economische Zaken en StartupDelta, onder leiding van Prins Constantijn van Oranje", vertelt TradeCast TV's CEO en oprichter Yilmaz Schoen (38). "Eén van de hoogtepunten van onze deelname aan de CES was de benadering door het Amerikaanse bedrijf Sprockit, dat startups over de hele wereld verbindt met grote corporates als Fox, Google en Hearst Television om tot concrete samenwerkingen te komen."

LAATSTE ZETJE

Vorig jaar won TradeCast TV op de NAB twee grote prijzen: een Best of TV Technology-prijs van de NAB

Show zelf én een Sprockit Award als één van de beste nieuwe startups uit het deelnemersaanbod van dat jaar. Het TradeCast TV-product werd toen vooral geroemd als totaaloplossing om content op een eigen special interest-kanaal in de cloud uit te zenden. Want wie net als Albert Heijn, Linda de Mol of Red Bull een eigen online tv-zender wil starten, kan dat bij TradeCast TV doen voor een vast, betaalbaar bedrag per maand, waardoor zelfs het MKB al snel rendement kan zien. Het starten van je eigen online videoplatform kan bovendien al in een paar dagen gebeuren, waar dit traject normaal gesproken maanden duurt. “Dat heeft ons niet alleen veel media-aandacht opgeleverd, maar was toen ook het laatste zetje om ons in de Verenigde Staten te vestigen”, aldus Schoen.

TOTAALOPLOSSING

Hoe kom je na zo'n topjaar dan in 2018 terug op de NAB Show met een product waardoor hoofden opnieuw gaan draaien? “In het jaar tussen de twee NAB Shows heeft ons team volop gewerkt aan de techniek achter het platform”, vertelt Schoen. “We kwamen afgelopen maand dan ook met een volledig vernieuwde versie van ons platform naar de NAB Show. Zo introduceerden we bijvoorbeeld onze nieuw vormgegeven applicaties voor iOS en Android, die we white-labelled en volledig in stijl met de marketing van klanten aanbieden. Daarnaast presenteerden we de online tv-zender Sprockit TV, in samenwerking met Sprockit en hun corporate partners.” Deze online tv-zender, gebouwd op de techniek van TradeCast TV, presenteert alle deelnemende startups van hun NAB-

programma en kan bijvoorbeeld ook gebruikt worden om Sprockit's evenementen op te live streamen. “De zender werd ontzettend goed ontvangen door de aanwezige corporates en startups. Zo'n totaaloplossing als deze kennen ze daar simpelweg niet.”

GOUD IN HANDEN

Na twee jaar exposeren op de beursvloer, bedrijfsborrels in de avond en korte nachten als gevolg weet TradeCast TV als geen ander dat een weekje Las Vegas behoorlijk hard werken kan zijn. Maar ook dat je als technologiebedrijf in de online televisiewereld niet de enige bent die ervan overtuigd is dé oplossing te bieden om content overal uit te kunnen zenden en tegelijkertijd gebruikersdata te kunnen verzamelen. Wat is dit jaar de belangrijkste conclusie? Schoen: “Dat we nog altijd de enige zijn die een totaalpakket aan uitzendtools aanbiedt. Er zijn genoeg bedrijven op de beurs te vinden die claimen dat ze een oplossing voor video-on-demand of over-the-top-television aanbieden, maar uiteindelijk ontdekken we elke keer weer dat ze slechts onderdelen van ons totale aanbod bieden. Als je in Amerika een oplossing kunt aanbieden waardoor nieuwszenders, kerken, overheidsinstanties en contentmakers vanuit één bron op apparaten als Roku en Amazon Fire TV beschikbaar zijn, dan heb je al goud in handen. Dit betekent overigens ook dat we niet stil kunnen blijven zitten, want de ontwikkelingen op online televisiegebied gaan erg hard. We zijn er echter van overtuigd dat we - als we onze huidige koers blijven varen - koploper kunnen blijven.”

Jeroen Broomhaar, Yilmaz Schoen,
Rosemarie Dammers en Kenneth Stamp.

NAB 2018

In de tweede week van april vond in Las Vegas de 2018-editie van NAB plaats. De jaarlijkse toonaangevende beurs voor de broadcastwereld is naast de IBC in Amsterdam de belangrijkste beurs op dit gebied en trok ook dit jaar weer meer dan honderdduizend bezoekers.

Tekst Arnout van der Hoek, MediaAssist

De NAB show is met name technologisch georiënteerd en geeft de laatste stand van zaken weer als het gaat om het maken, verwerken en distribueren van content. Er is een groot aantal seminars en conferenties en op de enorme beursvloer tonen de verschillende fabrikanten hun nieuwste producten. Hoewel het op de eerste plaats een Amerikaanse beurs is, komen zowel exposanten als bezoekers van over de hele wereld naar Las Vegas. Amerika heeft waarschijnlijk nog steeds met grote voorsprong de grootste content-industrie op gebied van televisie, film, radio en internet. Veel fabrikanten en ontwikkelaars willen daarom ook juist daar hun innovaties en nieuwe producten tonen. Of het nu gaat om de nieuwe 4K lenzen van Canon, de eerste ENG 8K camera's,

nieuwe IP platformen of om hoe men een E-sport toernooiregistratie aanpakt.

Een bezoek aan de beurs is niet alleen interessant om nieuwe apparatuur te zien, maar vooral ook om de trends en marktontwikkelingen te spotten. Hoe gaan verschillende contentontwikkelaars hier mee om? 'Shifting business models', 'next generation technologies' en 'new ways for exhibitors and attendees to make money'. Amerikaansers kan niet, maar het zijn vraagstukken waarmee zelfs de kleinste Nederlandse content creator zijn voordeel kan doen.

STANDAARD

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen van de afgelopen jaren in de broadcastindustrie is de transitie naar IP-based systemen. De vanzelfsprekendheid waarmee de consument gebruik maakt van IP om content te bekijken en zelf te maken, vraagt om continue aanpassingen in de industrie. Een aantal industriële standaards is hierbij nodig en er zijn verschillende organisaties en fabrikanten bij betrokken. De SMPTE heeft nu de ST 2110 vastgelegd als Professional Media Over Managed IP Networks. Daar zit de standaard AES67 voor audio streams in. Deze zijn belangrijk omdat hiermee systemen van verschillende fabrikanten op elkaar zijn aan te sluiten en dezelfde taal spreken. De industrie heeft hier enkele jaren over gedaan en ik heb hier meerdere

keren over geschreven. Nu lijkt dit dan toch vastgelegd, maar enig voorbehoud is op zijn plaats gezien de vele wijzigingen. Dit komt niets te vroeg want ook de standaards voor distributie en televisies in de huiskamer worden verder aangepast aan de vraag van de consument. De ATSC die voor Amerika de tv-standaard bepaalt, heeft eind vorig jaar een nieuwe standaard gelanceerd. In de ATSC zitten belangenbehartigers van Apple, Amazon en Netflix, maar ook traditionele partijen zoals BBC, CBS en Dolby. Hierbij gaat het over 'Next Gen TV' en wat er straks bij de mensen thuis in apparatuur aan 'over-the-air-services' en 'IP-based broadcast services' moet worden gecombineerd.

HDR OF 4K?

Dat deze ontwikkelingen iedereen bezighouden, blijkt onder meer uit een gesprek dat ik had bij AJA, high-end leverancier van onder meer allerlei converters voor audio en video. Bij AJA is er een vermoeden dat kabeldistributeurs meer zien in High Dynamic Range dan in 4K. De distributeurs worstelen met de grote vraag naar services op de digitale kabel. Helaas is de bandbreedte weliswaar steeds groter, maar is die niet oneindig. Neem bijvoorbeeld een HD-signaal op TV. Bij een gemiddelde provider zoals Ziggo neemt één zender naar de eindgebruiker ongeveer 2,5 Mbps in beslag. Nu er steeds meer providers komen die content op 4K zouden willen gaan uitzenden, moet deze bandbreedte omhoog. Eind vorig jaar adviseerde Amazon al dat er

tenminste 15 Mbps nodig is voor 4K. Netflix doet daar nog een schepje boven op en heeft het al over 25 Mbps. Daar kan je dus tien HD-kanalen voor leveren op de kabel. Dit heeft, zoals het zich laat aanzien, grote impact op de distributie. Het is de vraag of de gemiddelde kijker echt 4K kan ervaren in de huiskamer. Om een resolutie van 4K te onderscheiden van een HD-signaal is echt een behoorlijk scherm nodig. Als je ongeveer 2,5 meter van je televisie af zit heb je een scherm nodig van 80 inch beeld diagonaal (ruim 2 meter). Er wordt nu ook al gesproken over 8K productie, maar of dat de huiskamer haalt valt te betwijfelen. En dan hebben we het niet eens gehad over het feit

dat het kijkgedrag, naast televisie, al in grote mate plaatsvindt op allerlei andere devices. Van 8-bits kleur/lichtdiepte naar 10-bits te gaan is dan misschien praktischer en heeft misschien meer impact op de kijkerservaring. De contrastomvang, van diepzwart naar het hoogste wit, neemt toe van 255 stappen naar 1024 stappen. Het onderscheid in kleuren is zelfs nog veel groter. Er wordt gezegd dat een HD-signaal op kabel met HDR ongeveer 5,5 Mbps vraagt.

8K BIJ SHARP

Voor opname, in productie, wordt al op brede schaal gebruik gemaakt van de hoge resoluties, de 10 bits mogelijkheden van kleur en contrastdieptes en het gebruik van veel meer frames per seconde. Camera's en recorders met deze mogelijkheden kom je op de beurs overal tegen. Voldoen aan deze specificaties zegt overigens nog niets over de uiteindelijke kwaliteit van het eindmateriaal. Opvallend was de 8K ENG camera van Sharp, die al in november was gelanceerd en waarmee Sharp nu al inzet op de Olympische Zomerspelen in Tokio 2020. Er is aangekondigd dat deze volledig in 8K zal worden vastgelegd. Echter, kijkend naar de monitoren met de weergave van deze camera, viel mij op dat manier hoe Sharp met kleur omgaat, nog niet is veranderd.

CAMERAGEWELD

Toch waren weer interessante camera's te bewonderen op de beurs. Zo was er veel belangstelling voor de Canon EOS 700 FF. Een Full-Frame super 35 mm camera, op de beurs te zien met uiteraard de mooiste lenzen, wat een bijzonder mooi plaatje oplevert.

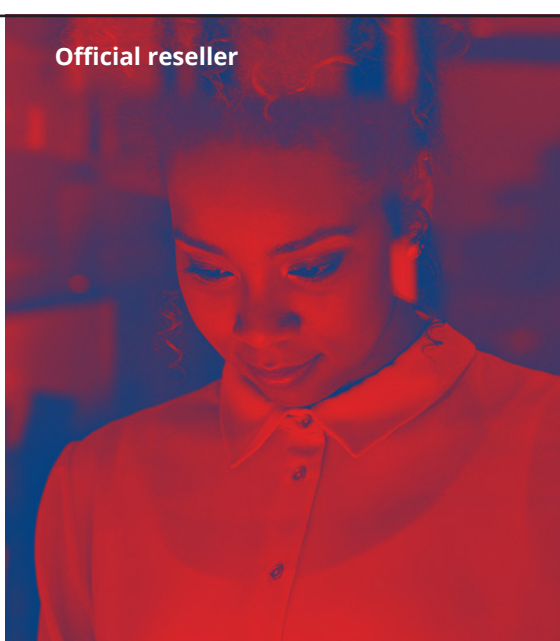
T9261-E:
 HD encoder met
 UDP/RTP, RTMP, HLS
 en ook SRT en Zixi
 ondersteuning.

T9261-D:
 HD/UHD decoder met
 Transcoder en Protocol
 Translator functies.

Official reseller

 netchange
 supplier of video tech

Jupiterweg 10 C - NL - 3893 GD Zeewolde
 +31 33 750 13 77
 service@netchange.nl
 WWW.NETCHANGE.NL

Explore all music emotions

We believe that the
 emotion of music greatly
 enhances your message.

That's why we've built a
 website loaded with the best
 production music available,
 combined with a great and
 simple to use search engine.

So what's stopping you from
 exploring all music emotions?

www.allmusic.nl

Emotion tags in circles: Drama, Mysterious, Autumn, Beauty, Seductive, Ethereal, Evocative

ALLMUSIC PUBLISHING

BROADCAST RENTAL
 broadcastrental.com

- U2 JOSHUA TREE TOUR
- TOMORROWLAND
- OLYMPISCHE SPELEN
- ISLE OF MTV
- FORMULE 1
- KNVB BEKER
- MTV VIDEO MUSIC AWARDS
- CHAMPIONS LEAGUE
- WORLD SOLAR CHALLENGE
- THE PASSION

Er was ook veel belangstelling voor het antwoord van Panasonic, de AU-EVA1, ook een 5.7K camera. De populaire Sony FS5 is nu uit in tweede generatie FS5 II, met 4K, HDR en 120FPS en ook een Raw output. Sony bracht daarnaast twee compacte camera's uit, de PXW-Z190 en PXW-Z280. JVC richt zich met de ENG Connected Camera meer op de live production markt. Deze camera met drie 2/3 inch cmos sensors kan intern opnemen en tegelijkertijd streamen via IP van en naar de studio in een low latency van iets meer dan een frame. Meest opmerkelijk in het DSLR segment vond ik de FUJIFILM X-H1. Vooral de Eterna Film simulation voor

grading zag er erg goed uit. BlackMagic lanceerde op de beurs ook een nieuw antwoord op alle DSLR's die zo populair zijn onder individuele filmers: de Blackmagic Pocket Cinema Camera 4K. Het heeft een MFT mount en een mooie formfactor. Vergelijken met de al op de markt aanwezige systemen is het wel de vraag wat deze camera extra biedt. Blackmagic Design presenteerde ook nu de volledige chain voor multicam live productie; met een volledig uitgeruste Ursa studiocamera, een mooi vormgegeven shading unit en een zeer compacte live 4K beeldmixer. Hoe ze voor die lage prijsstelling deze producten kunnen neerzetten

blijven vele broadcasters zich afvragen. "Er is veel argwaan als het gaat om uiteindelijke beeldkwaliteit", zei een collega ter plekke. "Het gaat niet altijd om het prijsverschil, maar een nieuwe Canon EOS C700 kost als body net iets meer dan 35.000 euro en een BlackMagic Ursa body kost net iets minder dan 3.500 euro. En allebei zijn het 4K camera's. Het is de vraag of bijvoorbeeld 2K multicam uit een Grass Valley er uiteindelijk op beeld niet mooier uit ziet."

MULTICAM

Op MULTICAM gebied was er natuurlijk wel meer te zien. De vernieuwde mixer, Carbonite Black Solo 13, van Ross viel op. Een bijzondere mixer was de Panasonic AV-HLC-100, die PTZ camera controlling, 1-ME mixer, audio en live streaming combineert. De hele interface is gebouwd door NewTek. Het wonderlijke is dat je voor de prijsstelling, ongeveer 17.000 dollar, een product bij NewTek zelf kan kopen dat enorm veel meer kan.

NEWTEK

NewTek had op de beurs weer een aantal bijzondere nieuwe producten. De nieuwe in- en output module, de NC1 Studio I/O IP Module, heeft 4 x 3G inputs SDI, 2 x 10Gbit netwerkpoorten 2 x 1Gbit. Het ondersteunt zowel de in dit artikel genoemde netwerk protocol SMPTE ST2110 als NDI en de gelieerde AES67 audio normen. Na de Connect Sparks voor HD, kleine kastjes die HD video vertalen naar NDI netwerk, is nu ook de Connect Sparks Pro getoond voor 4K. De realtime transcoders zijn erg populair, omdat ze een video- en audiosignaal omzetten naar een netwerk, waardoor de bron overal op het netwerk kan worden opgepakt. Met de komst van de 4K versie kan iedereen die met NDI enabled systemen werkt bijvoorbeeld 4K camera's aansluiten voor minder dan duizend dollar per kanaal. Het geeft veel flexibiliteit en is nog betaalbaar ook. Over-IP-productiesystemen nemen in populariteit toe. De voorhanden zijnde uitgebreide technologie in de IT-sector kan hiermee worden gebruikt en het wordt eenvoudiger om complexe werkwijzen in live studioproducties te gaan beheren en automatiseren. Een samenwerking tussen CISCO, VIZRT en NewTek heeft geresulteerd in een volledige virtualisering van een live productie omgeving. Op de Cisco stand was een werkende gevirtualiseerde Tricaster te zien, gekoppeld aan een studio automatiseringssysteem Mosart en Trio Graphics van VIZRT. Volgens Andrew

ABC DISPLAY
PORTABLE BRANDING

KEEP MOVING YOUR BRAND!

POSTERBORDEN EN BEURSSTANDS

**ABC DISPLAY PRODUCEERT MODULAIRE PRESENTATIESYSTEMEN VOOR:
PRESENTATIES, EVENEMENTEN, PROMOTIES.**

OFFERTE? BEL 036-5481122

www.abcdisplay.nl

Cross, de CTO van NewTek valt het binnen de verwachting dat binnen een aantal jaren apparatenruimtes van studio's niet veel verschillen van andere IT serverruimtes. In de editing is dit min of meer al het geval en de eerste gevirtualiseerde AVID systemen draaien al bij onder meer United Broadcast in Hilversum. Hoewel de grote merken in live productie nu stapvoets overstappen naar over-IP-productie, is NewTek dus alweer een stap verder. Andere in het oog springende innovaties bij NewTek betreft upgrades in hun TriCaster IP-series. Bijvoorbeeld de eigen KVM oplossing, waarmee de TriCaster volledige interface via een webinterface is te bedienen, de audio-over-IP matrixoplossing en een heel interessante oplossing om titels en animaties te maken met behulp van Adobe Cloud Photoshop en After Effects: LiveGraphics. Dit laatste is een plugin voor de Adobe applicaties om titels en animatie graphics te ontwerpen in deze populaire software en direct als template te gebruiken in de live mixer.

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

Misschien wel de belangrijkste vernieuwing op deze beurs is de intrede van Artificial Intelligence (A.I.). Behalve dat de bestanden door de toenemende resoluties toenemen, neemt gewoon de hoeveelheid media en data die men centraal op een systeem wilt opslaan toe. Hierbij gaat het om ruwe con-

tent, de ruwe opnames, intermediale content zoals montagegegevens en audio en graphics en finished content, de films en clips klaar voor publicatie. In veel media-asset-management systemen wordt in alle fases van het proces zoveel mogelijke metadata toegevoegd. Soms gaat dat automatisch, zoals data die al tijdens de opname door de camera worden meegeschreven. Maar veel data wordt ook door redacteurs, regie, editors en andere bewerkers tijdens elke schakel in het proces meegeschreven. Een ultiem systeem dat veel bij de omroepen en zenders wordt gebruikt is Avid MediaCentral. Maar alle investeringen en inspanning ten spijt is het soms toch nog moeilijk om in al die mediadata een fragment van even geleden of waar men maar beperkt info van heeft, terug te vinden in het systeem. Het voornaamste doel van een MAM is met name de actuele producties te stroomlijnen. Men kan namelijk niet alles benoemen. Heeft men gefilmd voor een onderwerp van Klokhuys over de werking van eb en vloed op het strand en heeft men later een shot van de branding nodig, dan zit er natuurlijk een kans in dat nergens in het proces ooit de tag 'branding' is ingevoerd. A.I. biedt dan oplossingen. Hiermee is het nu mogelijk om door de computer beeld en audio te analyseren en te interpreteren. Hierdoor zou het in staat kunnen zijn dit fragment te vinden door het opdracht te geven om naar 'branding' te zoeken.

MOBILE VIEWPOINT

De grootste en opvallendste Nederlandse stand op de beurs was van Mobile Viewpoint. In samenwerking met TNO hebben ze verschillende producten ontwikkeld waaronder een A.I.-based video search engine. In een demo lieten ze zien hoe ze fragmenten van president Trump en een auto konden vinden. Ze voerden een aantal foto's van Trump in het systeem in, want die kende het systeem nog niet. Auto's had het systeem wel al geleerd te herkennen. In een zeer korte tijd kwam het systeem met allerlei fragmenten waar inderdaad Trump met auto in beeld was te zien. Het Alkmaarse bedrijf, met name bekend van een WMT, mobile 4G transmissie units voor media, had meerdere interessante nieuwe producten staan. De IQ Sports Producer bijvoorbeeld, een automatisch sport live production systeem waar al mee is geëxperimenteerd bij de jeugd van Ajax. Daarnaast was er SpotOn, een editor voor live video t.b.v. social media en een intelligente onbemande automatische meercamera studio met een virtuele cameraman en virtuele regisseur.

LIVE STREAMING

Livestream en Vimeo zijn samengegaan en hebben het in combi zeker makkelijker gemaakt om live te streamen vanaf welke locatie dan ook. Voor grote klanten hebben ze een eCDN (enterprise CDN) ontwikkeld,

DE MEEST COMPLETE MOBIELE STUDIO OOIT

Datavideo viert op het AV Festival de introductie van de HS-1300, het nieuwste model mobiele studio.

Deze mobiele studio biedt ruimte om zes bronnen aan te sluiten, geavanceerde keying mogelijkheden, een ingebouwde streaming encoder en recorder en dat alles in een koffertje van nog geen zeven kilogram.

Met trots kunnen wij zeggen dat dit de meeste complete mobiele studio ooit is.

Zoals alle Datavideo producten is de HS-1300 eenvoudig te gebruiken. Met behulp van duidelijke handleidingen en uitgebreide how-to video's op ons Youtube kanaal worden zelfs de meest complexe handelingen kinderspel.

Voor meer informatie kijk op www.datavideo.com

datavideo

HDR workflows made simple with Grass Valley

Dazzle your viewers with best-in-class dynamic range

- Native 10-bit HDR workflows with support for global HDR standards
- Produce HDR in HD or 4K UHD
- Deliver HDR and SDR simultaneously
- Fits into any workflow thanks to SDR/HDR cross-mapping and HD/4K cross-conversion

Learn more by visiting grassvalley.com/HDR

Join the conversation

maar ook de kleine Mevo camera blijft intrigeren. De camera is een camera en streamer in één met zeer compacte afmetingen en kan worden bediend met een smartphone. Het herkent gezichten en kan op je smartphone schakelen. De camera is 4K en door op bijvoorbeeld 720p uit te streamen kun je verschillende beelduitsneden maken en schakelen op je telefoon.

ATOMOS

Atomos was ook weer groots en luidruchtig aanwezig op de beurs. Het bedrijf maakt populaire recorders met ingebouwde monitoren die vooral favoriet zijn bij gebruikers van DSLR en kleinere camera's. Deze ontberen vaak behoorlijke eigen ingebouwde recorders. De Ninja V is de nieuwste compacte recorder met 4K60P en HDR. Maar er werd vooral groots uitgepakt met de nieuwe recording codec ProRes RAW. RAW impliceert dat de data rechtstreeks van de beeldchip van de camera wordt opgeslagen zonder enige compressie, zodat in de editing nog alle data beschikbaar is om eventueel aan te passen. Deze Apple codec doet wel enige bewerking en gebruikt evenveel bandbreedte als de al bestaande ProRes codec en is vergelijkbaar met ProRes 422HQ. De ProRes Raw codec is vooralsnog alleen compatible met FCP 10.4.1. Volgens de eigen white paper van Apple vergt de playback van deze codec behoorlijke computerkracht, maar geeft het vervolgens veel meer snelheid in bewerking en rendering. De toekomst zal leren of hier een nieuwe stan-

daard is neergezet en of deze verder door de industrie wordt geadapteerd.

GAMING EN BROADCAST

Als laatste nog even terugkomend op een nieuw fenomeen in de broadcastindustrie: de registraties van E-sport wedstrijden. Gaming is enorm populair bij de opkomende generatie en de young professional. Er worden wereldwijd grote toernooien gespeeld, waar grote schares fans graag naar kijken. Twitch.tv is hier een belangrijke speler en trekt kijkers in aantallen van honderduizenden tot miljoenen, afhankelijk van de wedstrijd. Het registreren van een dergelijke wedstrijd voor online streaming

of tv zou niet anders zijn dan een gemiddelde voetbalwedstrijd. Echter, in het geval van E-sport, komt er nog een flink aantal bronnen bij. Hierbij moet men denken aan alle gaming consoles die men moet tonen en vooral ook de mogelijkheid om te kunnen duiden: wie is bezig te winnen, welk team, welke individuele speler enzovoorts. In april bespraken we in Engeland een casus van Twitch waarbij ze 40 gameconsoles moesten kunnen monitoren en indien nodig live in beeld kunnen schakelen. Vlak voor de NAB bezocht ik in Las Vegas de E-sport Arena in het Luxor. Het was een nog betrekkelijk klein theater met ongeveer 500 plaatsen waar op allerlei gameconsoles wedstrijden konden worden gespeeld, door het publiek worden meebeleefd en live worden uitgezonden. Op één van de monitoren werd een Europees kampioenschap afgespeeld voor League of Legends in de Royal Arena in Kopenhagen. Er waren ruim 16.000 bezoekers. Op Twitch zag ik dat alleen dit spel al meer dan 9 miljoen volgers heeft op hun kanaal. De uitdaging voor de registratie was niet alleen om de show en de games goed weer te geven, maar ook om het zestienduizendkoppig publiek goede visuals te geven van wat er gebeurde. Goede info graphics, titels en showelementen konden natuurlijk niet ontbreken, zeker niet voor een publiek dat met gaming nogal verwend is. Dat er veel te leren is van de gaming industrie voor content productie moge duidelijk zijn en de technische tools en engines die oorspronkelijk voor deze industrie zijn ontwikkeld, worden ook steeds meer ingezet in de broadcast industrie. Een ontwikkeling om in de gaten te houden!

PASSIE
VOOR GRIP

MovieBird 52 & Flighthead Mini

@538 Koningsdag

RENTALS@EGRIPMENT.NL

EGRIPMENT SUPPORT SYSTEMS

Follow us on:

WWW.EGRIPMENT.COM

Consultancy - Workflow begeleiding
Training - Media Management

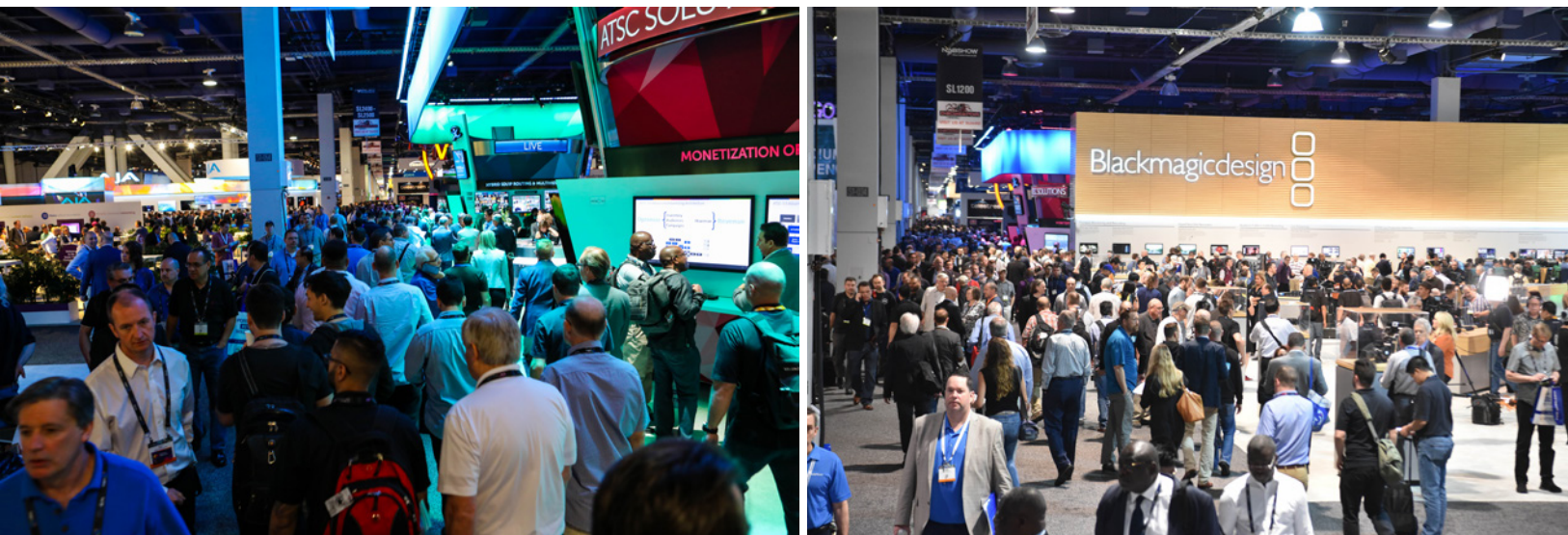
MediaAssist

support b.v.

info@mediaassist.nl

www.mediaassist.nl

035 6239297

Trend op NAB

Cloud is wat de klok slaat

We vroegen Patrick Brand op NAB op zoek te gaan naar dé trend op de beursvloer. Opvallendste conclusie: IT en IP is everywhere en de 'cloud' wordt definitief een cruciaal onderdeel van de workflow. Termen als SaaS (Software as a Service) en PaaS (Platform as a Service) zijn dan ook steeds vaker te zien op de stands van traditionele hardware leveranciers. En dat is natuurlijk niet zo gek als je bedenkt dat naar verwachting in 2020 ongeveer twee derde van het datacenterverkeer bestaat uit Video en storage. Met meer dan 8 miljard aangesloten video devices in 2021, zal ruim 80% van het global IP verkeer uit video bestaan.

Over het al dan niet overgaan op 4K ging het eigenlijk niet meer in Las Vegas. Het is, samen met HDR, een voldongen feit. En waar 8K kortgeleden nog alleen een gimmick was uit Japan, wordt er nu al serieus rekening mee gehouden. De demo's zijn in elk geval veelbelovend. Maar vooralsnog gaat het bij de NAB voor een groot deel over de directe lijn naar de consument: OTT dus. Gaan de broadcasters hier nog wel een rol in spelen?

CONSUMENT BEPAALT

Daar waar de komst van HD nog afhankelijk was van de snelheid van handelen van de broadcasters is het nu de consument die bepaalt, of eigenlijk de smartphone- en laptopfabrikanten wiens schermen ongekende resoluties en beeldkwaliteit leveren. Hier wil de content-eigenaar dan ook het liefst direct op, in de beste kwaliteit maar dan graag zonder tussenkomst van derden, zoals broadcasters. Maar goed, dit laatste is alleen voor de hele grote

kapitaalkrachtige spelers weggelegd. Zo lanceerde Disney in de Verenigde Staten hun online ESPN+ dienst en Turner deed hetzelfde met B/R Live. De eerste zal een voorloper zijn van een groot wereldwijd platform à la Netflix, waar alle Disney content rechtstreeks zijn weg naar de consument zal moeten gaan vinden. De ESPN player werd gebouwd door BAMTech, het technologiebedrijf met Europees hoofdkantoor in Amsterdam, dat ook de Eurosport player maakte waar alle content van de recente Olympische Spelen op te zien was. Nieuwe, licentievrije compressietechnieken als AV1 maken het mogelijk om nog efficiënter video af te leveren op elk mogelijk scherm. Youtube en Netflix zijn er al druk mee bezig. Gaming en 'televisie' komen vanaf hetzelfde device: denk aan de Playstation waar steeds meer 'televisie' op wordt gekeken.

Maar met toekomstige online game platforms heb je überhaupt geen gameconsole

meer nodig. Supersnelle dataverbindingen maken het mogelijk om online te gamen met ultra low latency. Allemaal uit de cloud, uit datacenters dus. Prominent was dan ook de aanwezigheid van de grote public cloud partijen als Google (Cloud), Amazon Web Services en Microsoft (Azure) en datacenterleverancier Interxion was met een flinke vertegenwoordiging in Las Vegas aanwezig.

KANSEN

Streaming video is het nieuwe Live en 4G/LTE en 5G zijn de nieuwe satellietverbindingen. De Nederlandse industrie is echter goed op de hoogte, zo bleek na een rondgang langs de naar schatting zo'n 500 Nederlanders op de beurs. Een stuk meer landgenoten dan vorig jaar zo blijkt en vooral meer programmamakers. Een teken dat het goed gaat met de economie, maar ook met het feit dat men kansen ziet in het veranderende consumentengedrag. Vertegenwoordigers van de facilitaire bedrijven, fabrikanten, producenten en broadcasters lieten zich, samen met ruim 100.000 andere bezoekers goed informeren op de ruim 1700 stands. Daaronder ook een aantal Nederlandse standhouders zoals Egripment, 24i, Unified Streaming, Vocas, Tradecast, Axon en Mobile Viewpoint.

MMP1

Big studio monitor management for **in the box** productions

The new Yamaha MMP1 Studio Monitor Management System

Versatile, great-sounding and refreshingly affordable, the new Yamaha MMP1 brings sophisticated monitor management to DAW-based production environments. From stereo through to complex, multi-channel formats like Dolby Atmos, MMP1 delivers flexible routing of all essential audio throughout the studio, along with the powerful bass management control, time alignment delays and six-band room EQ necessary to optimise your monitoring for your production space. MMP1 is easy to configure and operate via Mac/Windows Apps, and there's also an iPad App for convenient control of all essential parameters.

*The MMP1 Studio Monitor Management System:
Part of Yamaha's continuing commitment to enhancing
the audio production process*

Comprehensive
Monitor Control

Outstanding Speaker
Management Precision

Flexible Bass
Management

Full-Feature Channel
Processing

Post-Production
Recording Support

For more information please visit www.yamahaproaudio.com

Inspired sound

V.l.n.r.: Michel Croonen, Niels Mos en Bart Delva

Broadcast- en AV-specialist DBSE integreert met DigiNet

Na enkele jaren van intensieve samenwerking hebben de broadcast en IP-specialisten DBSE en DigiNet besloten om beider activiteiten per 1 april 2018 te bundelen en gezamenlijk onder de naam DigiNet verder te gaan.

Fotografie Bart Scheulderman

Het Nederlandse DBSE werkt al sinds 2012 samen met het Belgische DigiNet en ook de Nederlandse vestiging van DigiNet werd jarenlang door Niels Mos gerund. Door beide bedrijven nu samen te voegen ontstaat een krachtige combinatie met ruim twintig van de beste specialisten op het vlak van broadcast-, media- en IP-productie en workflows. Eigenaar en oprichter Niels Mos van DBSE zal hierdoor toetreden als aandeelhouder en deel uitmaken van het managementteam van DigiNet en verant-

woordelijk blijven voor de Nederlandse activiteiten van het bedrijf.

FOCUS OP IP

“Na zes jaar intensief samen te hebben gewerkt is het nu tijd om te consolideren en volledig onder de naam DigiNet verder te groeien en zo onze klanten optimaal te bedienen”, aldus Mos. “We kunnen ons nu volledig focussen op de ingezette overgang naar video over IP. Software neemt de plaats in van hardware en we merken dat er bij onze klanten nog veel vragen zijn over deze ontwikkelingen. Wij helpen ze daar graag bij. Veel fabrikanten zijn klaar voor IP, maar onze klanten willen meer informatie. Wij geven ze een advies op maat en kunnen zorgen voor een vlekkeloze overgang.”

GLOBALISEREN

Michel Croonen, bestuurder en managing director van DigiNet: “Onze werkzaam-

heden groeiden steeds dichterbij elkaar toe en gingen elkaar overlappen. We werken al vele jaren samen en Niels en zijn team hebben dezelfde passie voor het vak en servicegerichtheid als wij in België hebben. Het is dan ook logisch om onze klanten te laten profiteren van de synergie die deze samensmelting oplevert. De samenvoeging maakt het bovendien mogelijk om onze groei-ambities te versnellen en effectiever te opereren in een industrie waar zowel fabrikanten als klanten steeds vaker consolideren en globaliseren.”

BEWUSTE SELECTIE

“DigiNet gaat zich meer richten op merken en de kennis over deze merken”, aldus Niels Mos. “Niet zo veel mogelijk merken om de etalage te vullen, maar een bewuste selectie van merken die we goed kennen en waarvan we weten dat ze ertoe doen. Met merken als Axon, Avid, BlackMagic Design, Dell EMC, Ross Video, Dell EMC, Screen Systems en Telestream willen we verder groeien, waardoor we al onze klanten oplossingen op maat kunnen blijven bieden.”

DigiNet zal zowel in België als in Nederland met eigen entiteiten blijven werken: DigiNet NV in België en DigiNet BV in Nederland. In zijn totaliteit werken er ruim twintig mensen vanuit de kantoren in Vilvoorde (B) en 's-Graveland (NL).

NAB HOLLANDSE AVOND 2018

Ook dit jaar was de Hollandse Avond, oftewel Dutch Evening 2018 op de NAB in Las Vegas een grote hit! De organisatie had opnieuw gekozen voor het gezellige buitenterras van de Rhumbar, direct gelegen aan de strip. Met zo'n 225 gasten was de avond weer 'uitverkocht' en zat de locatie aan zijn maximum. De geruchten gaan al rond dat organisator Patrick Brand volgend jaar zal uitwijken naar het enorme balkon van de befaamde Omnia Nightclub bij Caesars Palace. We houden je op de hoogte!

Foto's Bart Scheulderman / propictures.nl

De partners van de Hollandse Avond op de strip, direct voor de Rhumbar.

DEZE HOLLANDSE AVOND WERD MOGELIJK GEMAAKT DOOR:

Avid, Axon, Amptec, Canon, Cisco, Crosspoint, D&MS, Datavideo EMEA, Egripment, Skyline, DigiNet, Grafisch Lyceum Rotterdam (GLR), Google, Grass Valley, Interxion Datacenters, Mafico, Mobile Viewpoint, QSight IT, Riedel, RTS, Unified Streaming, United en Vocas.

Philippe Tresfon (links) kwam onverwacht langs en sponsorde direct de DJ. Thierry van Mansom (namens GLR), Jan de Pijper (Facility House) en cameraman Ramon de Boer (tevens namens het GLR) konden het wel waarderen.

Arnout van der Hoek (Media Assist), Ton Nijdam (Q Sight IT) met Dirk de Groot en Menno Drenth van de VPRO

Wit is het nieuwe... uh wit! Het staat ze goed: Frank Steenbeek (Broadcast Rental), Jeroen van Rossum (United) en Niels Mos (DigiNet)

Talpa koos voor donkerblauw, keurig conform de huisstijl van het bedrijf. Vlnr Danny Bol (Network Innovations), Maikel Bekker (Talpa TV), Ewoud Flaming (Talpa TV) en Jens Timmermans (Talpa Radio).

Johan Lieffers van Datavideo met 'industry veteran' Jan Looijmans van AzilPix.

Willem Roskam (donkerblauw) van Talpa Networks kon het goed vinden met Leanne van Oostende (Microsoft).

Laurent Bogaert (Crosspoint), Wilfred Soerel (Canon) en Guy Kreidt van Videohouse

Ruid Dobber (l) en André Kan (midden) van Vocas hebben het naar hun zin met Cindy van der Lubbe (Angenieux) en Paul van Asseldonk (r, The Future Store)

Eten was er ook dit jaar weer in overvloed

Unified Streaming had een uiterst succesvolle NAB: vlnr Simon Westbroek, Ewout Meijer en Anne Zant

DJ Louis van Rhubar kon Andre Hazes echt niet vinden in zijn database...

Vlnr: voor het eerst op de NAB: Frans Olsthoorn (Zoom Media), Lucinda Sparks (Microsoft), Abderrahim Ait Ben Moh (Zoom Media) en Joel Altzyer (Avi)

Mobile Viewpoint had vooral Amerikaanse geïnteresseerden over de beursvloer. Charlotte van Herten, Lex Koetzler, Martijn van Erven en Roy Meister waren dus blij om even een avondje Nederlands te kunnen spreken.

Bob Meesterman (Aperture), Richard Villhaber (Egripment) en Valentijn Diemel (Datavideo) komen al jaren op de NAB en zijn de tel inmiddels kwijtgeraakt.

Ferry van Beek (AllMusic Publishing):

"HET WERK IS COMPLEET VERANDERD"

In de wereld van productiemuziek is Ferry van Beek al meer dan 25 jaar een stabiele factor. Met AllMusic Publishing vertegenwoordigt hij talloze internationale labels in de Benelux en met het eigen label blinq produceert hij zelf ook production music voor videoproducties. Een gesprek over de stand van zaken op het gebied van productiemuziek, de vluchtigheid van hedendaagse muziek en hoe het vak veranderd is: "Het werk is niet meer te vergelijken."

Eind jaren '80 had Ferry van Beek een productiebedrijf voor radio-commercials en geluid bij televisie-commercials. Als er muziek onder dergelijke producties nodig was, werd al heel veel productiemuziek gebruikt. Interessante business, zo vond Van Beek. Toen hij in 1988 voor het eerst op NAB in Las Vegas kwam, zag hij bovendien dat er daadwerkelijk aanbieders waren van die muziek. "Wij gebruikten toen zo veel muziek, dat het me verstandig leek om te kijken of we dat hier konden gaan vertegenwoordigen", vertelt hij nu. "We zijn toen, naast het runnen van de geluidsstudio, begonnen met een paar labels. Op een gegeven moment nam dat zo'n vlucht, dat we ons volledig op die muziek gestort hebben. Dat was een kwestie van catalogi opsporen, uitvoelen of ze al vertegenwoordigd waren in de Benelux en als dat nog niet het geval was, kijken of wij dat dan konden gaan doen."

ONLINE ONLY

Het was destijds nog een totaal andere wereld, absoluut niet te vergelijken met hoe het er vandaag de dag aan toe gaat in productiemuziekland. "Als je er nu op terugkijkt is het eigenlijk te bizar voor woorden", memoreert Van Beek. "Bij ons kwamen grote pakketten cd's binnen, die wij dan weer moesten ompakken in bubbeljesenveloppen. Die verstuurden we vervolgens naar onze potentiële klanten en dan moest je maar hopen dat ze er iets van gingen gebruiken. Dat eindigde uiteindelijk in een enorme overkill aan materiaal bij die partijen, waar stapels cd's kwamen te liggen die niet eens uit de verpakking kwamen." Het zette Van Beek destijds al vroeg aan het denken over betere opties. Internet kwam opzetten en hij was er als de kippen bij om daar gebruik van te maken. "In het begin was het alleen maar handig om dingen op te zoeken, audio streamen ging nog niet en downloaden duurde nog te lang. Toch zagen we meteen het belang en we waren dan ook de eersten die zich volledig heb-

ben gericht op online. Dat was begin jaren '90 al. Het was een bewuste keuze om de fysieke producten af te zweren. Online only, dat werd het devies."

OUDE KLANTEN, NIEUWE KLANTEN

In het begin ging het met horten en stoten. "We boden in eerste instantie alleen MP3's aan ter download, want als je WAV's ging downloaden dan was de productie bij wijze van spreken al verspreid als je bestand een keer binnen was. In het begin was er ook nogal wat scepsis van mensen die vroegen om toch ook nog even een cd'tje op te sturen. Het heeft ook echt wel wat klanten gekost, maar er kwamen ook al snel nieuwe klanten bij die het heerlijk vonden om niet meer overstelpt te worden met stapels cd's. Toen internet vervolgens een vlucht nam, de verbindingen beter werden en de mensen bekend raakten met het fenomeen ging het vervolgens hard."

DIGITAAL

In korte tijd is de hele business compleet gedigitaliseerd. Dat het niet alléén maar voordelen heeft, is ook voor Van Beek duidelijk: "Het is bijvoorbeeld veel vluchtiger geworden en mensen kunnen makkelijker dingen van je stelen. Bovendien ontbreekt wel het échte contact met je klanten, wat er in de cd-tijd nog wel was. Nu moet je dus in je marketing dingen verzinnen waardoor mensen toch aan je blijven denken. In het hoofd van de gebruikers moet je op nummer één komen te staan. Ze moeten meteen denken: 'we hebben muziek nodig, dus we moeten AllMusic bellen'. Ook dat is trouwens een leuk spel."

BUBBLE SEARCH

Wie op zoek is naar productiemuziek kan daar op de website van AllMusic naar speuren middels een inventief systeem. Daarmee wordt het potentiële klanten makkelijk gemaakt om bij de allerbeste match uit te komen. Van Beek: "Daarvoor hebben we een tijdje terug al onze 'bubble search' geïntroduceerd. Op je scherm zie je verschillende bollen waarin een emotie genoemd staat. Je zoekt dan bijvoorbeeld de drie emoties die het beste passen bij de muziek die je zoekt. Op de achtergrond wordt dan een heel systeem in werking gesteld dat zorgt voor een heel goede selectie die de klant krijgt voorgeschot-

Eigen label: blinq!

Naast het vertegenwoordigen van buitenlandse labels, is AllMusic Publishing drie jaar geleden samen met Evertone Music Productions het Nederlandse productiemuzieklabel blinq begonnen. "Hartstikke leuk, omdat we daarmee ook weer aan de creatieve kant van het proces zitten", geeft Ferry van Beek aan. "We denken voortdurend na over welke soort muziek we zouden moeten hebben en hoe we dat kunnen realiseren. Dan nemen we regelmatig op in studio's en zit ik dus eigenlijk weer een beetje op mijn oude stoel. Heel leuk om ook weer op die manier met muziek bezig te zijn, want dat is toch hoe het ooit begonnen is. Wereldwijd hebben we dan ook weer agents die onze muziek buiten de Benelux vertegenwoordigen. Zo ontstaan leuk dingen. Bij de laatste Winterspelen heeft bijvoorbeeld NBC één van onze muziekjes gebruikt voor hun leaders. Het is mooi om weer echt dingen te creëren, wat in eerste instantie de reden is geweest om met muziek bezig te zijn. Het gaat ook gewoon goed, album nummer 60 is onlangs al verschenen."

www.blinq-music.com

teld. Van daaruit kunnen ze dan weer verder gaan filteren; 'ik wil zoveel beats per minuut' of 'ik wil alleen iets dat in de categorie dance valt' bijvoorbeeld. Zo kom je makkelijker uit bij de muziek die je nodig hebt." Van de mensen van AllMusic vergt het systeem overigens wel wat monnikenwerk om alles zo goed mogelijk gecategoriseerd te krijgen. "Veel data zijn al ingevuld als wij het materiaal binnenkrijgen, maar wij voegen zelf ook nog veel nuttige informatie toe. Een gigantische klus, maar het is wel belangrijk om het goed op orde te hebben om uiteindelijk de beste resultaten te kunnen bieden."

om

DUTCHMULTICAM

Outside Broadcast Van • ENG Crews • KA-Sat • Editing

Compacte high-end regiewagen, korte opbouwtijd!
Klein team, minder kosten!

HD - UHD - 4K - LIVE - STREAMING

dutchmulticam.nl

RECHTEN

Andere uitdaging in de wereld van productiemuziek is uiteraard ook het beschermen van de rechten van de makers en vertegenwoordigers. Een muziekstuk is zo gestolen en zie maar eens te achterhalen wie dat doet. Interessant fenomeen daarbij is bijvoorbeeld YouTube, dat ook een tijd op zoek is geweest naar manieren om bij te dragen aan de bescherming van de muziekrechten. In het dagelijks leven is het doorgaans zo dat je onschuldig bent tot het moment waarop het tegendeel bewezen wordt. "Maar YouTube heeft dat precies omgedraaid", geeft Van Beek aan. "Als je muziek gebruikt onder je video's, dan ben je voor YouTube direct schuldig aan inbreuk op de muziekrechten. Die melding komt altijd, daar kun je op wachten. Ze hebben een whitelistsysteem waarbij je zelf moet aangeven dat je rechtmatig gebruikmaakt van de muziek. Wij helpen onze klanten daar ook bij. Als zij muziek van ons gebruiken en ze uploaden de URL

van de betreffende video naar ons, dan zorgen wij ervoor dat het muziekgebruik door YouTube niet geflagged gaat worden als inbreuk op de rechten. Toen dat net begon was het een behoorlijk irritant gegeven. Eigenlijk moeten ze alleen aanpakken wat niet betaald is, maar dat is gewoon niet te controleren, daarom hebben ze die volgorde omgedraaid."

SAMENSTELLERS

Volgens Ferry van Beek is het zaak om goed na te denken over de muziek die je onder je productie zet. Vooral bij televisieprogramma's zie je nog wel eens dat ze gewoon wat hitmuziek kiezen en daarmee vooral het programma populairder willen maken. "Dat wil echter niet zeggen dat de muziek ook past bij de boodschap die ze over willen brengen. Er wordt soms echt te licht over gedacht. Je moet je bij muziek altijd afvragen wat het is dat de muziek voor je moet doen. Hoe wil je de boodschap laten overkomen?" Muziek is daar

volgens Van Beek een heel sterk middel voor: "Vroeger had je bij de omroepen muzieksamenstellers zitten, dat was een echt vak. In Amerika is dat nog steeds zo, daar wordt geen film of serie gemaakt zonder dat er één of twee 'music supervisors' bij betrokken zijn. In Nederland wordt nog vaak gedacht: 'we trekken iets van Spotify en dan zal het wel goed zijn'."

HYBRIDE

Van Beek heeft het vak door de jaren heen enorm zien veranderen. Maar welke kant gaat het volgens hem in de nabije toekomst op? "Ik zie vooral dat mensen toch wel weer graag live muzikanten horen spelen", antwoordt hij desgevraagd. "Wij zijn op het moment heel erg bezig met een hybride vorm. Ook bij het nieuwste album van ons eigen label (zie kadertekst, red.) hebben we dat gedaan. Er komen dingen uit de computer, maar je voegt bijvoorbeeld een live strijkersgroep toe. Of je pakt percussie er live bij. Een goede percussionist verslaat natuurlijk zonder problemen wat uit de computer komt. Op die manier krijg je heel verrassende resultaten." Een andere trend die Van Beek ziet is dat 'de muziekjes' over het algemeen korter worden: "Waar vroeger tracks van vier tot zes minuten gemaakt werden, simpelweg omdat er langere video's gemaakt werden, zie je dat nu helemaal niet meer. Welke video komt vandaag de dag nog boven de twee minuten uit?"

SOUND

Tot slot is niet alleen de muziek zelf door de jaren heen sterk veranderd, maar geldt dat volgens Van Beek ook voor de manier van produceren. "We zitten nu in een wereld waarin bij popmuziek met name ook de sound heel belangrijk is. De mastering bijvoorbeeld, maar ook welke samples erin gebruikt worden. Dat moet je echt in de gaten houden. Je komt niet meer weg met een sample van tien jaar geleden, tenzij je het heel doelbewust toepast. Men is heel gevoelig voor het feit of iets klinkt als nu of niet. Je ziet het ook als je de waveforms van de hedendaagse muziek bekijkt. Bij tracks van de afgelopen vijf jaar zijn dat bijna gewoon blokken. Het wordt allemaal zó platgecomprimeerd en dat hoor je terug. Er is veel minder dynamiek dan vroeger en dus is het echt een ander verhaal geworden. Net als ons vak zelf dus..."

Foto: Ralph Larmann

Moving heads Claypaky en ADB in Lissabon:

OSRAM zet Eurovisie Songfestival in het licht

Na het belichten van de podia in Wenen, Stockholm en Kiev, was OSRAM ook de officiële verlichtingspartner van de 63e editie van het Eurovisie Songfestival in Lissabon. Deze internationale competitie in de Altice Arena werd belicht met een groot aantal moving heads en vaste spotlights van de high-tech lichtexpert uit München en haar merken Claypaky en ADB Stagelight, die ongeveer 80 procent van de moving heads leverden.

Hans-Joachim Schwabe, CEO Specialty Lighting bij OSRAM, toonde zich vooraf al een blij man: "We zijn verheugd dat we wederom het Eurovisie Songfestival ondersteunen als officiële partner. Onze zeer efficiënte verlichtingsoplossingen helpen om de optredens van de artiesten om te zetten in een onvergetelijke ervaring van emoties." Het is dan ook niet zomaar een klus. Met meer dan 200 miljoen kijkers is het Eurovisie Songfestival namelijk 's werelds grootste TV entertainment evenement. Het festival vond dit

jaar plaats van 8 tot en met 12 mei en dat gebeurde voor de eerste keer in de Portugese hoofdstad Lissabon.

Artiesten uit 43 landen kwamen samen in de Altice Arena onder het thema 'All Aboard', refererend aan Portugals geschiedenis als zeevarende natie. Als officiële lichtpartner was OSRAM verantwoordelijk voor de spectaculaire lichtshows in de twee halve finales op 8 en 10 mei en de grand finale op 12 mei. De Eurovisie Songfestival slogan voor de lichtfabrikant was dit jaar 'Leading Lights'. De slogan verwees niet alleen naar de artiesten in de spotlight maar ook naar OSRAM's rol als marktleider in de entertainmentverlichting. Met innovatieve verlichtingsoplossingen, zet OSRAM regelmatig nieuwe standaarden voor lichtevents van wereldwijd formaat en het bedrijf zette

de traditie voort door het publiek van het Eurovisie Songfestival 2018 een fascinerende en adembenemende ervaring te bieden.

MEER DAN 800 ARMATUREN

De spectaculaire lichtshows voor het Eurovisie Songfestival werden gecreëerd door gebruik te maken van vele producten van Claypaky, een OSRAM entertainmentmerk dat vele prijzen heeft gewonnen voor haar uitvindingen. De bedrijven zijn al decennialang leidende spelers in eventverlichting en innovatieve productontwikkelingen en hebben succesvolle bijdragen geleverd aan het succes van de shows in de laatste jaren. Bij het Eurovisie Songfestival 2018 bestond de Bühne voor de artiesten uit 750 beweegbare lichten van Claypaky, samen met 50 statische lichten van ADB. Een van de hoogtepunten was de Axcor Profile 900, die zijn officiële debuut maakte in Lissabon. De LED profiel spot van Claypaky is het meest geavanceerde type op de markt. De krachtige 880 watt puur witte LED engine levert 46.000 lumen. Daarnaast waren er meer dan 3.000 producten uit de Scenius familie op het Eurovisie Songfestival podium. Allemaal uitgerust met de hoog efficiënte 1.400 watt Lok-it® lampen van OSRAM, speciaal ontwikkeld voor dergelijke veeleisende toepassingen. De deelnemers van het Eurovisie Songfestival werden ook aangelicht met Claypaky's Hepikos, een hybride beam/wash toestel voorzien van OSRAM HRI Sirius 440 watt lamp en door de ADB Klemantis, een asymmetrisch cyclorama licht gebaseerd op een zes-kleuren LED module.

GROOTSE VERWACHTINGEN

"Ik ben zeer opgetogen over de 750 actieve Claypaky armaturen in de 2018 editie van het Eurovisie Songfestival", zei Ola Melzig, technisch directeur van het Eurovisie Songfestival. "De combinatie van veel licht, creativiteit, het lage gewicht en de hoge efficiëntie zijn uitermate belangrijk voor shows van deze omvang. Het feit dat de armaturen zo betrouwbaar zijn, is de kers op de taart." De verantwoordelijke man voor de lichtshow was de prijswinnende Duitse lichtontwerper Jerry Appelt, die ook het festival in Kiev in 2017 en Stockholm 2016 voor zijn rekening nam. "Ook al was het de vierde keer, het Eurovisie Songfestival heeft niets aan charme verloren en het blijft een uitdaging voor mij. Dankzij de brede variëteit aan armaturen van Claypaky en ADB, kan

Clay Paky Scenius Uno

ik de vrije ruimte geven aan mijn creatieve inzicht in ontwerp van licht en visuele effecten", zei Appelt, die zeer bekend is voor zijn innovatieve lichtontwerpen voorzien van bewegend licht.

SCHITTERENDE LICHTSHOWS

In vervolg op de successen van de afgelopen twee jaar, bood OSRAM wederom de fans de kans om te stemmen op hun favorieten in een interactieve stemming die naast de officiële stemming van het Eurovisie Songfestival loopt. Gedurende de halve finales en de grand finale, konden fans gebruik maken van de 'Light Voting' functie, dat een officieel onderdeel is van de Eurovisie Songfestival app, om te stemmen op elk lied dat is opgevoerd. Afhankelijk van het aantal punten dat een optreden verdient in de OSRAM Voting app, werden vier markante punten in Lissabon, de Praça do Comércio, the city hall, de Castelo de Sao en het Cristo Rei beeld, verlicht door corresponderende kleuren. Blauw betekent dat een nummer de kijker heeft koud gelaten, terwijl rood aan de andere kant van de schaal betekent dat het optreden 'hot' was. De resultaten waren onmiddellijk zichtbaar in de stad en via webcams over de hele wereld. Alle producten die gebruikt werden tijdens het Eurovisie Songfestival 2018 waren ook te zien tijdens de show Prolight + Sound in Frankfurt.

Voor meer informatie over het Eurovisie Songfestival ga naar: <http://www.osram.com/esc> en voor informatie over entertainment verlichting ga naar: www.osram.com/pia.

SWITCH. STREAM. SIMPLE.

High-quality, multi-format and feature-packed solutions for live event production and streaming

V-800HD MKII

MULTI-FORMAT VIDEO SWITCHER

- Dedicated AUX BUS layer
- 10-bit 4:4:4 quality processing
- Scalers on all inputs and outputs

VR-50HD

MULTI-FORMAT AV MIXER

- Built in USB2.0/3.0 for web streaming and recording up to 1080p
- Scalers on all inputs and outputs

V-60HD*

PLUG IN & PLAY PRODUCTION SWITCHER

- SDI inputs for camera sources
 - Scaled HDMI inputs for data
- * Also available as rackmount version XS-625

PROAV.ROLAND.COM

AV&Entertainment
MAGAZINE

Check de AV-Entertainment E-Paper app voor je tablet en smartphone op:

www.av-entertainment.nl

DE DRAADLOZE
CAMERA SPECIALIST

BRADCAST
broadcastrental.com **RENTAL**

U2 JOSHUA TREE TOUR

TOMORROWLAND

OLYMPISCHE SPELEN

ISLE OF MTV

FORMULE 1

KNVB BEKER

MTV VIDEO MUSIC AWARDS

CHAMPIONS LEAGUE

WORLD SOLAR CHALLENGE

THE PASSION

Songfestival vertrouwt op Sennheiser

Als technische leverancier van het Eurovisie Songfestival 2018 in Lissabon, heeft audiospecialist Sennheiser Digital 6000 draadloze microfoons en draadloze monitors uit de 2000-serie geleverd aan het grootste muziekspektakel ter wereld.

Op het moment van schrijven moet het Songfestival zelf nog beginnen (als u dit leest is het inmiddels achter de rug) maar ook tijdens de repetities (die al op 22 april begonnen) en halve finales worden de oplossingen van Sennheiser al volop gebruikt om de Altice Arena in Lissabon en het perscentrum aldaar.

Het 63e Eurovisie Songfestival kende 43 deelnemende landen en zowel de twee halve finales als de grote finale werden live uitgezonden in al die landen én daarbuiten. Alle artiesten vertrouwden op de Digital-6000 microfoons en SKM 6000-handhelds in combinatie met de dynamische MD 9235 kop of de SK 6000 bodypacks met custom Sennheiser headmics. Voor de draadloze monitoring deden de 2000-series dienst: rack-mount SR 2050 IEM tweekanaals transmitters zonden hun signalen via A 5000-CP

circulair gepolariseerde antennes naar de EK 2000 IEM-bodypacks van de artiesten. Een groot aantal bodypacks zorgde ervoor dat alle artiestengroepen en de technische crew van hoge kwaliteit audiosignalen konden worden voorzien.

ON-SITE TECHNISCHE ONDERSTEUNING

Volker Schmitt, Directeur Customer Development & Application Engineering bij Sennheiser, en zijn team stonden ter plekke paraat voor de technische ondersteuning inzake de draadloze systemen. "Vooraf keek het team al enorm uit naar de klus op het Eurovisie Songfestival en naar het werken met Daniel Bekerman, de 'Head of Sound' bij deze magnifieke serie van liveshows", aldus Schmitt.

BACKSTAGE COMMUNICATIE

Voor backstage communicatie werd de nieuwe Command-functie van de 6000-serie gebruikt om het technische team van het Songfestival in staat te stellen om talkback-koppelingen tot stand te brengen, bijvoorbeeld voor de regisseur of de liaison manager. Hiervoor gebruikte de crew speciale SKM 9000 COM handzenders of SK 6000 bodypackzenders die via de KA 9000 COM Command-switch kunnen worden bediend.

Sennheiser apparatuur op het Songfestival

- 41 EM 6000 two-channel receivers
- 74 SK 6000 bodypack transmitters
- 68 SKM 6000 handheld transmitters, with MD 9235 capsules for the artists and KK 204 capsules voor communicatiedoeleinden
- 115 custom Sennheiser headmics
- 6 SKM 9000 COM handheld transmitters
- 6 KA 9000 COM Command switches
- 21 L 6000 rack-mount charging units met chargers for SK 6000 and SKM 6000/9000
- 17 SR 2050 IEM two-channel transmitters
- 112 EK 2000 IEM bodypack receivers

PERS

Er werd ook gebruikgemaakt van Digital 6000 microfoons in het perscentrum, waar bij conferenties en vraag/antwoordsessies gebruikgemaakt werd van EM 6000 receivers en SKM 6000 handhelds met Neumann cardioïde KK 204 condensatorcapsule. Volker Schmitt: "In totaal waren enkel en alleen voor het geluid meer dan honderd kanalen in gebruik. Voor Digital 6000 was het zo een ideale omstandigheid om zijn spectrumefficiëntie te demonstreren. Omdat het systeem is ontworpen om intermodulatievrij te zijn, konden we de transmissiefrequenties in een op gelijke afstanden geplaatst netwerk ordenen, waardoor spectrum werd bespaard voor andere draadloze oplossingen."

NewTek TriCaster Mini

Van groen scherm tot hologram

De virtuele studio

Virtuele broadcast- en videostudio's bestaan al ruim twee decennia. Aanvankelijk ging het om grafische achtergronden en chroma-keying met het groene of blauwe scherm. Momenteel maakt de virtual studio echter vooral furore als een complete belevingswereld, VR of holografische presentaties en multikanaalsbenadering van de kijker. Het visitekaartje van het desbetreffende kanaal en steeds ook meer bij evenementen en vakbeurzen.

Tekst Ulco Schuurmans

De term virtueel reikt bij broadcast, evenementen en presentaties praktisch gezien net zo ver als de verbeelding van de producenten. Iedereen kan er mee aan de slag want de toepassingen zijn relatief goedkoop, eenvoudig te realiseren en precies op maat, smaak en persoonlijke beleving te configureren. Als een beetje broadcaster, online- of kanaal-streamer en presentator van evenementen kan je bijna al niet meer zonder. Traditioneel zijn virtuele studio's het domein van de weerman en -vrouw, het nieuws, sportverslaggeving,

talkshows, congressen en quizen. Nieuwkomers zijn de virtual reality-settings, webcasters, evenementen met hologrammen, 360 graden-beleving en projection mapping van objecten, muren en gebouwen. Ook aan de real-time inbreng van het publiek vanuit de zaal of elders is gedacht. O.a. de hardware van NewTek is famous bij het integreren van de inputs vanuit notebooks, smartphone, Skype, streaming webmedia en chats in de uitzending.

Bekende aanbieders en fabrikanten van de virtual studio zijn Ross Video, NewTek, Datavideo, Microsoft, Viz(rt) Virtual Studio, Virtual Studio Sets, Pond5, Museon en Panasonic.

VIRTUEEL MAAKT FLEXIBEL

Een belangrijk argument om met virtuele studio's te gaan werken vormt de enorme flexibiliteit. In feite is er gewoon sprake van een soort studiohospitality. De studio past zich geheel (voorgeprogrammeerd) aan de desbetreffende uitzending aan. Evenals aan het decor, de sfeerzetting, in te brengen itemvensters, de presentatoren

DE VISIE VAN NEWTEK

NewTek is zo ongeveer de nestor van de virtuele studio vanaf de eerste Tricaster-modellen. Wij vroegen naar de visie op de positie van de virtuele studio in de markt en de recente ontwikkelingen. Die luidt:

“Virtuele studio’s zijn sterk in ontwikkeling, met name in het MKB waar bedrijven d.m.v. gebruik van virtuele studio’s op een makkelijke en vlotte manier in hun eigen vormgeving en eigen virtuele studio’s content kunnen produceren zonder gebruik van een fysieke hardboard studio. Het gebruik van virtuele studio’s betekent een sterke kostenreductie, terwijl het visuele aspect sterk verruimd wordt. Immers door gebruik van een virtuele studio zijn er onbegrensde mogelijkheden in realistische en fantasie studio’s en er zijn geen beperkingen in het visualiseren van het studio-ontwerp. En in principe kan voor elk thema een andere visuele studio gebruikt worden.

Doordat visuele studio’s makkelijk aan te passen zijn aan een thema van de uitzending, of vormgeving en uitstraling van een bedrijf of omroep ontstaat er een sterkere beleving voor de kijker en een aantrekkelijker visueel aspect.

Binnen een visuele studio is het gebruik van externe bronnen makkelijk realiseerbaar, bijvoorbeeld het voeren van een Skype gesprek, waarbij een groot voordeel is dat je geen fysieke monitoren meer nodig hebt en het Skype beeld of andere bronnen op elke plek binnen je virtuele studio kunt laten zien, De TriCaster TC1 heeft hiervoor twee Skype TX kanalen ingebouwd die gebruik maken van het Microsoft Skype TX netwerk.

Het gebruik van virtuele studio aspecten is ook bruikbaar bij bijvoorbeeld evenementen, immers de M/E van de regieset kan ook voor andere doeleinden gebruikt worden.”

Datavideo TVS-2000A

De visie van Datavideo

- Virtuele studio’s zijn bijna niet meer weg te denken uit de media. Voor relatief weinig geld kun je een studio inrichten die multifunctioneel is, letterlijk is om te vormen tot de grenzen van je eigen creativiteit en je geen gebruik hoeft te maken van kostbare studiorekwisieten of decorelementen. Virtueel produceren bespaart geld, véél tijd en ruimte.

- Oriënteer je goed vooraf. Het is verleidelijk om te kijken naar de big boys in de industrie, maar deze resultaten kun je niet verwachten voor een kleiner budget. Let goed op houdbaarheid van de software, leercurve voor de mensen die er mee moeten werken en ondersteuning vanuit de fabrikant.

- Het wordt steeds eenvoudiger en goedkoper om virtueel te produceren. Echter is er veel te krijgen dat onnodig lastig is te bedienen en waar weinig tot geen ondersteuning voor te krijgen is. Datavideo heeft duidelijke en handige how-to video’s op Youtube staan waar veel mee is te leren. Daarnaast zijn we gewoon dagelijks bereikbaar voor vragen en ondersteuning.

of panelleden. In korte tijd staat alles gereed om direct on air te gaan. Bij wijze van spreke Microsoft Office 365 voor broadcast, neem gewoon de eigen werkomgeving mee. Dat bespaart uiteraard behoorlijk wat tijd en geld. Je kunt met slechts enkele virtual studio’s een scala aan verschillende broadcast- of evenementsettings bedienen. Aanpassingen op het laatste moment vallen eenvoudig en relatief snel te realiseren.

ER TOCH BIJ ZIJN

Een geheel ander aspect van virtuele studio’s is dat je er op (grote) afstand ook in grafische vorm, tot een hologram aan toe, bij kunt zijn. Bij congressen, zakelijke conferenties of vergaderingen en online onderwijs is dat al heel gewoon. Videoconferencing, huddle rooms en United Communications (UC) bevorderen collaboratie en contact en besparen op reistijd en -kosten. NewTek en Microsoft voorzien met Skype-toepassingen in realtime input bij broadcast of webcast en UC. Bij evene-

menten en festivals zie je in deze bijdragen vanuit het publiek of van de aanwezige bezoekers. Mobile studio’s en tv-hostingsites zijn hot. O.a. Datavideo, Ross en NewTek maken zich hier sterk voor. Voor zakelijke toepassingen en beurzen ook het invoegen van Powerpoints en de CEO live streaming. Relatief nieuw is het als hologram laten optreden van artiesten als hologram op festivals en evenementen. Ook al gezien in broadcastsstudio’s en op verkiezingsbijeenkomsten.

WAT IS NODIG?

De meest simpele opzet van een realtime virtual studio is een groen scherm met camera en een computer die voor de grafische invulling van de achtergrond zorgt. Doorgaans een combinatie van een hardware videoswitcher, karakter/graphics generator en een streaming video-encoder. Desgewenst kan zulks ook achteraf. Vrijwel alle NLE-software voorziet in chromakeying en naar vrije keuze te plaatsen

THE DUTCH

Evening IN LAS VEGAS

TUESDAY APRIL 10, 2018

De Hollandse Avond van de NAB 2018
bedankt alle partners, tot volgend jaar!

datavideo

Canon

D&M S

Google Cloud

GRAFISCH
LYCEUM
ROTTERDAM

AXON
THE HEART OF BROADCAST

QSight IT

interxion
datacenters

RIEDEL

cross
point

grass valley
A BELDEN BRAND

dataminer
by skyline communications

RTS

mafico
pro

Unified Streaming
Platform

UNITED

CISCO

DigiNet
Expertise with Vision

AMPTEC
professional sound solutions

MOBILE
viewpoint

beeldvensters. Ook is in deze de complete opmaak voor de virtual studio bij de montage te koop. Bijvoorbeeld van Pixel Film Studio's. Datavideo en NewTek leveren hiervoor al veelzijdige koffiermodellen en rackunits.

De volgende stap is het inzetten van meerdere camera's. Bij de eenvoudiger setting een volgcamera voor de presentator en één of meerdere camera's voor het publiek en/of een showpanel. Voor VR en 360 graden camerabeleving heeft de producer een rondom cameraopstelling nodig. En dan komt ook tracking om de hoek kijken. Het is noodzakelijk om moving en dynamische graphics te koppelen en synchroniseren met de menselijke performers. Dat geldt ook voor de (volgende) verlichting.

United en Ross voorzien in compleet uitgeruste grootschalige virtuele studio's op maat van jouw broadcasttoepassingen. Naar keuze ook als volledig ingerichte studiowagen. Wil je tevens input uit de zaal, het publiek of van elders verwerken, dan dient daartoe een voorziening bij de hardware en presenterende studiovensters aanwezig te zijn. Directe Skype- of online cameraverbindingen zijn heel gangbaar in de virtuele studio.

TEMPLATES

Een complete en naar wens verder aan te passen grafische virtuele studio is gewoon te koop. Diverse leveranciers zoals Virtual Studio Sets, de NewTek Virtual Set Editor en Datavideo Virtual Set Maker leveren templates voor een groot aantal verschillende broadcast-, webcast- en evenemententoe toepassingen. De NewTek Tricaster is daarbij favoriet, maar ook voor andere vir-

tuele studio-hardware zijn er templates leverbaar. De meeste templates gaan uit van een achtergrond of skyline en tafel/bureau voor de presentator(en), meerdere beeldvensters voor input van journalisten elders, videoclipcontent, logo's, station-Ids en lopende teksten. Naar keuze in 2D of 3D.

NewTek TriCaster

Datavideo TVS-1200A

Datavideo virtuele studio's

Datavideo produceert zelf een tweetal virtuele studio's. Deze twee studio's zijn zeer compleet en omvatten een volledige live productieomgeving, een offline editor voor virtuele sets waarin je zeer eenvoudig je eigen virtuele set kunt maken en een opname en streaming encoder. TVS-1000A is het 2D instapmodel met één HDMI camera-ingang, een HDMI uitgang en één auxiliaire ingang voor bijvoorbeeld een live feed, computerbeeld of andere HDMI bron. TVS-1200A is het meest geavanceerde 2D systeem met twee 3G-SDI ingangen, twee 3G-SDI uitgangen en een auxiliaire HDMI ingang. Als paradepaardje heeft Datavideo de TVS-2000, een volledige 3D virtuele studio met tracking ondersteuning. Hierdoor beweegt de studio mee met de bewegingen van de camera, voor een zeer realistisch effect. Ook de TVS-2000 bevat twee 3G-SDI ingangen, twee 3G-SDI uitgangen en een auxiliaire HDMI ingang. Een 3D ontwerpstudio voor virtuele sets is ook meegeleverd. Kortom, perfecte machines voor producties op niveau. Datavideo apparatuur heeft gebruiksvriendelijkheid altijd hoog in het vaandel staan. Speciaal daarom bevatten alle virtuele studio's van Datavideo een wizard modus waarin alle ins en outs rondom chromakeying wordt uitgelegd. Met behulp van deze wizard krijgt zelfs een amateur videoproducent het voor elkaar een naadloze chromakey te fabriceren.

Relatief nieuw zijn de 360 graden templates. Virtuele studio-omgevingen gebaseerd op bestaande 3D-modellen of zelf ter plekke met de smartphone geschoten panorama's. In dit type grafische studio's plaats je met gemak ook holografische personages. Sterren op afstand op virtuele plaatsen dus. Geen reisafstanden of tijdverlies en lekker veilig. Let verder op de mogelijkheden voor meerdere invalshoeken (multi-angle), de kleur van de lichtboxen, Full HD of 4K, het aantal benodigde beeldvensters of multischermen, extra tools voor storytelling en het feit of wel of geen tracking nodig is.

HET NIEUWE STORYTELLING

De virtuele studio speelt prima in op de huidige trend van storytelling. Met graphics, lichtval, animatie, VR/AR/MR, object en person tracking, bijpassende sfeersetting en effecten wordt fantasie werkelijkheid. De techniek van virtuele monitoren of schermen, het aanbrengen van levens-echte hologrammen, projection mapping,

ROCK SOLID

Point to Point Straalverbindingen

Broadcast video-over-internet

Draadloze camera

Digitenne zender

Satelliet uplink

WWW.VIDEOLINK.NL

VIDEOLINK

T: 0345 510774
info@videolink.nl

NEWTEK OVER TRACKING EN REGIESYSTEMEN

Camera tracking binnen de virtuele set was tot voor kort een ingewikkelde en kostbare zaak met o.a. infrarood zenders en speciale videoheads die constant gekalibreerd moesten worden, door verschuiving van techniek op basis van pixelmanipulatie en gebruik van roterende scanners is de verwachting dat deze technieken ook binnenkort betaalbaarder worden en in een breder marktsegment beschikbaar komen.

Het realiseren van een virtuele studio setting is bij gebruik van de NewTek regie systemen niet zo kritisch meer, de gebruikte chromakey algoritmes, beweegbare virtuele camera's en toepassing van augmented reality inclusief parallax bewegingen maken het mogelijk dat heel snel bijvoorbeeld een kantoorruimte van enkele vierkante meters al gebruikt kan worden voor realisatie van een virtuele 3D studio, het effect is des te groter omdat door gebruik van virtuele studio's je de indruk kan geven dat je in een studio staat van bijvoorbeeld 20x20 meter.

De NewTek eindregiesystemen zijn leverbaar in vijf uitvoeringen en geschikt voor gebruik van 3D virtuele sets, beweegbare virtuele camera's en gebruik van augmented reality. Tevens levert NewTek een apart softwarepakket waarmee zelf virtuele studio's gecompileerd kunnen worden vanuit aangeleverde grafische ontwerpen en waarmee virtuele sets samengesteld kunnen worden vanuit Photoshop PSD files. Of je maakt een virtuele set van eigengemaakte hoge resoluties foto's inclusief reflecties en schaduwen binnen de virtuele set. De eindregie systemen van NewTek zijn ook geschikt voor gebruik met externe virtuele sets van bijvoorbeeld Brainstorm Infinity. In deze combinatie kunnen tevens extra key lagen vanuit de NewTek Tri-Caster ingebracht worden.

NewTek VS4000

zwevende objecten en blended omgevingen creëren een geheel nieuwe belevings- en ervaringswereld voor de kijker. Artificial Intelligence voor het realiseren van meerdere verhaallijnen en plots, plus bijbehorende virtual settings doet ook hier zijn intrede.

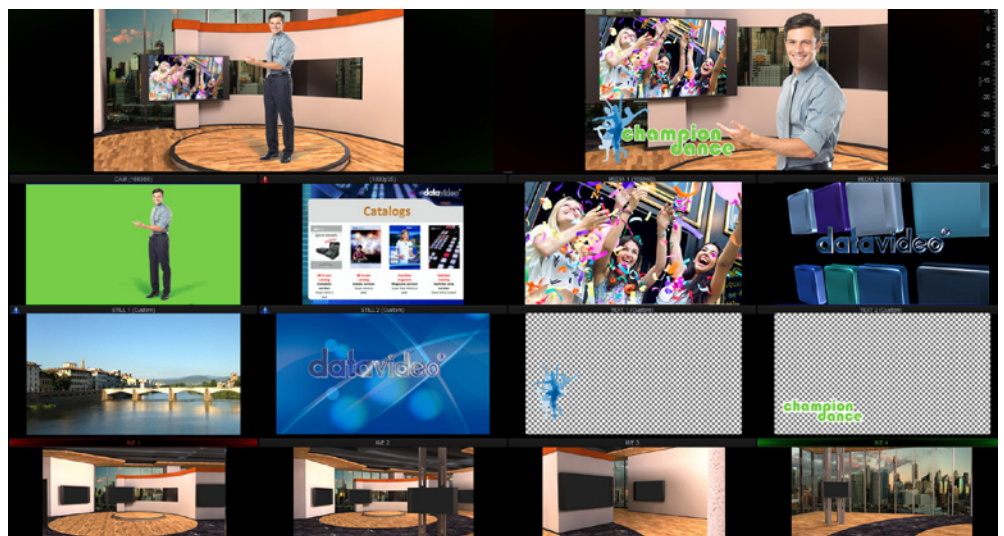
MULTIKANAALSSTRATEGIE

De virtuele studio is heel geschikt voor de huidige communicatietrends van de multikanaals cliëntbenadering. M.a.w. het op meerdere platforms communiceren naar en produceren voor de afnemers van content. Een en dezelfde flexibele studio voor tv-kanalen, webcasting en social media met interactieve feedback. YouTube, Periscope, Facebook Live, Vimeo, Twitter en Microsoft Azure, je moet er gewoon gezien worden.

Er zijn tal van mogelijkheden voor de output en input in verschillende videoformaten en realtime CODECS. De belangrijkste eindgebruikers in deze zijn flatscreen tv's,

smartphones, tablets, notebooks, gameconsoles, PC's en schermen voor digital signage. Naast single ook multicast en desgewenst elk met een aangepaste opmaak. Tevens in de meeste gevallen te automatiseren en/of door kunstmatige intelligentie laten meebesturen. Het inzetten voor OTT-doeleinden ligt voor de hand.

De reclamewereld gebruikt de term omnichannel. Daarbij gaat het om seamless shopping experience waarbij het winkende publiek via notebook, tablet en zelfs de smartwatch communiceert met het aanbod van de lokale middenstand. Dat prikkelt de potentiële belangstelling voor retail en verbetert de dienstverlening. Ook hier gebruiken de connected merchants een bijpassende meerkanaalsstrategie. Omnichannel kan in principe meer dan alleen multichannel omdat dit concept alle beschikbare kanalen voor elk touchpoint onderling verbindt tot een optimale klantbeleving.

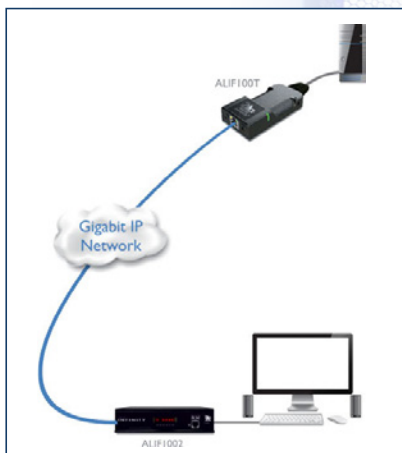
Nieuw: ADDERLink INFINITY 100T IP-based KVM transmitter in dongle versie

De ADDERLink INFINITY 100T (ALIF100T) is een IP-based KVM (Keyboard, Video, Muis) transmitter in een compact formaat. Er is een DVI (AD2094) en een DisplayPort (AD2095) uitvoering leverbaar.

Voordelen van de ALIF100T:

- ✓ Geen ruimte nodig in een 19 inch rack
- ✓ IP-Based: maakt gebruik van uw bestaande netwerk
- ✓ Voeding via USB of via een optionele externe adapter
- ✓ Laag energie verbruik
- ✓ Ondersteunt resoluties tot 1920 x 1200 @ 60Hz
- ✓ Gemakkelijk toe te passen in bestaande infrastructuur
- ✓ Onderdeel van de ADDERLink INFINITY range

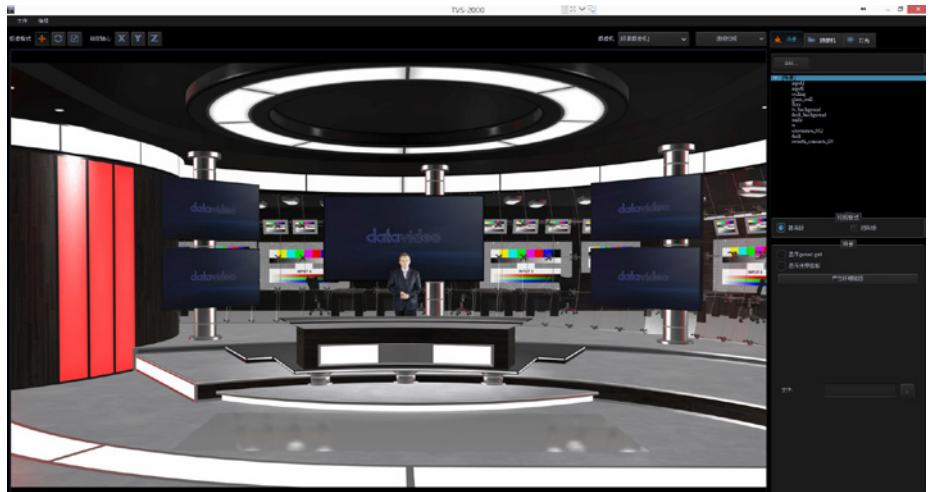
Voor meer informatie of een demo,
neem contact op via tel. 0342-407040
of mail naar sales@intronics.nl

Vertaal dit eens naar evenementen: alle bezoekers zijn gemakkelijk te benaderen, kunnen extra informatie opvragen, feedback geven of hun emoties tonen en er komt een stuk immersive beleving bij. Het optreden van virtuele popsteren en acteurs is inmiddels vanuit Japan ook naar Europa en de VS overgewaaid.

AUGMENTED REALITY WALL

Een virtuele of augmented reality video-wall vervangt de oude grafische vensters in de studio. Deze grafische vlakken of objecten kunnen allerlei vormen en sfeer-presensaties aannemen en zijn in te vullen met het nieuws, sport, correspondenten elders op locatie, bezoekers, panelleden, weersvoorspellingen etc. Uiteraard zijn er allerlei fraaie overgangen en effecten bij mogelijk. De presentator in de studio volgen met een cameratrackingsysteem biedt het precies reageren op de positie, actie en houding van deze persoon. In samenwerking met de software en hardware van de virtuele studio ontstaat er een perfect huwelijk tussen presentatie en getoonde beelden op de gewenste studiolocaties. Een bekende combinatie is de Stype Crane Kit met Viz Virtual Studio zoals o.a. gebruikt door BBC, Fox Sports, MTV en Scandinavische zenders.

Datavideo TVS-2000

Datavideo TVS-2000 is een volledige 3D virtuele studio met tracking. Met behulp van deze trackingdata kan het gerenderde gedeelte van de virtuele studio reageren op camerabewegingen. Hierdoor krijg je een realistisch resultaat waarbij er geen detail verloren gaat door zaken als digitaal zoomen. TVS-2000 werkt samen met Datavideo's eigen camera: PTC-150. Het bedienen van deze camera gaat door middel van het meegeleverde controlepaneel van TVS-2000. Zo zijn alle functies van deze virtuele studio onder handbereik.

Het bewerken van een 3D virtuele studio kan erg lastig zijn en vereist krachtige en soms kostbare software zoals 3DSMax, Maya of Blender. Datavideo levert een overzichtelijk en eenvoudig te bedienen softwarepakket mee waarmee de gebruiker zelf zijn eigen 3D studio kan bouwen. Er is vanuit de fabrikant al een aantal objecten en sets meegeleverd en deze zijn ook te downloaden op de webportal www.datavideovirtualset.com. Daarnaast zijn er ook instructies voorhanden om objecten of sets uit 3DSMax of Blender in te laden in deze software.

evolution wireless G4

Evolving with you.

With a sleek new user interface, a generously expanded switching bandwidth and higher RF output power for the 500 Series, and new multi-channel functionality for the 100 Series, G4 delivers high-quality, reliable audio for musical performances, houses of worship, and theaters.

www.sennheiser.com/g4

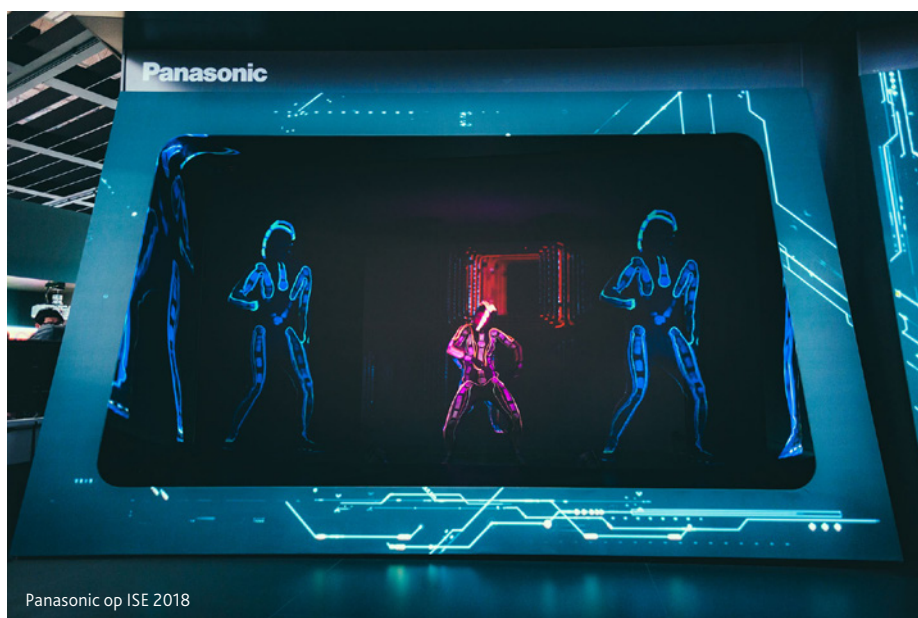
SENNHEISER

MICROSOFT

Sinds Microsoft zich op de Virtual, Augmented en Mixed Reality plus 360 graden beleving en Mixed Reality heeft gestort zie een je hausse en fraaie dingen. Een blik op de website www.microsoft.com/en-us/mixed-reality/capture-studios geeft al snel een indruk van waarom het gaat en wat de evenement- en entertainmentwaarde daarvan is. Het gaat allemaal om het opnemen van real human activiteiten en houdingen/posities, met speciale (360 graden) camera's waarvan de software en hardware vervolgens realistische 3D of 2D hologrammen maken. Die kan je in elke ruimte neerzetten en/of op objecten projecteren. In eerste instantie betreft het bekijken met VR-brillen (de eigen Hololens). Nieuwer is de immersive experience waarbij het publiek via VR in de wereld van hologrammen en grafische scenery wordt ondergedompeld.

Een andere toepassing is het plaatsen van interactieve 2D hologrammen op smartphone, tablets, (game-)consoles en desktops. Dat kan zowel individueel als in kleinere groepen of voor het grote in het desbetreffende evenement participerende (kijkers-)publiek.

Microsoft voorziet in een complete Mixed Reality Capture-solution. Te beginnen met het idee en hetgeen de aanvragen in de belevingswereld en immersive ervaring van diens publiek wil bereiken. Dit MRC-plan vertaalt zich naar de benodigde videoshoot met 360 graden camera's voor alle hoeken en standen. Naast de standaard MR-content ook de benodigde metadata en preview-footage.

Bij de postproduction naast de eindmontage ook extra bewerkingen zoals religinging en aanpassing van de beweging. Het eindresultaat is een realistisch ogende naadloze integratie van hologrammen in jouw applicatie(s).

HQ STREAMABLE FREE-VIEWPOINT VIDEO

Het idee is om een complete vanuit alle gezichtspunten te bekijken realtime datatroom in VR/AR/MR-studio's te plaatsen. Eerst nog 'spielerei' maar nu zeker serious business. Meerdere bedrijven maken zich de bijbehorende techniek al eigen en bieden end-to-end oplossingen aan. In principe gaat het om 360 graden/multiview camerashots. De optredende acteurs schiet men zowel in RGB als IR. De software en hardware combineren de hoge kwaliteit beelden streams met dynami-

sche hoogwaardige textured oppervlakken. Je krijgt als output een high quality (hq) compressed MPEG 3D videostream. Het systeem zorgt voor de juiste adaptieve meshing en naadloos integreren van silhouetten en de juiste weergaven van de geometrie, kleur en weefselstructuur.

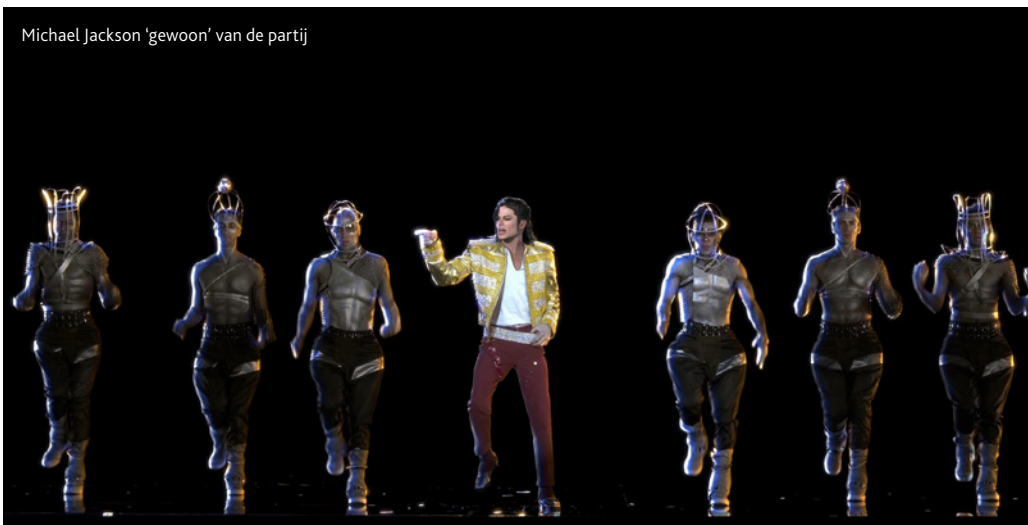
PROJECTION MAPPING

Een echte showstopper op de ISE was de projection mapping van Panasonic. Real 3D graphics projecteren op de omgeving. Van enkelvoudige projecten tot complete gebouwen en rijen met gevels. Panasonic werkt hierbij samen met Novaline, dat het materiaal levert voor onzichtbare projectieschermen. In combinatie met laserlicht van de Panasonic 3-chip DLP-laserprojectoren zorgen die voor een zeer helder en realistisch beeld. Panasonic werkt ook weer samen met Blacktrax en Disguise (d3 Technologies). Zij verzorgen de tracking en servertechnologie achter de livevoorstelling.

In feite creëer je hiermee een virtuele stage geschikt voor live evenementen en beurzen, musea, congrescentra en virtuele studiosettings.

De virtuele studio valt niet meer weg te denken uit de wereld van broadcast en evenementen. Immersive beleven, multi-kanaals cliëntbenadering en storytelling zijn onmisbaar voor de beleving van de kijker of bezoeker geworden. En VR/AR/MR en het hologram integreren naadloos in deze grafische studiosetting.

Michael Jackson 'gewoon' van de partij

Data Rescue Service

Redder in nood

'Hard Drive Failure'. Drie woorden die je als creative nooit in deze volgorde op je scherm wil zien. Natuurlijk maak je backups, maar toch kan plots het noodlot genadeloos toeslaan als ook je back-up verloren gaat door een onoplettendheid zoals val- of waterschade of een menselijke onoplettendheid. Gelukkig kan je daar tegenwoordig ook een mouw aan passen. In het Data Recovery Centre, in de buurt van Amsterdam, werkt namelijk een team van specialisten die je verloren gewaande gegevens alsnog kunnen redden.

Het is een mooie service die LaCie, het merk dat bekend is van betrouwbare opslagoplossingen voor creative professionals, biedt op harde schrijven. Bij heel wat schijven zit de 'rescue service' die in het Data Recovery Lab wordt geleverd standaard inbegrepen. De duurtijd van de dienst loopt gelijk met de garantietermijn van het product. De dienst kan je het best zien als een extra zekerheid waar je een beroep op kan doen voor als het noodlot écht toeslaat.

ZOVEELSTE IN DE RIJ

Toch kan het zomaar zijn dat je toch met je handen in het haar komt te zitten. Externe factoren kunnen je werk verpesten en je creatieve hemel tot een hel maken. Je schijf valt van tafel of een virus infecteert al je files. Je houdt er nooit rekening mee, maar als het je overkomt ben je toch echt de zoveelste in de rij. Melvin Plak (Lab Manager van het Recovery Centre en in de wandelgangen al de 'hard-drive fluisteraar' genoemd) kan je er alles over vertellen en kan tal van frappante voorbeelden voor de geest halen: "Zo was er een Brits bedrijf dat haar servers én back-up in haar kelder had geposteerd. Op het oog goed beschermd overigens, maar het bedrijfspand stond vlak naast een grote rivier, die op een kwade dag buiten haar oevers trad. Het gevolg laat zich raden. Voor ons werd het een flinke recovery opdracht die met succes werd afgerond."

INDRUKWEKKENDE CIJFERS

Sowieso zijn de cijfers die het Recovery Team kan voorleggen ronduit indrukwekkend. Het 'succespercentage'

bedraagt 90% en bij Plak en zijn collega's wordt echt niet van een 'succes' gesproken als bijvoorbeeld maar 30% van de data teruggehaald wordt van een verloren gewaande schijf. Sterker nog: in dat geval zien ze dat bij het 'recovery center' als een mislukking. Plak: "We bezorgen de klant dan uiteraard gewoon die 30%, al is de miserie wat ons betreft dan niet geslaagd." Ook de data (alle bestandstypen) op schijven van alle andere merken (zowel voor PC als Mac) kunnen door de wonderdokters van het lab overigens worden teruggehaald. Er zijn al heel wat professionals die door het reddingsteam zijn gered van wat misschien wel hun ondergang had kunnen worden. Plak kan het beamen: "Er moeten inderdaad ondernemingen zijn die hun werk zonder onze reddingswerkzaamheden hadden moeten neerleggen."

LUISTERTEST

Niet alle schijven worden door het team aangenomen als klus. "Zo'n 10% van wat we hier binnen krijgen nemen we niet aan", vertelt Melvin Plak. "Bijvoorbeeld omdat we dan visueel al kunnen vaststellen dat er echt geen redden meer aan is." Een tweede

test die daarbij geldt is een luistertest. Als een automonteur die aan de geluiden onder de motorkap in één keer hoort wat er mankeert aan de aandrijfbron van de vierwieler voor zijn neus. Ter illustratie legt Plak zijn oor te luister op een 5TB schijf van Seagate. "Aan de tikgeluiden die zo'n schijf maakt kunnen we inderdaad al horen of de data wel of niet te redden is. Deze kunnen we absoluut nog redden, geen enkel probleem", zo stelt hij de eigenaar gerust.

GERUSTSTELLEND

Het bijzondere is dat een deel van de schijven die we terugzien in het lab al zijn aangeboden bij andere partijen die doen aan data recovery. Het oordeel daar: niks meer aan te doen, de data is verloren. Bij het Data Recovery Centre denken ze daar gelukkig anders over en dus hebben ze daar al heel wat mensen kunnen blij maken die de hoop eigenlijk al hadden opgegeven. Sterker nog, wie een professional vraagt wat hij er voor over zou hebben om zijn bestanden terug te zien als hij ze onverhoopt een keer allemaal mocht verliezen, krijgt eigenlijk altijd hetzelfde antwoord: mijn bestanden zijn heilig, dus ik zou echt elk bedrag

Op deze LaCie drives is de Rescue Service inbegrepen:

- LaCie Rugged USB-C (2 jaar)
- LaCie Rugged Thunderbolt USB-C (3 jaar)
- LaCie Rugged RAID Pro (3 jaar)
- LaCie Rugged Secure (2 jaar)
- LaCie DJI Copilot (3 jaar)
- LaCie d2 Thunderbolt 3 (5 jaar)
- LaCie 2big, 6big en 12big (5 jaar)

betalen om ze terug te krijgen. "En toch zijn er nog altijd mensen die niet zorgen voor een goede back-up", verwondert Plak zich nog steeds regelmatig. "Maar overkomt het ze één keer, dan hebben ze een harde les geleerd." Een harde les inderdaad, maar zeker ook een belangrijke. En tot die tijd is er nog altijd deze service om je levenswerk te redden. Toch een geruststellende gedachte...

Meer informatie over de mogelijkheden en services van het Data Recovery Lab is te vinden op: www.lacie.com/rescue

Melvin Plak

THIS
IS STATE-OF-THE-ART
WIRELESS
COMMUNICATION

THE NEW BOLERO
STANDALONE
INTERCOM

- Daisy chain or redundant ring antenna network
- Redundant antenna power scheme
- Up to 300m CAT5 cable between Antennas
- 100 beltpacks, 100 Antennas,
- 12 Partylines and unlimited point to point connections
- Advanced DECT with seamless handover
- Simple OTA and NFC registration
- Integrated web browser for setup
- External 4W and GPIO Interface box

Nieuw van Robe: Tarrantula

Voortbouwend op het succes van de geavanceerde technologie van de LEDWash 1200 en de zeer succesvolle Spider, is Robe verheugd om de introductie aan te kondigen van de meest krachtige Robe beam/wash/effect LED armatuur ooit, de Robe Tarrantula! De Robe Tarrantula is ontworpen voor concerten, touring, autoshows, sporttoernooien. Oftewel, voor alle grote evenementen. De Tarrantula bestaat uit maar liefst 36x 30W en 1x 60W high power RGBW LED chips die een verblijvende 20.000 lumen output leveren. Het veelzijdige optische systeem biedt een instelbare openingshoek, van een strakke spot van 4° tot een superbrede 50° wash, van de hoogste kwaliteit. De Beam Shaper accessoire (geïnspireerd op de LEDWash 800) creëert een traditionele ovale lichtbundel en daarmee de mogelijkheid om met exacte precisie het gewenste deel van het podium te belichten. Op het gebied van effecten staat bij de Tarrantula het exclusieve Robe 'Flower Effect' centraal. Het Flower Effect voegt een spectaculaire visuele dimensie toe. Gedreven door de 60W RGBW-multichip, creëert dit vele scherpe lichtbundels, die met een variabele snelheid in beide richtingen draaien. Volledig gesatureerde en intense kleuren maar ook subtiele pasteltinten worden gecreëerd met fluweelzachte en subtiele overgangen dankzij het geïntegreerde interne 18-bits LED-dimsysteem. Dynamische video-effecten worden eenvoudig bereikt door afzonderlijk aanstuurbare pixels die worden aangestuurd door het DMX protocol, door Kling-Net-protocol of via sACN. Pixel control, flower effect, virtual kleurenwiel, tungsten dimming, voor-geprogrammeerde pixeleffecten, optionele beam shaper. Controllux is in de Benelux exclusief importeur van ROBE lighting producten. Voor demonstraties of advies kunt u contact opnemen met de Robe Specialisten bij Controllux.

QSC introduceert KS112 actieve subwoofer

Op Prolight + Sound was 'ie al als demo te zien, maar vanaf deze mei is 'ie ook echt leverbaar: de nieuwe KS112 compacte actieve subwoofer van QSC. Het is het nieuwste lid van de K-luidsprekerfamilie, waarvan al meer dan een miljoen stuks verkocht zijn sinds de introductie. Na de KS212C cardioïde actieve subwoofer die eerder al werd geïntroduceerd is de KS112 het tweede model in de KS subwooferserie. Qua uiterlijk zijn de twee subwoofers nagenoeg hetzelfde, maar ze zijn toch echt verschillend. De KS112 beschikt over een 12 inch excursion driver in een zogenaamd band-pass ontwerp van de zesde orde, wat ervoor zorgt dat het geluid er nog gericht uit komt. Dat maakt deze 2000 watt sterke sub dan ook een ideale partner drive-in shows, bands en kleinere zaaltjes. De kast is zowel op zijn kant als rechtop te plaatsen en dankzij twee M20-aansluitingen is er eenvoudig een speaker bovenop te plaatsen. Wielen en degelijke handvatten zorgen voor het eenvoudig vervoeren van de sub.

TECHNISCHE GEGEVENS

- klasse D versterker
- 2000 watt (piek)
- woofer: 12 inch excursion driver
- 6e orde band-pass ontwerp
- frequentiebereik: 41 - 108 Hz (-6 dB), 38 - 121 Hz (-10 dB)
- max SPL: 128 dB
- ventilator met variabele snelheid en weinig ruis
- aansluitingen: 2x XLR/TRS combi input, 2x XLR output

Tamino Benelux tour met Soundcraft Vi1000

De Belgische revelatie Tamino tourt dit seizoen met een Soundcraft Vi1000. De op de CUE 2018 geïntroduceerde compacte en complete mengtafel van Soundcraft is de ideale oplossing voor deze intieme tour langs bekende Belgische en Nederlandse podia. De eerste shows zijn reeds gepasseerd en Tamino betoverde het publiek zoals dat inmiddels een handelsmerk is geworden van de artiest die veelal wordt vergeleken met Jeff Buckley.

Voor meer informatie over de Soundcraft Vi1000: www.soundcraft.com/en/products/vi1000

SMALL BUT MIGHTY!

Hybrid horn-loaded-, vented-, coaxial- and LineArray- enclosure design

hd HLS24

HybridLineSource Speaker System

The hd HLS24 is a new and worldwide unique loudspeaker system invented by Harmonic Design. It dramatically reduces the space, required for a conventional system, and improves the quality of a PA-system to a new level.

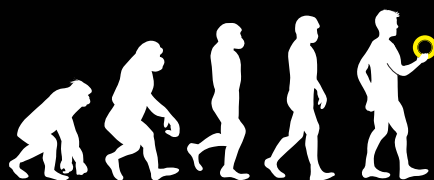
- ✓ Coverage 100° x 40°
- ✓ Undistorted sound up to 144 dB
- ✓ 2x 12" Neodymium, 4x 1.4" Neodymium
- ✓ integrated 3-Point FastRig - Rigging
- ✓ less than 50 kg weight

Sensitivity (1W / 1m)	SPLmax*	Freq. Range (-6dB)	Weight	Dimensions W x H x D (mm)
108 dB	144 dB	60 Hz - 20 kHz	45 kg	480 x 675 x 560

*SPLmax Peak level measured at 1m under free-field conditions using pink noise with crest factor 4

Red Productions - Harmonic Design Benelux
Knibbelweg 85-f - 2761 JC Zevenhuizen - Tel 0180-328175
WWW.REDPRODUCTIONS.NL - INFO@REDPRODUCTIONS.NL

NEVER MISS AN EVOLUTION

Deltec Gaffer Tape Pro.

Oneindig veel kleuren, géén lijmresten. Nooit!

Gratis sample via deltectape.nl/dgtp | info@deltectape.nl | 0413 - 24 44 82

General Device Type Format:

Verbinding tussen ontwerp-software, armatuur en lichtsturing

MA Lighting, Vectorworks en Robe Lighting veroorzaken een revolutie binnen de entertainmenttechniek. General Device Type Format (kortweg: GDTF) is een nieuw protocol voor overdracht van fixture data, dat ongekende mogelijkheden biedt voor de verbinding tussen CAD-software, lichtsturing en armatuur. Tot heden was het niet, of nauwelijks, mogelijk om naadloos data in te lezen vanuit ontwerpsoftware naar lichtstuurtafel en andersom. Het GDTF maakt daar een einde aan.

MA Lighting, Vectorworks en Robe Lighting hebben de samenwerking opgezocht om tot een universeel data formaat te komen. Eind maart lanceerde deze groep een persbericht over dit General Device Type Format (GDTF). Deze drie toonaangevende fabrikanten ervoeren de laatste jaren een steeds groter wordende brei van, soms gepatenteerde, protocollen en de meest uiteenlopende fixture files. Enige standaardisering leek niet meer aanwezig. Een bijkomend nadeel was de uitwisselbaarheid van data vanuit ontwerpsoftware richting de lichtstuurtafel.

WAAROM HANDIG?

Eenvoudig gezegd: GDTF is een nieuwe afspraak over de standaardisering van

parameters voor armaturen en randapparatuur. Hierdoor moet uitwisseling van deze informatie over verschillende systemen veel eenvoudiger worden. Het maken van fixture personality files voor moderne lichttafels is nu nog een complexe tijdrovende klus voor gebruikers én voor fabrikanten. En omdat er geen universele standaard bestaat voor het aanleveren en interpreteren van data gaat

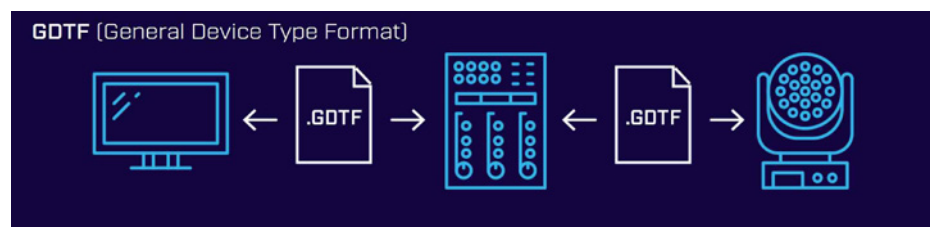
het proces vaak fout of moet het herhaald worden voor elke nieuwe lichttafel en elke nieuwe visualiser. Het nieuwe GDTF protocol voor lichttafels, CAD-programma's én fixtures maakt het mogelijk om in één bestand elke fixture te gebruiken.

WAT DOET HET GDTF?

GDTF beschrijft precies welke functies en parameters een armatuur in zich heeft. Een lichtstuurtafel zal uit deze datafile haar benodigde parameters halen terwijl een visualiser, voorzien van GDTF, direct gebruik kan maken van de voor die software benodigde data. Denk hierbij aan afmeting, lichtopbrengst, bundelvorm en kleurweergave. Zelfs individuele pixels en oneindig roterende lichtbundels kunnen binnen dit protocol natuurgetrouw worden weergegeven. GDTF is een open bestandsformaat, waardoor ook andere fabrikanten en ontwikkelaars kunnen aanhaken. Zo hoeven fabrikanten van armaturen nog maar één keer alle gegevens van hun armaturen in een GDTF bestand te zetten. In de toekomst kan dan iedere stuurtafel en iedere visualiser gebruik maken van de meest accurate, eenduidige, data. Wat ons betreft is dit een hele grote stap in de goede richting.

GRANDMA 3

De nieuwe serie GrandMA 3 lichttafels, die op de ProLight & Sound 2018 beurs in Frankfurt voor het eerst aan het publiek werden gepresenteerd, maken als eerste regiesysteem gebruik van GDTF. Op de nieuwe website www.gdtf-share.com vind je meer informatie over dit revolutionaire systeem. "Ons voornaamste doel bij deze ontwikkeling was om iedereen het leven wat makkelijker te maken", vertelt Gerhard Krude, managing director van MA Lighting Technology. "Gebruikers van lichttafels, CAD and visualisatiesoftware die met GDTF overweg kunnen zullen echt de voordelen merken van het gebruiksgemak en de hoeveelheid aan mogelijkheden die geboden wordt."

Grote zaal Theater De Blauwe Kei volledig led

Ontdekkingstour

In het nieuwe Theater De Blauwe Kei in Veghel is in de grote zaal een lichtinstallatie gerealiseerd op basis van volledig led. Waarschijnlijk is dit het eerste theater in Nederland waarin alleen sprake is van ledlicht.

Door Henk Hendrickx

Stagelight en De Blauwe Kei werken al decennia samen als het gaat over lichttechniek in het theater. Nadat bekend werd dat het theater na vijftig jaar uit het centrum van Veghel ging verhuizen naar het gebied van de CHV Noordkade was het dan ook geen vraag wie de inrichting ging verzorgen, maar vooral welke keuzes gemaakt gingen worden. Hier begon de gezamenlijke tour van het ontwerpteam en de medewerkers van Stagelight.

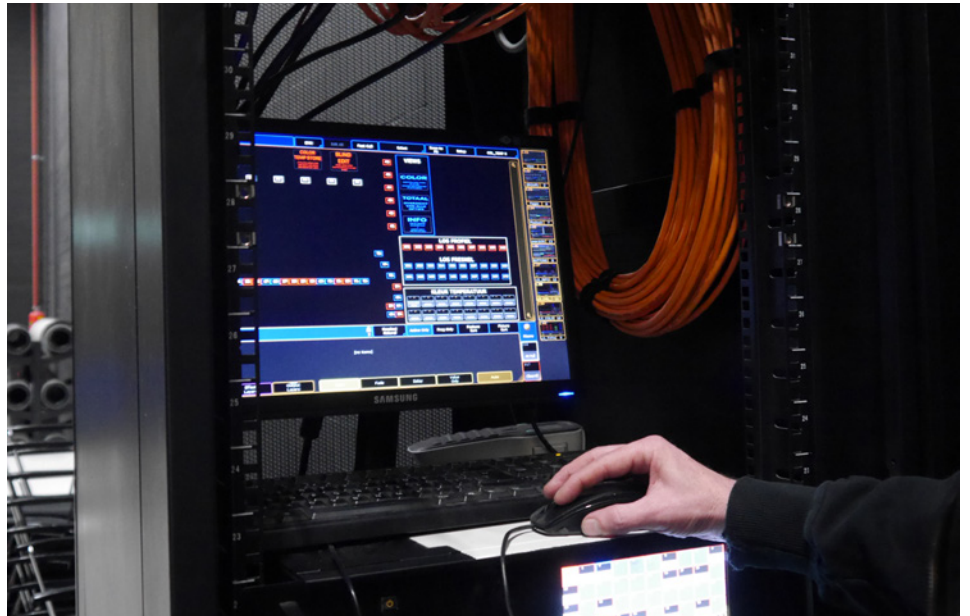
PLAN NOORDKADE

De plannen om te verhuizen van het oude gebouw op het Stadsplein naar het CHV terrein Noordkade is een logische keuze. De ontwikkeling van dit gebied deed de gemeente Veghel besluiten om De Blauwe Kei te verhuizen. Letterlijk is het de 'place to be' in Veghel. De honderd jaar oude gebouwen zijn als industrieel erfgoed getransformeerd van fabriek tot hotspot voor art, food en lei-

sure. In de bestaande gebouwen zijn de kleine zalen, het Magazijn en de Podiumzaal ingericht, evenals de facilitaire omgeving zoals kassa en foyer. In dit artikel hebben we het vooral over de inrichting van de grote zaal met 650 stoelen. Eigenlijk staan er 699, maar 46 stoelen aan de zijkanten met een andere kleur kunnen alleen gebruikt worden bij congressen. In verband met de zichtlijnen zijn deze stoelen voor theater meestal niet te gebruiken. De grote zaal is een volledige nieuwbouw en is verbonden met het gebouw van de voormalige mengvoederfabriek.

KEUZE VOOR LED?

In 2016 is een ontwerpteam gestart vanuit De Blauwe Kei. In deze beginfase was Stagelight reeds betrokken bij de planvorming. Uitgangspunt was vervanging van de conventionele verlichting. Na de bekendmaking van Philips te stoppen met het produceren van hallogeen lampen, kwam direct de vraag of het misschien raadzaam was om alles in led te gaan uitvoeren. Dit was het begin van de ontdekkingstour van het ontwerpteam van het theater en de afdeling verkoop van Stagelight. In gesprek met Ruud Verbruggen (De Blauwe Kei) en Robert Frijns (Stagelight) zijn wij meegenomen op deze tour en hebben we kennis genomen van de ervaringen en nieuwe inzichten die de zoektocht heeft opgeleverd.

Verhuizing en bouw

Wat naast de technische realisatie opvallend is, is hoe de verhuizing en de bouw van het theater is opgenomen in de publiciteit, met de volgende link www.blauwekei.nl/informatie/Verhuizing/ kun je kijken naar een korte impressie van de bouw en realisatie van het theater door de ogen van cabaretier Mark van der Veerdonk.

gegaan naar de theaters waar led bijna geheel of gedeeltelijk werd toegepast.

CHAUVET PROFESSIONAL

Conclusie na een aantal bezoeken was dat men niet wilde werken met aansturing vanuit één universe, omdat dit voor gasttechnici een beperking was in het gebruik van de eigen lichttafel. Daarnaast was er de vraag of de vervanging van de 2 KW-ers mogelijk was met led. Samen met Stagelight zijn diverse led-armaturen getest en vergeleken met de conventionele spots. Robert Frijns stelde daarbij voor om Chauvet Professional armaturen in de vergelijking mee te nemen. Het ontwerpteam was sceptisch omdat ze deze niet kenden en ze bij de

tour langs de theaters niet genoemd waren. Onbekend maakt onbemind, maar door het enthousiasme vanuit Stagelight ten aanzien van de output, handzaamheid en het prijstechnische voordeel, werd besloten om ze in het oude theater te gaan testen. Met name de afstand van de zaalbrug naar het toneel in de nieuwe zaal betekende dat er een lamp moest komen waar veel licht uit komt en het bleek dat de Chauvet Professional Ovation E-260WW voldeed aan de verwachtingen op het gebied van warm-wit.

FILTEREN?

Voor de warm witte is gekozen voor de Ovation E-260WW met 3200 kelvin. Tijdens het testen werd voor de grap beslo-

TEST

De voordelen ten aanzien van de keuze van volledig led waren duidelijk, namelijk minder dikke voedingskabels, geen dimmers meer, minder koeling in de zaal nodig. Ondanks dat waren er vragen of het mogelijk zou zijn alles in led uit te voeren. Hoe zat het bijvoorbeeld met het vermogen? In 2015 was er een test gedaan met led ter vervanging van de horizon in de oude zaal. De vervanging ging niet door omdat het lichtvermogen te laag bleek en men de horizon zowel van onder als boven moest uitlichten om een acceptabel niveau te bereiken. Armaturen plaatsen op een al beperkt speelvlak was niet raadzaam. Omdat voor de nieuwbouw de keuze was gemaakt voor led, zijn ze samen op tour

CAN'T ~~X~~ TOUCH THIS

Kom naar de grandMA3
inloopdagen bij Rolight.

rolight.nl/grandMA3

Rolight

ten om er eens een filter voor te hangen. Dit leverde een verbazingwekkend resultaat op. Met de Chauvet schijnwerpers bleek dat je gewoon kon filteren met bestaande Lee-filters. En door de hoge CRI(Ra)-waarde (kleurweergave en kleurechtheid van licht) blijven de kleuren van o.a. decors en kostuums overeind. De ontdekking dat je door te filteren alle kleuren kon maken, bepaalde de uiteindelijk keuze voor deze armaturen. De tussenvorm met filteren betekent voor lichttechnici dat ze kunnen uitgaan van conventioneel filteren, waardoor ze niet beperkt worden in hun artistieke vrijheid.

OVERGANGSFASE

Als enige theater met volledig led moet je je er bewust van zijn dat er sprake is van een overgangsfase van denken in kleurnummers naar het creëren van sferen uitgevoerd met led.

In de grote zaal kan de gasttechnicus werken als in een conventioneel theater, tussen de lichttafel en de armatuur is een computer geïnstalleerd die de aansturing verzorgt van 12 kringen of 19 kringen (full colour). Hierdoor kan in principe de bestaande twijfel bij de gasttechnicus worden weggenomen en men merkt dat zij nu ook de voordelen zien en bij de programmering extra onderdelen aan het lichtplan toevoegen. Na een half seizoen is er sprake van grote tevredenheid bij de gasttechnici en de thuishouders.

GROTE STAP

Er is veel interesse vanuit andere theaters, die graag komen kijken naar hoe ze het in Veghel hebben aangepakt. Bij deze rondleidingen is discussie en twijfel aanwezig rond de vraag wat nou mooier is. De veranderingen zijn groot en ondanks dat duidelijk is dat er veel meer mogelijkheden zijn met led, gaat het vooral om de bereidheid om opnieuw te leren en anders te denken bij het ontwerpen. Het wordt terecht ervaren als een grote stap, bijvoorbeeld een black-out met led naar nul

“Er is veel interesse vanuit andere theaters, die graag komen kijken naar hoe ze het in Veghel hebben aangepakt.”

seconde is een andere beleving dan de uitvoering hiervan met conventioneel licht. Het is belangrijk om de uitdaging aan te gaan en wat al eerder is geconstateerd, vooral ervaringen met elkaar te delen. Door Chauvet wordt i.s.m. Stagelight op korte termijn een bijeenkomst van theatertechnici georganiseerd in Veghel. Doe er je voordeel mee. Voor Stagelight zijn de ervaringen belangrijk, het is een proeftuin voor de toekomst. Ook de verhuur heeft

HET MATERIAAL

Chauvet:

- 20 x Ovation E-260WW Profielspot
- 20 x Ovation Zoomlens OHD 15-30
- 4 x Ovation F-265WW Fresnelspot
- 36 x Ovation E-910FC Profielspot
- 36 x Ovation Zoomlens OHD 15-30
- 40 x Ovation F-915FC Fresnelspot
- 4 x Chauvet Corepar UV
- 40 x Color Blending Filter

MA Lighting:

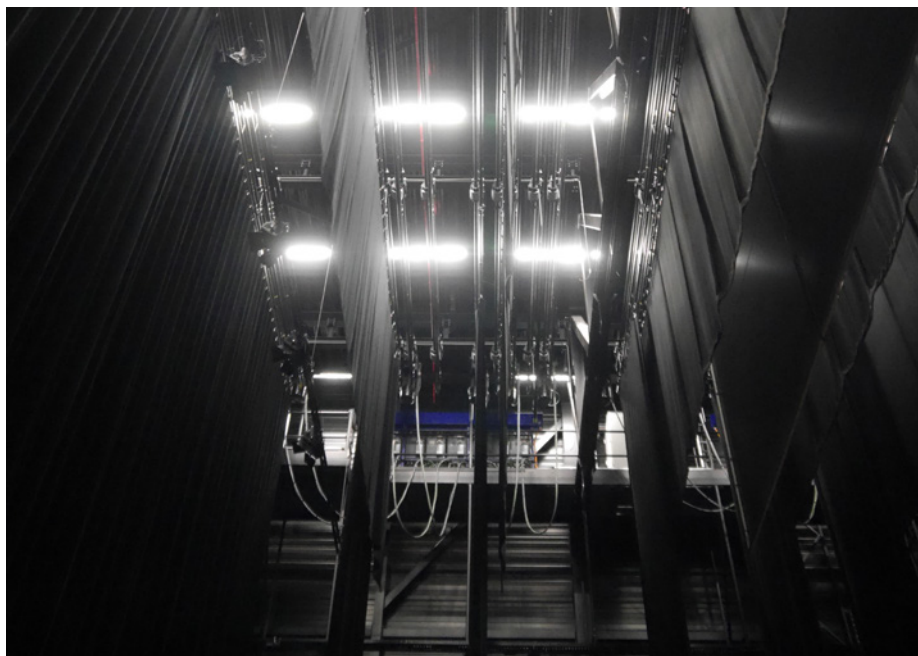
- 1x MA RPU replay unit grandma2
- 1x MA netwerk switch
- 4x MA node 4port
- 1x GrandMA2 Ultra light (was al in bezit)
- 2x Dimmer Patchkast
- 1x Toneel patch kast

Bekabeling:

- 105x combikabel powercon & XLR5p
- 4x break-out multi
- 8x multi 16p aansluitkasten tbv grid
- Multibekabeling 230V 19x2.5mmq
- Schuko bekabeling neopreen 3x2,5mmq
- DMX bekabeling 5p

Diverse:

- GreenGo intercom systeem
- ELC dmx splitter
- Div netwerk aansluitingen door de zaal en in de patchkasten

LED technology for professionals

DMT offers the perfect solution for any requirement: The Premiere Series.

DMT brings a new comprehensive range of LED Panels, designed and built for the most demanding user. The Premiere Series are built on one platform all offering the same sizes and design features ensuring maximum flexibility. With a pixel pitch from 5,9 down to 2,9 the Premiere Series offer the right picture for your event. For easy operation and ensuring creative setups the DMT Premiere Series are equipped with the award winning Novastar A5 Receivercards.

Public Viewing, exhibitions, events or conferences. The DMT Premiere Series offers you the right tools for the job.

PREMIERE SERIES

is a brand of Highlite International BV. • WWW.DUTCH-MEDIA-TOOLS.COM • email: dmthighlite.com • phone: +31 (0)45 566 77 01 FOLLOW US:

DE BESTE GAFFERTAPE

ChamSys

MQ500

Features

- Dual Inbuilt 15" displays
- Full HD 1920x1080 resolution
- Adjustable display viewing angle
- Multi touch with gesture support
- 200 universes direct from the console (licensed above 64)
- Inbuilt MagicVis Visualiser with full rendering of beams and gobos
- Inbuilt MagicHD Media Player for pixel mapping onto 200 universes
- Adjustable external monitor arm with VESA mount
- Designed and manufactured in the UK

WWW.AVL.BE - TEL. +32-52 41 29 24 - E-MAIL: INFO@AVL.BE

een begin gemaakt met Chauvet armaturen, zelfs bij gebruik in een filmstudio wordt enthousiast gereageerd op het gebruik van deze armaturen.

BEKABELING EN DUURZAAMHEID

Lopend over de theaterbrug zie je dat de kabelgoten enkel gevuld zijn met datalijnen. De vraag wat de opbrengst is, zowel financieel als duurzaam, is moeilijk aan te duiden met harde cijfers. De besparing op de bekabeling is gebruikt voor de aanschaf van het MA besturingssysteem. De bekabeling bestaat uit een voeding naar een balk met splitter waarop acht lampen zijn aangesloten. Daarnaast zijn er multi-aansluitingen gerealiseerd op vier dimmers uit het oude theater, omdat er toch nog behoefte is aan het gebruik van PAR spots. De besparing op energie is moeilijk vergelijkbaar. Er is begonnen met meten, maar de situatie is totaal anders. De enige parameters die men kan gebruiken is het verbruik in de kleine zalen, omdat gebruik is gemaakt van de conventionele belichting uit het oude theater op het Stadhuisplein. Theoretisch wordt uitgegaan van 1/8 van het verbruik. Hierbij komt ook nog het voordeel van minder airco-gebruik. In de kleine zalen is het flink zweten en er worden plannen gemaakt om ook hier over te gaan op volledig led.

REALISATIE

Het is duidelijk dat men enthousiast is over de ingeslagen weg en de aanvang van de tour. De volgende halte was natuurlijk

de installatie van alles. Het wederzijdse vertrouwen tussen klant en leverancier, het samen optrekken van het technisch theaterteam en het inrichtingsteam van Stagelight was optimaal. Probleem bij de voorbereiding van de installatie was dat de bouw in volle gang was en dat er geen fysieke plek was waar de voorbereiding kon gebeuren. Daarnaast was het spannend of alles op tijd kon worden geleverd. Op 12 januari 2018 was de eerste voorstelling gepland, het akkoord op de plannen werd eind november 2017 afgegeven en op dat moment kon de bestelling pas de deur uit.

De armaturen van Chauvet moesten uit de USA komen. Normaal zouden deze zijn verscheept, maar gezien het beperkte tijdsplan is door Chauvet gekozen voor het invliegen van alles. Chauvet heeft alles gedaan om dit project tijdig te realiseren.

Het gemis aan een fysieke plek werd door Stagelight opgelost. Alle voorbereidingen zijn gedaan in de nieuwe vestiging van Stagelight. Twee weken voor de uitvoering ging men aan de slag op deze locatie, met als uitgangspunt in zeer korte tijd de installatie werkbaar aan te brengen in het theater. Met grote trots vertellen Ruud en Robert dat in drie uur tijd van niks een volledige lichtinstallatie werd opgebouwd en geïnstalleerd. Het was voor iedereen bijzonder om de vrachtwagen aan te zien komen en te ervaren dat drie uur later alles hangt en werkt, zowel software (programma) als hardware. Het eerste deel van

de ontdekkingstour werd beëindigd met een dikke 10.

KNELPUNTEN

Natuurlijk zijn er kanttekeningen te maken, maar dit betreft enkel details, zoals dat de hoeken van de fresnel vrij groot zijn, bij het gebruik van een gobo in de profielspots de randjes wel of niet 100% scherp zijn. Uitdaging is om de details te verbeteren en daarom wordt nog steeds getest. Het tweede deel van de ontdekkingstour is de verruiming van de mogelijkheden met led. Dit gebeurt allemaal samen met Stagelight, dat alle bevindingen positief en negatief terugkoppelt naar Chauvet, waar ze dit meenemen naar de afdeling research en development. "Het rechtstreekse contact tussen Stagelight en Chauvet is uitstekend en de medewerking is 200%", aldus Robert Frijns.

NIEUWE STANDAARD

We kunnen stellen dat de realisatie van 100% led, na een halfjaar optimaal verloopt en dat Theater De Blauwe Kei in samenwerking met Stagelight in de authentieke omgeving van industrieel erfgoed een innovatieve prestatie heeft geleverd die van grote betekenis is voor de verdere ontwikkeling van gebruik van led in de theaters in Nederland. Er is een nieuwe weg ingeslagen naar de invoering van een nieuwe standaard, waarbij de toevalstref met filtering een interessant nieuw gegeven is.

Avolites Arena

Stand van zaken

Lichttafels in 2018

Met Prolight + Sound achter de rug (een uitgebreid verslag vind je verderop in deze uitgave) leek het ons een goed moment om te raden te gaan bij de aanbieders en fabrikanten van lichttafels. Wat is het nieuws? Welke kant gaan we op en hoe ver gaat de integratie met andere visuele showaspecten inmiddels? Kenners aan het woord.

FAIRLIGHT - AVOLITES

Bij Fairlight komt het nieuws vooral van Avolites, dat op Prolight + Sound de Titan V11 software, Ai Q3 media server en de integraties tussen Titan en Ai lanceerde. Uiteraard wordt daarmee ingespeeld op de actuele ontwikkelingen in de markt. "Je ziet dat de integratie tussen licht en video en de daarbij behorende aansturing ervan één van de belangrijkste trends is", vertelt Rogier Trok. "Doordat Avolites zowel Titan (consoles) als Ai (media servers) heeft, komt er een tool waardoor de integratie tussen de console en media server naadloos zal zijn en de media server op afstand eenvoudig te bedienen is vanaf hetzelfde stuurprotocol. Groot voordeel daarbij is dat de ontwikkeling van zowel de console software als de media server software in handen is van hetzelfde ontwikkelteam. Hierdoor kan sneller geschakeld worden op nieuwe features." De nieuwe slogan van Avolites luidt "Total Visual Control". "Die dekt precies de lading als je kijkt naar onze visie en die van Avolites zelf", legt Trok uit. Op de vraag hoe snel de technologische ontwikkelingen op het gebied van lichttafels gaan, antwoordt hij: "Wat betreft de software features gaan de ontwikkelingen vrij snel, maar de implementatie van nieuwe techno-

logieën gaat vrij moeizaam of gebeurt überhaupt niet. Ik verwacht dat er de komende tijd vooral ingespeeld gaat worden op functies die collega-merken inbouwen, maar ik hoop vooral dat het gaat naar een grote stap vooruit met nieuwe technologieën."

HIGHLITE INTERNATIONAL - INFINITY, SHOWTEC

"Met de komst van een nieuwe generatie lichtoperators is er een duidelijke verandering gaande met een focus op de 'smartphone look and feel'", vertelt Ron Schiffelers. "Veel merken komen met touchscreen versies van hun oude modellen. Hierdoor zijn nieuwe features zoals color pickers mogelijk gemaakt en zijn ze veel mooier te bedienen dan de oudere generatie tafels. Hierbij is het gebruik van je vinger en de interactie van de software hierop heel belangrijk."

Ook bij de Infinity Chimp serie is veel tijd gestoken in deze look and feel, geeft Schiffelers aan: "Het is voor ons belangrijk een goede, duidelijke en overzichtelijke soft-

Infinity Chimp 300

ware te creëren die intuïtief te gebruiken is voor elke lichtoperator met welke achtergrond dan ook. We beschikken helaas niet over de grote ontwikkelingsbudgetten en middelen die de A-merken wel hebben, maar hierdoor zijn we wel juist heel flexibel en kunnen we snel van richting veranderen als het nodig is, om vervolgens de juiste richting in te gaan. In mijn ogen is Infinity een allemansvriend die het goed probeert te doen voor iedereen. Dat zie je terug in de veelzijdigheid van de producten en in de lage investeringskosten voor de verhuurders en operators.”

Ron Schifflers ziet dat de technologische ontwikkeling van lichttafels niet zo snel gaat als bij de armaturen: “Deze markt heeft in onze opinie de neiging om te ‘golven’. Een tijdje gebeurt er niks en daarna is er opeens veel vernieuwing. Met de komst van de GrandMA3 software en al hun nieuwe snufjes verwachten we binnen niet al te lange tijd wel weer een reactie van de rest.”

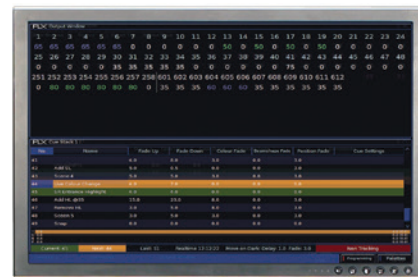
Ook bij Infinity en Showtec zitten er nieuw dingen aan te komen. Schifflers: “Ook de entry-level van de markt moet bediend kunnen worden en is volgens ons dringend aan vernieuwing toe. Helaas voor jullie houden we de details nog even voor onszelf. Houd wel beide merken in de gaten, want er gaan dit jaar erg leuke producten bij komen.”

CONTROLLUX – HIGH END SYSTEMS, ZERO88, ETC

Bij Controllux vind je uiteraard de Hog consoles van High End Systems (met op het moment met name de Hog 4-reeks), maar daarover lees je verderop meer uit de eerste hand, die van Hog consoles Product Manager Sarah Clausen om precies te zijn. Bij Controllux richten we ons derhalve op Zero88 en ETC. Enrico Daamen over de trends die hij waarneemt: “Steeds meer lichttafels richten zich op de toekomst, met minder dimmers en meer LED. Zeker in de kleinere theaters, congrescentra, scholen, kerken, cultuurgebouwen, etc. De voordelen van LED zijn daar op dit moment het grootst; met minder spots kan je tenslotte alle kleuren van de regenboog maken. Ook komen steeds meer lichttafels op de markt waarmee je de meer-kleuren LED spots op een makkelijke maar professionele wijze aan kunt sturen. Daarnaast is het lage stroomverbruik en duurzaam-

ETC's Colour Source familie

Zero 88 FLX 2048

heid van LED spots op deze locaties vaak erg gewenst door investerende partijen, bij aanschaf van een nieuwe lichtset.”

De FLX consoles van Zero 88 bieden de mogelijkheid zowel conventionele halogeen armaturen als LED armaturen en bewegend licht aan te sturen, zoals de duurdere merken dat ook doen. Daamen: “Dat maakt de mogelijkheden eindeloos en toch betaalbaar voor de kleinere locaties. In het bijzonder de FLX S24 en S48 consoles zijn erg betaalbaar en gemakkelijk in gebruik, ook voor de minder ervaren technici. Voor de theaters waarbij op een wat uitgebreidere wijze wordt geprogrammeerd en waar nog veel dim-

mers zijn, komt de FLX 2048 weer beter tot zijn recht.”

Op de CUE vakbeurs van dit jaar was de belangstelling voor de FLX S console op de stand van Controllux groot en velen van de personen die de tafel bekeken hebben, hebben deze inmiddels ook aangeschaft. “Bijkomend voordeel is dat Controllux gratis trainingen aanbiedt op al hun consoles, waaronder die van Zero88”, vertelt Daamen daarover.

“Het is duidelijk dat LED de toekomst heeft, al is het draagvlak vanuit de grotere theaters minder om dat het aanbod in goede LED alternatieven voor 2kW schijn-

WE LISTENED, NOW IT'S YOUR TURN

- ✓ New JBL Transducers for Best Sound Quality and Output
- ✓ Multiple Horizontal Coverage Options (90°|120°)
- ✓ Best-in-Class Rigging System for Fast and Safe Deployment
- ✓ Compact, Truck-Friendly Dimensions
- ✓ Full-Range of Innovative Accessories
- ✓ Complete Solution Including Software and Amplification

Learn more now at [JBLpro.com](https://www.jblpro.com).

VTX: A-SERIES A12 | A12W

t: +32 13 67 08 90 - t: +31 30 264 40 90
www.audioxl.be - www.audioxl.nl

werpers die tevens stil genoeg zijn, nog klein is”, legt Daamen uit. “In veel theaters wordt wel al geïnvesteerd in horizonverlichting in LED. Dit omdat alle kleuren gemaakt kunnen worden, de armaturen compacter zijn dan de conventionele halogeen breedstralers en het stroomverbruik aanzienlijk minder is. Daarbij biedt Controllux voor al hun LED horizonarmaturen een tussensturing die het mogelijk maakt om voorafgaand aan de voorstelling door de huistechnicus een zestal Lee-kleuren te kiezen (op een touchscreen backstage), die met zes kanalen op de lichttafel eenvoudig opgeroepen kunnen worden. Er zijn inmiddels meer dan 90 voorgeprogrammeerde kleuren waaruit gekozen kan worden!”

Inmiddels wordt er volop gekeken naar oplossingen voor LED theaterarmaturen en zie je dat er steeds meer merken met hoogwaardige armaturen komen voor een meer en meer betaalbare prijs. Die ontwikkeling zal verder gaan en tevens zal er gekeken gaan worden om ook het frontlicht in theaters te kunnen vervangen voor LED. “Maar naast de armaturen zelf, zullen er ook oplossingen gevonden moeten worden voor de aansturing ervan”, benadrukt Daamen. “Reizende gezelschappen die met hun eigen lichttafel binnenkomen moeten de spots ook gemakkelijk kunnen aansturen, dit ongeacht of het LED of conventionele armaturen zijn. LED armaturen hebben vaak een uitgebreidere sturing

nodig dan conventioneel. Daar zit op dit moment nog een probleem, waardoor veel theaters nog niet voor een andere oplossing dan conventioneel frontlicht durven of kunnen kiezen. Toch zie je dat er bij de keuze voor een nieuwe lichttafel wel degelijk rekening wordt gehouden met het goed kunnen aansturen van zowel LED als intelligent licht, waardoor de conventionele ‘schuiven’-tafels langzaam gaan verdwijnen.”

ETC dan. “Regel tafels worden meer en meer geacht zo universeel mogelijk inzetbaar te zijn. ETC heeft de laatste jaren veel

in de EOS software geïnvesteerd om het platform zo maximaal mogelijk inzetbaar te maken”, begint Daamen. “Zo kan een EOS regeltafel tegenwoordig naast de toepassing in het theater ook perfect ingezet worden bij o.a. broadcast, corporate events en live-busking. Naast de grotere regel tafels uit de ETC EOS reeks is er veel vraag naar kleine regel tafels waarbij een basis training volstaat voor gebruikers met weinig ervaring. De ColorSource 20 en 40 consoles zijn hiervoor zeer geschikt en kunnen goed overweg met intelligent (LED)licht. Een belangrijke tendens is dat een correcte en handige aansturing van de kleurenmix (mede door de nieuwe LED-systemen) zeer belangrijk is. Regel tafels moeten door de opkomst van andere types intelligent licht beter overweg kunnen met onder andere pixelcontrole en multi-parameter control.”

ETC zet product-technisch binnen de EOS regel tafels groot in op het correct en handig aansturen van kleurparameters. “Er is een merkbare evolutie gaande in LED licht, waar tegenwoordig naast RGBW ook 5 tot 7-kleursystemen worden gebruikt”, vertelt Daamen.

“Door het gebruiken van andere kleuren LED’s in de kleurenmix, is het mogelijk om LEE of ROSCO kleuren veel dichter te benaderen en correcter weer te geven. Binnen de EOS software zitten de perfecte tools om dit zeer accuraat te doen en om deze LED-systemen dan ook correct aan te sturen. Naast pixelcontrole en multi-parameter control zijn in de EOS software

Power Couple.

ADAMSON
BUILT.STRONG.
ISP.SERIES.

 ADAMSON

Sound and **Light**
Import

de nodige tools voorzien om hier accuraat mee om te gaan. Verder wordt de software hier ook continu op aangepast en verbeterd. Het is daarnaast ook perfect mogelijk om zelf complete fixture files aan te maken of bestaande fixture files aan te passen. Dit is zeer eenvoudig toe te passen.”

ETC is momenteel leidend met het aansturen van kleur en het werken met meerdere kleursystemen. De benadering van kleur binnen de EOS regeltafels komt uiteraard voort uit de productie en ontwikkeling van de Source 4 LED, Selador en Colorsource armaturen. “ETC blijft uiteraard de software van EOS optimaliseren en aan te passen aan de huidige noden van de entertainment industrie. Pixelcontrole en multi-parameter controle zullen steeds verder ontwikkeld worden in de komende software versies. Verder luisteren ze bij ETC ook naar de gebruikers. Met de regelmaat van de klok worden tal van nieuwe features en handigheden in de software ingebouwd op basis van ervaringen uit de praktijk.”

AVL - CHAMSYS

“Operators hebben een console nodig die comfortabel is, snel te programmeren is en de operator toelaat zijn creatieve designs efficiënt te realiseren”, begint Luc Buytaert zijn verhaal. “Consolefuncties als (3D) pixel mapping en integratie van video en media als deel van het lichtontwerp worden snel een belangrijke trend en worden geïntegreerd in de lichtprogrammering.”

ChamSys heeft volgens Buytaert de reputatie in oplossingen te voorzien die

zijn afgestemd op de wensen van de gebruikers. “Onze ontwikkelaars zijn zelf lichtontwerpers. Dat biedt natuurlijk voordelen bij de ontwikkeling van consoles. Zij weten wat de eindgebruiker wil. Onze MagicQ software heeft al jarenlang ondersteuning voor media control – inclusief ondersteuning voor protocols zoals CITT en live previews op de console, zodat de operators snel kunnen zien wat geprogrammeerd is onder hun vingertoppen.”

ChamSys gelooft niet in regels, weet Buytaert: “We willen het de gebruikers vooral makkelijk maken. Je wil je eigen Art-Net of sACN interfaces gebruiken met al de MagicQ console universes? Geen probleem (tot 64 universes worden ondersteund in de gratis software). Tot acht Extra Wings toevoegen aan een MagicQ systeem? Geen probleem. Je oude MQ100 show transferen naar een nieuwe MagicQ Stadium console, die de laatste softwareversie draait? Geen probleem. ChamSys verlangt niet van de gebruiker dat hij extra externe netwerk processing nodes gebruikt. De consoles zijn volledig functioneel en sturen alle universes uit. De software MagicQ (lighting control), MagicVis (visualiser) en MagicHD (media-server) draaien allen op Windows, Mac of Linux en zijn gratis beschikbaar.”

Aangezien we meer en meer LED en pixel map type LED arrays en fixtures zien op de markt, dienen de lighting consoles te voldoen aan de vraag en te beschikken over het aantal controle kanalen en universes die nodig zijn om deze aan te sturen. “De ChamSys filosofie volgt geen

regels. Onze console outputs zijn volledig beschikbaar en dat geeft onze gebruikers een future proof console en controle systeem”, aldus Buytaert.

De nieuwe QuickQ serie consoles hebben een gebruikersinterface die lijkt op een smart phone en bieden een krachtige, betaalbare en gebruiksvriendelijke manier van bedienen, om operators te introduceren in lighting control en dan verder te laten groeien naar de meer geavanceerde MagicQ series van consoles. De reeks consoles werd geïntroduceerd op Prolight + Sound. “Met onze reeks van MagicQ en QuickQ consoles biedt ChamSys nu oplossingen voor licht- en media control van alle showformaten, van stadions tot shows met slechts een paar fixtures”, besluit Buytaert.

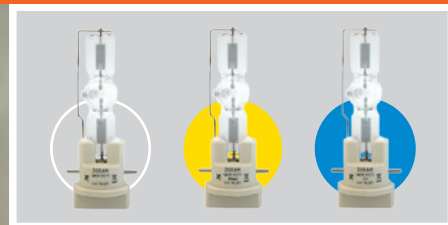
ROLIGHT – WORKPRO, MA LIGHTING

Bij Rolight draait het op lichttafelgebied om de Work LightShark en GrandMA 3, het nieuwe vlaggenschip van MA Lighting.

De LightShark maakt van het programmeren van licht een dynamische ervaring. Het is een nieuw en uniek concept op het gebied van lichtregie. LightShark genereert namelijk een eigen WiFi netwerk, waarmee je verbinding maakt met je laptop, tablet of telefoon. De interface werkt vanaf een overzichtelijke webpagina, ongeacht welke computer of browser je gebruikt. Je kan verbinding maken met tot wel drie apparaten en tot acht universes DMX aansturen, zonder gebonden te zijn aan je stoel.

ChamSys QuickQ 30

Licht is entertainment in full spectrum

Het perfecte instrument voor elke klus

De OSRAM Lok-it![®] Power Series voegen meer variëteit toe aan de standaard Lok-it![®] 1000/PS en Lok-it![®] 1700/PS, door deze reeks high performance lampen uit te breiden met de Lok-it![®] 1000/PS Brilliant en Lok-it![®] 1400/PS Brilliant met een CRI van 95 en de Lok-it![®] 1000/PS Blue met zijn intense 7.500K CCT. Ontworpen om u de mogelijkheid te bieden de lampen in een breed scala toe te passen. De Power Series lampen leveren topprestaties.

Voor meer informatie over krachtige, high-performance verlichting, ga naar www.osram-benelux.com.

Light is OSRAM

OSRAM

De LightShark serie bestaat uit twee producten: de LS-Core is de kleinste (11 x 4 x 14 cm!) lichttafel ter wereld, voorzien van twee DMX-poorten en een netwerkpoort en daarmee uit te breiden tot acht universes DMX over Art-Net of sACN. Door verbinding te maken met het WiFi netwerk van de LS-Core krijg je via je webbrowser volledige toegang tot alle functies van LightShark. Patchen, lampen bedienen, presets programmeren en lichtstanden samenstellen gaat snel en eenvoudig en al je werk wordt opgeslagen in de Core zelf. Je kunt de LS-Core achterlaten op locatie als stand-alone controller, want al het rekenwerk wordt gedaan in het kastje. Zelfs als je je tablet of laptop uit het systeem haalt blijft de Core gewoon werken. En natuurlijk kun je later gewoon opnieuw verbinding maken, desnoods met een andere computer.

De LS-1 biedt dezelfde mogelijkheden, dezelfde interface, dezelfde power, maar maakt de LightShark ook geschikt voor live gebruik. Met de toevoeging van tien playback faders, twintig virtuele faders en virtuele executors zijn je mogelijkheden om lichtstanden af te spelen vrijwel onbeperkt. LS-1 beschikt over vier encodervielen en diverse functietoetsen, waarmee het programmeren van je lichtset een makkie wordt.

LightShark.1

GrandMA3

LightShark is verder voorzien van een zeer complete fixture library, een ingebouwde effects engine, meervoudige fan functionaliteit, uitgebreide timing opties, een fixture editor én ondersteunt MIDI en OSC. De console kan dienst doen als installatie controller of live-console en alles daar tussenin. En dat alles bediend vanaf je favoriete platform, desnoods zonder stoel! Dan de langverwachte GrandMA 3 van MA Lighting. Het is de aankondiging van een nieuw hoofdstuk in lichtregie. Uit een samenwerking met de beste operators en technici ter wereld is een nieuwe console

voortgekomen die het hele werkveld naar een hoger niveau zal tillen.

Met een maximale capaciteit van 250.000 parameters per sessie (een verdubbeling ten opzichte van de huidige GrandMA2) is MA3 hét aangewezen gereedschap voor zelfs de allergrootste shows. Maar voor elke show geldt: het gaat niet om de hoeveelheid fixtures, maar om wat je er mee doet. Daarom is de GrandMA 3 niet alleen krachtiger, maar ook eenvoudiger geworden. Nieuwe gebruikers kunnen vrijwel meteen aan de slag in een overzichtelijke, herkenbare interface, die door ervaren gebruikers eenvoudig kan worden aangepast en uitgebreid voor een volledig naar eigen smaak ingerichte stuurtafel. De console hoort zich tenslotte aan te passen aan de gebruiker, niet andersom. Het programmeren van complexe effecten over multi-instance fixtures vergt een operating system dat flexibel en intuïtief is. MA Lighting heeft daarom een compleet nieuw concept ontwikkeld: Phasers. Phasers zijn een nieuwe manier om effecten te programmeren. Iedere waarde die je opslaat is in potentie een dynamische waarde, die staat te wachten om door een volgende waarde opgevolgd te worden. Hierdoor worden presets of standen ineens effecten. Phasers werken niet alleen op parameters, maar ook op timing. De trend van telkens complexere armaturen met méér opties en méér functies stelt operators en technici voor grote uitdagingen. Waar haal je een fixture personality file vandaan voor een nieuwe spot? En hoe weet je op tijd of die wel werkt? Het antwoord is door MA Lighting – in nauwe samenwerking met Vectorworks en

44M20

Offering a unique combination of power and audio performance, seamlessly combined with advanced DSP and network control, the 44M Series range of eight channel amplifiers is available in models developing between 1500 Watts and 5000 Watts per channel.

Over designed high capacity power supplies ensure the **full power** specification can be delivered **into 2 ohms** with **all channels** driven while remaining highly efficient.

- Four channels of sonically pure Class D amplification
- Unique, precise, 96kHz digital signal processing
- Over-designed switch mode power supply
- 6,000 to 20,000 watts RMS total output
- Powerful grouping & multi-layer EQ
- Manufactured in the UK

www.linea-research.co.uk

www.acint.nl
info@acint.nl
 2741 JP Waddinxveen

ELATION[®]

PROFESSIONAL

ARTISTE

SERIES

ARTISTE
DaVinci

ARTISTE
DaVinci WH

12,000 LUMEN LED SPOT
 FULL FEATURED COMPACT DESIGN

ARTISTE
PICASSO

22,000
 LUMEN LED
 PROFILE FULL
 FEATURED
 FRAMING

ARTISTE
DALI

14,000
 LUMEN HYBRID
 LED / LASER
 PHOSPHOR
 ENGINE

ELATION PROFESSIONAL EUROPE

www.elationlighting.eu
info@elationlighting.eu
 +31 45 546 85 66

GET SOCIAL

Robe – ontwikkeld en heet Generic Device Type Format. GrandMA3 maakt als eerste lichttafel gebruik van deze nieuwe, open standaard in fixture informatie. De fabrikant geeft exacte data over afmetingen, lichtopbrengst, functies en kleurweergave van de fixture, in een eenvoudig te lezen en te bewerken formaat, en alle lichtcomputers en visualisatieprogramma's die gebruik maken van GDTF gebruiken deze informatie om overzichtelijke, waarheidsgetrouwe data aan te bieden aan de gebruiker. Operators hoeven niet meer uit hun hoofd te weten welke functie zit op welk kanaal, en 3D programma's zullen in staat zijn om kleuren exact weer te geven, lampen te visualiseren zoals ze er uitzien, en zelfs functies als onbeperkt draaiende pan en tilt assen weer te geven. Voor fabrikanten betekent GDTF dat ze nog maar eenmaal de juiste informatie hoeven door te geven en dat de lichttafel precies de mogelijkheden van hun fixtures kan vertalen in nuttige gebruikersdata.

Alle onderdelen van een GrandMA3 systeem staan voortdurend met elkaar in verbinding, vullen elkaar aan en kunnen indien nodig dienen als tracking backup. GrandMA3 beschikt over een volledig geïntegreerde 3D visualiser en krijgt een ingebouwde Media Server voor audio en video playback. Meer vermogen nodig? Geen probleem: je verbindt gewoon een extra computer aan het systeem, die óók MA3 software draait. De MA3 onPC software is als vanouds volledig compatible met de lichttafels, en voortaan ook beschikbaar op Mac OSX.

Daarnaast beschikt GrandMA3 over een internetverbinding. De toekomstige mogelijkheden daarvan zijn grenzeloos. Updates van software en fixture files worden eenvoudiger. Training en support op locatie hoeven niet meer beperkt te zijn tot telefoongesprekken en kantooruren. Festivals koppelen op verschillende plekken op de wereld is geen science fiction meer.

GrandMA 3 is volledig ontworpen met het comfort van de gebruiker voor ogen. De faders op de hele (!) range zijn gemotoriseerd, en de toetsen zijn door een maandenlang ontwikkelingsproces gegaan om te komen tot het beste van het beste: een lage aanslag, een optimale balans tussen

HOG4

voelbaar en hoorbaar, met een knop die speciaal is ontworpen om prettig aan te voelen en typerfouten te voorkomen.

GrandMA3 is de meest complete en meest krachtige lichtregietafel ooit ontwikkeld, en belooft wederom de standaard te worden waar alle anderen mee worden vergeleken. Rolight is er dan ook trots op dat het deze opwindende nieuwe ontwikkeling in Nederland mag begeleiden.

HIGH END SYSTEMS – HOG CONSOLES

Sarah Clausen is Product Manager van de Hog Consoles bij High End Systems. De aangewezen persoon om te vragen naar de nieuwste ontwikkelingen en trends op de gebied dus. Clausen: "Producties worden voortdurend geconfronteerd met kortere voorbereidingstijden en grotere rigs. Het is daarom van groot belang dat de lichtsturingssystemen de gebruikers features beiden die hen helpen sneller en nauwkeuriger te werken." Uiteraard wordt daar volgens Clausen op ingespeeld met de Hog 4-familie: "De hele productfamilie geeft gebruikers dezelfde ervaring, ongeacht welke console ze gebruiken. De lay-out is altijd hetzelfde en de software is op alle consoles gelijk. Hog 4 biedt programmeurs een eenvoudige interface waarmee ze snel aan de slag kunnen zonder veel voorbe-

reidingstijd. Je kunt letterlijk in heel korte tijd van een lege console naar een actieve show gaan, zonder dat je een basis showfile nodig hebt. Allemaal zonder ingewikkelde commandostructuren."

Over de ontwikkelingen in de markt vertelt Clausen: "Als je kijkt naar de markt, dan zien de meeste systemen er ongeveer hetzelfde uit: knoppen, faders, wielen en schermen. Natuurlijk, de faders zijn geautomatiseerd en de schermen zijn ingebouwd en touchscreens geworden, maar de feitelijke bedieningselementen lijken nog altijd sterk op 'wat we altijd gedaan hebben'. Ik denk dat we de komende jaren een technologische sprong in de goede richting moeten maken, maar alleen als die sprong ons leven als programmeur makkelijker en sneller maakt."

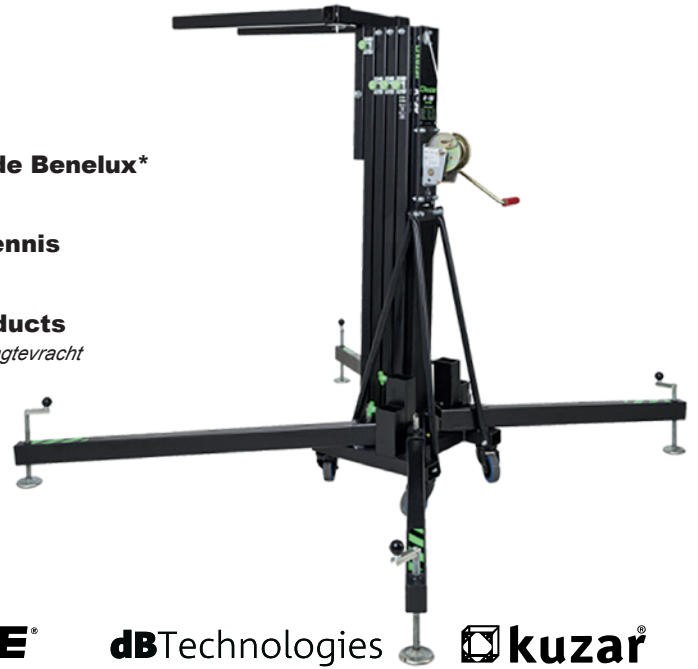
Op Prolight + Sound was een preview te zien van de onlangs geüpdatete hardware voor de Hog 4 console. De nieuwe Hog 4-18 console voorziet in 18.5" touchscreens, een nieuw moederbord en een nieuw industrieel ontwerp met ingebouwde mounts voor accessoires. Naar verwachting zijn deze hardware en de v3.9 software komende zomer beschikbaar.

SALES-ALL ONLINE STORE:

- ✓ **Gratis verzending binnen de Benelux***
- ✓ **Showroom**
- ✓ **Specialistische productkennis**
- ✓ **Eigen technische dienst**
- ✓ **Ruime voorraad used products**

**uitgezonderd speciale zendingen / lengtevracht*

Bent u op zoek naar nieuwe of gebruikte producten op het gebied van licht, geluid, video en rigging? Dan bent u bij ons aan het juiste adres! Moving heads, mengpanelen, rookmachines, speakers, microfoons, wij bieden het allemaal aan, in onze online store! www.salesall.eu

FAIRLIGHT

WWW.FAIRLIGHT.NL

WIRELESS SOLUTION
MADE IN SWEDEN

Enorme uitbreiding bij Pixelscreen

Bij Pixelscreen vindt in juni een gigantische uitbreiding van de voorraad plaats. Het bedrijf van Frank Verstraeten deed een investering van zo'n tien miljoen euro om de stock te vergroten van zo'n 6200m² aan LED-panelen tot 18.000m². Bijna een verdrievoudiging van de voorraad dus. De enorme hoeveelheid nieuwe generatie panelen arriveert in juni bij Pixelscreen en zorgen voor de grootste uitbreiding die ooit heeft plaatsgevonden bij het bedrijf.

Het gaat om de volgende nieuwe panelen:

- 4000 panelen PLED208E3 (P8 outdoor)
- 1000 panelen PLED206E4 (P6 outdoor)
- 3200 panelen PLED210D (P10 floor system)
- 1000 panelen PLED204ER (P4 outdoor)
- 1200 panelen PLED203X (P3 curve/edge/flat)
- 400 panelen PLED202X (P2 curve)

Meer informatie op www.pixelscreen.eu

Veilige en efficiënte festivalopbouw met de Stagefreaks Pop-Upstore

Iedereen wil dat alle bouwers veilig en optimaal voorbereid beginnen met de opbouw van een festivalterrein. Stagefreaks, specialist in veilig werk materiaal in de evenementenwereld, helpt daarbij. Niet alleen meer door het leveren van goede middelen voor veilig werken, maar ook met de Stagefreaks Pop-Upstore, die zondere enige vorm van standkosten op ieder gewenst festival van de partij kan zijn.

De rondreizende Stagefreaks Pop-Upstore kan dit festivalseizoen ook jouw festival(opbouw) bezoeken met informatie en artikelen voor een veilige en efficiënte festivalopbouw. De Stagefreaks Pop-Upstore is een kleine, ondersteunende eenheid die supersnel is geplaatst en opgeruimd, op ieder gewenst terrein. "Zo staan we slagvaardig ons mannetje om alle freelancers en medewerkers te voorzien van bijvoorbeeld persoonlijke beschermingsmiddelen voor veiliger werk, maar ook met advies, gereedschap, maatoplossingen en gadgets die het werk makkelijker en efficiënter maken", vertelt Freek Noordenbos van Stagefreaks. "Laat ons vooral even tijdens de lunchpauze de puntjes op de i zetten waar die maar nodig zijn. En ook de bouwers die nog iets vergeten zijn helpen we natuurlijk meteen uit de brand. De Stagefreaks Pop-Upstore zit bomvol met topmateriaal en uitstekende ideeën!"

Concrete voordelen:

1. Direct toegenomen veiligheid op de werkvloer
2. Zekerheid dat iedereen op hoogte alleen met gekeurde PBM's werkt
3. Tijdsbesparing door efficiënt werken met 100% op de werkzaamheden afgestemd gereedschap
4. GRATIS aanwezigheid en advies van een professionele en zeer ervaren partij
5. Alle medewerkers ervaren persoonlijk hoe de organisatie begaan is met hun veiligheid en werkomstandigheden

Meer info en contact via www.stagefreaks.nl/contact

Nieuwste versie SCAD Re-Event nu beschikbaar

AniVizzion heeft een nieuwe versie gemaakt van het 3D tekenpakket SCAD Re-Event. In versie 5 zijn talloze nieuwe functionaliteiten en verbeteringen toegevoegd. Een van de functies die het gebruiksgemak verhoogd is de Magneetfunctie. Het stelt de gebruiker in staat om in no-time bijvoorbeeld een complexe trussconstructie neer te zetten dat ook nog eens aan alle knanten klopt. In het verleden moesten objecten zorgvuldig vastgepakt en op de juiste punten gesnapt worden. Nu gaat dit automatisch, waarbij de objecten vanzelf geroteerd worden als dit nodig is. Versie 5 is een grote stap voor zowel beginnende tekenaars als power-users. Festivals en evenementen ontwerpen was nog nooit zo makkelijk. Ga voor meer informatie naar <http://scad-rev.com/> of mail naar info@anivizzion.nl

MAGIC FX lanceert eigen app

In de Google Play Store en de Apple Store is vanaf nu een heuse MAGIC FX applicatie te downloaden. MAGIC FX neemt je mee in de AR-wereld van haar special effects. Met de nieuwe app kun je in no-time kanonnen en confetti schieten op je eventlocatie. Kijk waar de producten toe in staat zijn en laat je verbluffen als je ze daadwerkelijk plaatst in de setting waar je je feestje wil vieren. Combineer confetti, rook, bubbels en vuur machines....druk op de FIRE-knop en laat het geweld losbarsten. Natuurlijk vind je ook de productcatalogus en nog veel meer in de app.

UNRIVALED

Redefining Standards in Theatrical Lighting

CHAUVET
PROFESSIONAL

OVATION

See how at chauvettheatre.eu

VVEM pleit voor gedegen informatie over bliksembeveiliging

Recent heeft Uneto-Vni in samenwerking met Event Safety Institute de brochure Bliksembeveiliging uitgebracht. De VVEM vindt het een goed initiatief dat er een publicatie is die advies en kennis deelt over bliksem en evenementen, maar betreurt het dat in deze publicatie met ongenueanceerde cijfers wordt geschermd en dat de branche waarom het gaat niet is geraadpleegd.

Door klimaatverandering krijgen we steeds vaker te maken met extreme weersomstandigheden. Het is voor ieder evenement goed om daar actief mee bezig te zijn en onder meer het belang van bliksembeveiliging helder in kaart te brengen voor publiek, medewerkers en overheden en daar zelf uiteraard ook naar te handelen. Het is dus goed is om bij de voorbereiding en uitvoering van een evenement een goede risicoanalyse te maken, maatregelen te treffen en maatregelen voor te bereiden als onweer plotseling mocht voorkomen. De leden van de VVEM zijn op dit vlak zeer actief en als ook andere partijen hier de aandacht op willen vestigen, is dat positief. De VVEM meent echter ook dat de branche niet gebaat is bij onvolkomenheden en onmogelijkheden.

ONGENUANCEERD

In de folder staat dat extreem weer en onweer 'gemiddeld per jaar 1-2 doden en 8-10 directe gewonden' oplevert. De VVEM vindt dat door deze uitspraken te doen onnodig angst wordt gezaaid. De cijfers

zijn namelijk, zeker als het over Nederland gaat, onjuist. Deze cijfers gaan op als je heel Europa als uitgangspunt neemt. Zelfs dan nog ligt het zwaartepunt door enkele noodlottige gebeurtenissen de afgelopen jaren vooral in Duitsland en is het dus zeker geen beeld dat op de meeste landen toegepast kan worden. Het hard stellen dat er jaarlijks 1 tot 2 doden op evenementen vallen door blikseminslag, is onverantwoord en ongenueanceerd.

CALAMITEITENPLANNEN

'De organisatie van het evenement draagt (...) een primaire verantwoordelijkheid en bij nalatigheid ook aansprakelijkheid' en 'calamiteitenplannen voor evenementen (...) gaan niet specifiek in op het risico van bliksemslag bij onweer', zo meldt de folder. Ook dit is ongenueanceerd. Juist bij bliksem kan je niet zeggen dat de organisatie bij nalatigheid meteen aansprakelijk is. Men heeft het als voorbereidingsbron over de Handreiking Evenementenveiligheid. Deze is echter voornamelijk bedoeld voor de procedures van de overheid. De calamiteitplannen worden juist

door de private organisatoren gemaakt en gaan bij bijvoorbeeld festivals juist wel heel specifiek in op het risico van blikseminslag bij onweer.

OVERLEG

Het gebrek aan overleg met de evenementenbranche is in deze jammer, zo geeft de VVEM aan. Zowel de organisatoren als bijvoorbeeld de tentenverhuurbedrijven die bij evenementen betrokken zijn, hebben al vele jaren ervaring in het nemen van maatregelen bij noodweer zoals bliksem. Zij kunnen goed adviseren over wat wel of niet werkt in het geval van een (potentiële) calamiteit. Juist door het ontbreken van deze input, beschrijft de folder tips en aanbevelingen die in de evenementenpraktijk niet te realiseren zijn, zoals het aarden van de hekwerken rondom een terrein of de afstand die in tenten van de mast gehouden moet worden (30 meter). Tevens doet het schrijven voorkomen dat beheersmaatregelen verplicht zijn. Dat is incorrect. De vergunningverlenende gemeente bepaalt de beheersmaatregelen in hun indieningsvereisten, en die kunnen per gemeente verschillen. Een goede organisator denkt ook actief na over de risico's en veiligheid en werkt met deze maatregelen als basis zijn plan uit.

Een veilig evenement moet voor iedere evenementenmaker een uitgangspunt zijn. Nadenken over veiligheid hoort daarbij. De VVEM juicht initiatieven die daartoe bijdragen toe. Deze specifieke publicatie verdient echter nuance. Partijen die goede en toepasbare informatie op het gebied van bliksembeveiliging willen, kunnen contact opnemen met de VVEM. Alle gegevens vind je op www.vvem.nl

Foto: Coen van Tartwijk

Tienjarig SQuare op Paaspop:

“Er zijn de laatste jaren flinke slagen gemaakt”

SQuare bestaat dit jaar tien jaar en is met name de laatste jaren flink gegroeid. Een deel van die groei viel samen met eenzelfde ontwikkeling bij Paaspop, waar SQuare flink heeft bijgedragen aan de evolutie van (met name) de look and feel van het festival. Reden genoeg om juist tijdens de opbouw van Paaspop in gesprek te gaan met Misha de Bok, oprichter en eigenaar van SQuare: “Zowel Paaspop als wij hebben flinke slagen gemaakt.”

“Leorzame trainingen die je een goede basis geven om met de tafels aan de slag te kunnen”

Controllux50

1968-2018

FLX 2048

Roadhog

Ion ETC XE20

HIGH END SYSTEMS

an ETC. Company

Controllux organiseert lichttafel trainingen voor ETC, Zero 88 en High End Systems. U kunt zich gratis inschrijven voor één van deze trainingen in de Controllux showroom te Alphen aan den Rijn. Een compleet overzicht van alle data treft u aan op de Controllux website: www.controllux.com/trainingen
Wenst u een training op maat? Neem contact op met één van onze lichttafelspecialisten en bespreek de mogelijkheden!

Theater

TV & Film

Entertainment

Architectural

Rigging

Consumables

Controllux BV

Tel.: +31 (0)88 444 6 444
E-mail: info@controllux.nl

Controllux BVBA

Tel.: +32 (0)13 480 600
E-mail: info@controllux.be

Via www.controllux.com heeft u direct toegang tot onze webshop.

Uw ideeën,
onze oplossingen.

Foto: Kevin Verkruijssen

SQuare – ontwikkelingen

Waar Misha de Bok tien jaar geleden als eenmansbedrijf begon, bestaat SQuare tegenwoordig uit tien vaste krachten. "Ik heb een groepje multidisciplinaire mensen om me heen verzameld", vertelt Misha de Bok. "Uiteindelijk komen zulke mensen vaak gewoon op je pad, hoewel we één jongen wel echt gescout hebben. Je ziet snel genoeg of iemand geschikt is voor het vak. Dit wereldje vind je fantastisch óf je vindt het helemaal niks. Er is geen tussenweg."

SQuare heeft partners in Amerika, Azië en Zuid-Afrika en is in die contreien vooral actief in de beurzen en congressen. "Maar we kijken uiteraard ook of we meer totaalbeleving van festivals kunnen gaan realiseren", geeft De Bok aan. "Nederlands is natuurlijk erg klein en het echte pionieren uit de begintijd is hier wel achter de rug. We hebben de dance groot zien worden en de festivalisering next level zien gaan. In andere landen staat dat echt nog steeds in de kinderschoenen. De kennis en knowhow die we hier hebben opgedaan zijn daar natuurlijk uitstekend in te zetten."

Burlesque....vintage American....Las Vegas....het waren wat kernwoorden toen SQuare een jaar of acht geleden samen met Paaspop-organisatoren Peter Sanders en Chris Seijkens nadacht over wat de uitstraling van Paaspop vanaf dat moment moest gaan worden. Misha de Bok was met SQuare al een paar jaar betrokken bij het festival, maar behoorde vanaf dat moment tot de 'inner circle' – noem het creatief verantwoordelijk. Paaspop moest zich qua stijl gaan onderscheiden van andere festivals en is daar door de jaren heen ver in gegaan. Het festival ontwikkelde zich tot een

stad op zich, een levendige Brabantse variant van Las Vegas waarin bezoekers zich een weekend lang kunnen onderdompelen. Alles qua vorm en functie gaat daarbij door de handen van SQuare, dat alle ideeën langs de Paaspop DNA-meetlat legt om te zien of ze wel of niet bij het festival zouden passen.

GROEI

De nieuwe aanpak bleek te werken. Paaspop groeide in kwaliteit en ook het werk van SQuare bleef daarbij niet onopgemerkt door de buitenwacht. Misha de Bok: "Ook wij zijn door de jaren heen gegroeid. Waar bij

Paaspop behoorlijke slagen zijn gemaakt, was dat ook bij ons het geval. Hier op het Paaspopterrein zijn er na 2015 – toen we met heel slecht weer en de bijbehorende problemen te maken hadden – infrastructuure aanpassingen gedaan. Zo is er behoorlijk wat asfalt gelegd op het terrein, wat de toegankelijkheid heel wat groter en het werk veel makkelijker maakt. Het festival werd onder de loep gelegd en dit is één van de resultaten daarvan geweest. Ook wij hebben sinds 2015 flink wat ontwikkelingen doorgemaakt. We zijn in twee jaar tijd van drie naar tien mensen gegroeid en zijn

DE BIJDRAGE VAN RINICO TENTENVERHUUR

Eén van de vaste leveranciers van Paaspop is Rinico Tentenverhuur. Ook dit jaar verzorgde Rinico weer veel alu-hallen van verschillende afmetingen, die onder andere werden gebruikt voor ontvangst, catering, backstage en sanitair. "We zijn al vele jaren van de partij op Paaspop en zijn daar ieder jaar weer erg trots op", vertelt Harm van de Vorle. "Dit jaar stond onze etagetent voor de tweede keer op het terrein om de VIP-gasten te onvangen. Ook hebben we de nodige pagodetenten mogen leveren op zowel het festivalterrein als de camping. Ieder jaar is het weer een kunst om alles op tijd klaar te hebben, maar iedere keer is de voldoening ook weer groot als het weer gelukt is. Wij zeggen alvast: tot in 2019!"

Foto: Joris Bisschops

LED XL

visie in beeld

verhuur & verkoop LED schermen

Meer informatie?
Neem contact met ons op.

www.ledxl.nl

☎ 010-4622727

✉ led@ledxl.nl

Of kom langs om een kop koffie
te drinken.

📍 Schuttevaerweg 21
3044 BA Rotterdam

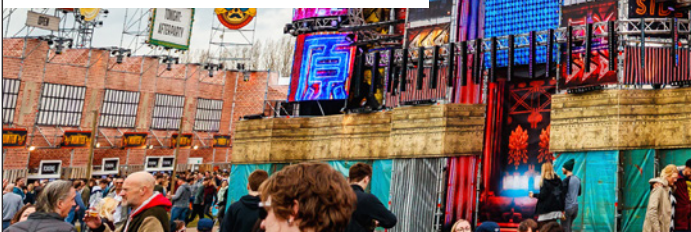
aggreko

**Ongeacht de
uitdaging van het
evenement, wij
maken het mogelijk!**

Als een van de grootste aanbieders op het gebied van mobiele power en klimaatbeheersing zetten wij graag de extra stap voor mensen, bedrijven en gemeenschappen waarmee we samenwerken.

We behandelen elk project alsof het ons eerste project is, met het gebruik van onze opgebouwde expertise.

Voor ons is elke dag een nieuw begin!

Tell us what you need +31 (0)88 - 6441 441

aggreko.com

Event Group
your success is our business

Crewsupport Education Technical productions

LICHTTECHNICI VIDEOTECHNICI
STAGEHANDS ALLROUND TECHNICI

QC SCHOOL
& EDUCATION

24 +31 (0)6 262 64 585

+31 (0)55 534 11 00
INFO@QC-EVENTGROUP.NL
WWW.QC-EVENTGROUP.NL

DE BIJDRAGE VAN STAGELIGHT

Stagelight is al vanaf de begintijd betrokken bij Paaspop. Hermen Klerks: "Het was mijn 19e Paaspop en de 15e als projectleider. Ik heb een enorme groei van het festival meegemaakt. Elk jaar wordt het festival groter en dat geldt ook voor ons volume. Dit jaar waren het voor ons 32 trailers met materiaal. Hiermee creëerden wij, samen met de decorafdeling, de Las Vegas beleving op het festivalterrein en verzorgden wij licht- en geluidstechniek voor de podiumprogramma's voor diverse area's." Ook dit jaar waren er weer meer decoratieve trussvormen, meer verlichting en specials omdat de hoeveelheid constructies ook weer gegroeid is. Klerks: "Paaspop is denk ik het enige festival waar zo enorm uitgepakt wordt met site verlichting. Zo zaten er bijvoorbeeld 102 trusscirkels van verschillende diameters in alle decorplannen." Ook the strip was voor Stagelight extra dit jaar, vertelt Klerks: "Daarin waren bijvoorbeeld al 290 RGB Ledstrips, bijna 200 floodlights en 250 LED parren verwerkt." Voor Stagelight is Paaspop elk jaar een festival dat bovenaan op de kalender staat. "Naast de gezelligheid en fijne samenwerking tussen opdrachtgever en toeleveranciers heeft het festival voor ons ook een hoge commerciële uitstralingswaarde. Ook dit jaar waren de samenwerking, technische creatieve invulling en het resultaat een drie-eenheid die Paaspop zo'n uniek project maakte, zowel voor Stagelight als haar festivalbezoekers", besluit Klerk.

op dit moment bezig om vestigingen in het buitenland te openen. We doen veel op het gebied van beurzen en congressen en dat willen we ook daar meer gaan doen. Je ziet een festivalisering van congressen en juist op dat vlak willen wij een slag maken. Act and re-act, 360 graden beleving...we hebben dat op Paaspop toegepast, maar het begint ook bij de congressen en beurzen steeds meer te komen."

SIGNATUUR

Bij SQuare zelf hebben ze door de jaren heen ook goed naar zichzelf gekeken, geeft De Bok aan: "Waar eerst stage-design 'key' was, is dat nu nog meer 'environmental/experience design' geworden, waarbij ook heel sterk naar zichtlijnen wordt gekeken. Wat komt waar te staan? Waarom komt het er te staan en als je er langsheen kijkt, wat zie je dan op de achtergrond? Dat hele kijkdoos-principe is onze signatuur geworden. Daar is het ooit mee begonnen en dat blijft ook

bij ons horen. In die zin hebben we een heel specifieke stijl ontwikkeld. Architectonisch met een twist en bij Paaspop wordt dat heel ver doorgevoerd, ook dit jaar weer." Wat daarbij helpt is dat de organisatie van Paaspop er alle ruimte voor biedt. "Dat is lekker werken", geeft De Bok aan. "We hebben veel vrijheid, ook als we gekke dingen willen. Qua deco is het ook dit jaar weer groots in die zin dat alles aangepakt wordt. De entree van de tent is al een mainstage op zich bij menig dancefestival, dat zegt wel wat. Ik ben zelf recentelijk weer in Las Vegas geweest en ik moet zeggen: het klopt wel als ze Paaspop een soort Las Vegas noemen. Het is echt een beetje een stad en zo benaderen we het dan ook."

EIGEN IDENTITEIT

Paaspop is belangrijk voor SQuare en SQuare is dat andersom ook voor Paaspop. De Bok: "We kijken naar het DNA: wat is het nou eigenlijk écht? Dat doen we bij alles,

zo ook bij artiesten. We stellen heel veel vragen: wat is je identiteit en wat kunnen we daarmee? Op deze manier krijg je heel helder waar het naartoe moet. Zo hebben we dat ook in 2010 gedaan, toen we met Peter en Chris zijn gaan zitten om de identiteit van Paaspop te bepalen. Dat was de eerste stap die we gezet hebben om een eigen koers te varen. Zo hebben we een compleet nieuwe identiteit neergezet." Inmiddels is het zover dat zowat de hele festivalbranche elk jaar in Schijndel komt kijken naar wat er nu weer is neergezet op het festivalterrein. Natuurlijk helpt het daarbij dat je als eerste festival van het seizoen op de kalender staat, geeft De Bok aan: "Zo hebben we dit jaar een aluminium constructie tent/hangar van Top Tents staan. Dat is een fonkelnieuwe tent, die nog nergens anders bestaan heeft. Dat soort innovaties hebben we ieder jaar wel." Ook de indeling van het Paaspopterrein was dit jaar nieuw. Misha de Bok: "Loco Royal en Phoenix hebben bijvoorbeeld een

CUE SALE
Used Light, Sound & Video

AGENDA
 ✓ MAY 24
 ✓ MAY 25
 ✓ MAY 26

Fill a VAN pay per Kilogram
Set the date! for this BIG Garage Sale!

Zoerbeemden 31
6245LR, Eijsden
Netherlands

NOT Online! - only these 3 days at our warehouse.
MAY 24, 25 & 26 From 10:00 till 17:00

LOWEST PRICES EVER!

BIG SALE
CAUTION - STOCK CLEARANCE
DON'T MISS OUT!!!!

WWW.CUESALE.COM | INFO@CUESALE.COM | +31(0)432043020

JLT CASES

You name it....., We case it!

Voor al uw flightcase oplossingen

- maatwerk cases
- standaard fabrieks cases
- kunstof lichtgewicht cases
- Pelicases
- foam inlays

Ruigendijk 4 b
3234 LC Tinte
info@jltcases.nl

www.jltcases.nl
+31(0)181850861

Bezoek ons op CUE stand 227

De grootste events
varen wel bij het grootse aanbod pontons

Van Tomorrowland tot de Gay Pride.
En van Sail tot de Gentse Feesten.

Voor pontons, rijplaten en advies weten de grote eventorganisaties uit binnen- en buitenland ons te vinden. Vanwege de zeer veelzijdige inzetbaarheid van onze materialen natuurlijk. Maar juist de uitstekende voorbereiding, het eigen transport en de snelle installatie ervan, spreken een steeds grotere groep aan. Pontons zonder gedoe dus eigenlijk. Benieuwd? Of wilt u een voorstel op maat? Kijk dan op vanschie.com of bel naar 0297-237 537.

VANSCHIE
continu in beweging

vanschie.com

Foto: Joris Bisschops

Foto: Ben Houdijk

Foto: Kim Balster

DE BIJDRAGE VAN AGGREKO

"Het outdoor festivalseizoen kwam voor ons dit jaar onverwacht vroeg op gang met Paaspop", vertelt Mark Reijnders van Aggreko. "Door onvoorziene omstandigheden bij derden kon de stichting ons pas negen dagen voor de opening de opdracht verstrekken. In recordtijd hebben we met Maurice de Hoop een plan van aanpak gemaakt om de stroomvoorziening dan meteen om te vormen naar ons powerplant principe. Twaalf uur na de eerste meeting reden de eerste trailers met materiaal het terrein al op. Tweeënzeventig uur voor de opening waren alle powerplants beschikbaar voor de overige gebruikers en lag er 41 kilometer kabel in het veld. Een prestatie van formaat dankzij de enthousiaste stroomploeg van Paaspop! Tijdens het festival hebben we onze metingen gedaan om het concept verder te optimaliseren voor 2019 en zodoende het brandstofverbruik nog meer te verlagen."

andere plek op het terrein gekregen en de Desperados stage is meer dan ooit het centerpiece geworden. Ook de entree is op een ander veld."

NIKS ZOMAAR

Het decor op Paaspop wordt in drie weken tijd opgebouwd. "Dat gebeurt met een man of veertig, die zes dagen in de week bezig zijn. Die hoeveelheid is iets dat niet veranderd is. Wel hebben we er vanwege de omvang wat externe ontwerpers bij betrokken, maar ook zij werken helemaal volgens onze flow. Het is echt fijn werken zo en we zijn blij met het team dat we om ons heen verzameld hebben, je bent namelijk nog altijd zo sterk als je zwakste schakel natuurlijk", aldus De Bok. Op het moment van spreken is de opbouw nog in volle gang, maar komt het einde in zicht. "Het loopt echt goed, ook dankzij het goede weer dat we gehad hebben. Daardoor hebben we het met dezelfde club mensen kunnen doen als vorig jaar, ondanks het feit dat het meer werk was dan toen. De uitdaging zit 'm echt in die hoeveelheid, ook omdat we elk ding onder de loep nemen en goed bekijken. Er gebeurt niks zomaar. Wat je eigenlijk wilt realiseren – en bij veel mensen is dat al zo – is dat mensen blind naar Paaspop gaan. Gewoon door de beleving die geboden wordt."

De bijdrage van Pay Systems

Pay Systems staat ieder jaar weer te popelen om het festivalseizoen af te trappen in Schijndel. Kim Diseraad: "Als trots samenwerkingspartner van Stichting Paaspop hebben we de afgelopen jaren door sneeuw, zon, modder en vooral gezelligheid gewerkt om de bezoekers een stabiel en betrouwbaar betaalsysteem te kunnen bieden." In het geval van Paaspop is dit een betaalsysteem dat is gebaseerd op munten. Diseraad: "Achter de schermen wordt doorlopend voorzien in managementrapportages over de voortgang van de muntverkoop en muntinname. Pay Systems voorziet in volautomatische muntenautomaten en wordt voor de bemande verkoop ondersteund door een team van ervaren en enthousiaste vrijwilligers van Stichting Paaspop. We kijken terug op weer een geslaagde editie en kijken vol belangstelling vooruit naar de plannen voor 2019!"

ONTSPANNEN

Misha de Bok en consorten werken dus redelijk ontspannen toe naar de opening van Paaspop. "We verwachten woensdag al het grote werk klaar te hebben en donderdag de puntjes op de i te kunnen zetten. Die dag moeten we wel de We Are Electric tent nog doen en 's avonds komt Fatboy Slim nog soundchecken. Op vrijdagochtend kunnen we dan eventueel nog een dubbeldikke punt op de i zetten, mocht dat dan nog nodig zijn." De Bok kijkt derhalve terug op een soepele opbouw, mede mogelijk gemaakt door het goede weer én de goede voorzieningen op het terrein, waaronder dus het asfalt. "Maar ook het gras is hier serieus heel goed. Het is sportgras en ik geloof zelfs

dat tijdens Paaspop mensen van Brabantse voetbalclub naar dit gras komen kijken. Het schijnt bijzonder te zijn, waanzinnig goed en keihard. Het nieuwe veld heeft die behandeling nog niet gehad, maar naar deze editie komt daar het zelfde gras en gaat ook daar de zompigheid eruit."

Na afloop van Paaspop, meteen als de laatste slag geslagen heeft, zal de nachtploeg gaan beginnen met breken. Zo lang als de opbouw duurt, zo snel gaat de demontage. "De zaterdag erna moet alles dan een heel eind weg zijn. Het decor is al een paar dagen eerder weg", geeft De Bok aan.

Krachten gebundeld

Livetime Productions en Unlimited Productions samen verder

In evenementenland was het eind maart niets minder dan het gesprek van de dag: Unlimited Productions en Livetime Productions – toch al geen kleine spelers in de markt – kondigden aan hun krachten te bundelen en dus samen verder te gaan. De dienstverlening wordt gezamenlijk voortgezet en verder verbreed. Over het hoe en waarom spraken we met Willem Loos (CEO) en Olivier Monod de Froideville (CCO): “De energie spat er af.”

Twee jaar lang werd door Unlimited Productions en Livetime Productions achter de schermen gewerkt aan de grote stap die nu gezet is. De meetings in vergaderkamers van de ‘hotelketen met de toekan’ zijn niet op twee handen te tellen en moesten bovendien regelmatig cryptisch omschreven worden in de gezamenlijke kantooragenda’s, aangezien de ontwikkelingen vooral geheim moesten blijven. “Vooral Van der Valk heeft er tot nu toe aan verdiend”, lacht Olivier Monod de Froideville gekscherend als hij en Willem Loos aanschuiven op het kantoor van Livetime Productions in Reeuwijk. Beide kantoren – naast dat van Livetime is er ook nog het in Breda gevestigde kantoor van Unlimited Productions – blijven voorlopig actief, net als beide bedrijfsnamen. “Het komende jaar wordt gebruikt

om beide bedrijven operationeel te laten integreren in elkaar. Daarnaast gaan we kijken wat we doen met de locaties en bedrijfsnamen”, zegt Willem Loos daarover.

GRAPJE

Afijn, terug naar het begin. Want ergens moet twee jaar geleden de eerste aanzet gedaan zijn naar wat uiteindelijk tot deze fusie geleid heeft. Willem Loos: “Eigenlijk begon het met een grapje. Als goede concullega’s zaten we elk jaar wel even samen met een kop koffie om te kijken waar iedereen staat. Dat gebeurt met alle partijen overigens, maar nu werd over een bepaald project de opmerking gemaakt waarom we dat eigenlijk niet samen zouden gaan doen. Het was misschien wel lollig bedoeld, maar vanaf dat moment zijn we er wel over gaan nadenken.” Livetime Productions en Unlimited Productions zaten nooit in elkaars vaarwater en toen iemand zei dat de projecten van beide bedrijven ter oriëntatie eens over elkaar gelegd moesten worden, bleek vooral een heel mooie jaardekking te ontstaan. “Toen besloten we het nog wat verder te gaan bekijken. We kwamen toen al heel snel op een punt waarop we vonden dat we er echt serieus naar moesten gaan kijken, dus zijn we dat ook gaan doen met alle stakeholders van beide bedrijven.”

De feiten

- Alle aandeelhouders en werknemers blijven aan boord en vormen een team van 23 professionals met een brede en aanvullende expertise.
- Livetime Productions is gespecialiseerd in groot-schalige publieksevenementen, concerten, sportevenementen en zakelijke evenementen.
- Unlimited Productions is een sterke internationale speler op het gebied van zakelijke evenementen, publieksevenementen, festivals, artiesten- en tour-management.
- Door de samenvoeging van de bedrijven kunnen zij een breed spectrum bedienen op het gebied van de technische- en site productie van evenementen.
- Livetime Productions is onder andere als technisch producent betrokken geweest bij: de inhuldiging van Koning Willem Alexander, de nationale herdenking MH17, het Allerhande Kerstfestival, de Volvo Ocean race (Pitstop Den Haag), de Rotterdam Marathon, Shell Generation Discover, de thuiskomst van de Olympische sporters en vele concerten in de Ziggo Dome en Rotterdam Ahoy.
- Unlimited Productions is bekend van grote internationale zakelijke evenementen voor merken als HP, LinkedIn, Isagenix, Booking.com, Vodafone en Philips, maar ook bekende (inter-)nationale festivals zoals Daydream Festival, Decibel Outdoor, 7th Sunday Festival, Tinderbox, Breda Live en publieksevenementen als Comedy & Concert in de Kuip en Gabbers in de Ziggo Dome. Daarnaast verzorgt het tour- en productie ondersteuning voor artiesten wereldwijd. Grote namen als Tiësto, Martin Garrix, Sander van Doorn, Ferry Corsten en Showtek komen voor in het portfolio.

AANVULLEND

De bedrijven hebben een gezonde match in werkwijze, DNA, kernwaarden, visie en missie en vullen elkaar ook nog eens mooi aan in portfolio en netwerk. Olivier Monod de Froideville: "Na een eerste sessie met alle betrokkenen gingen we al zowat in polonaise de deur uit. Natuurlijk was het daar nog wat vroeg voor, maar het voelde wel echt heel goed. Unlimited Productions heeft bijvoorbeeld functies in huis die wij niet hadden, maar waar we wel al lang over nadachten en ook de afzetmarkten vullen elkaar perfect aan. Wij zaten met onze producties voor 95% van de gevallen in Nederland en bij de andere 5% was het dan ook nog zo dat we met een Nederlandse klant naar het buitenland gingen. Unlimited zat al met meer dan de helft van de projecten in het buitenland. Daarnaast ging het bij ons vooral om grote publieksevenementen, waar Unlimited heel groot is in de zakelijke markt en de tour- en productiebegeleiding van bekende DJ's. Bij alles wat we naast elkaar legden bleek het aanvullend op elkaar te zijn en elkaar nauwelijks te overlappen. Toen kwam het beseft dat we wel gek zouden zijn als we de stap niet zouden gaan wagen."

SCHERP PROCES

Van de andere kant was er bij iedereen ook het beseft dat niet alleen op de mooie dingen gefocust moest gaan worden. Willem Loos: "We moesten natuurlijk ook de vinger op de kritische punten gaan leggen en dat is best pittig. Je komt dan uit op een kruising: wat gaan we doen? We besloten unaniem om door te pakken, maar dan wel met een externe partij die ons in het hele proces kon begeleiden. Dat is goed geweest. Het is een scherp proces geweest, maar daar is uiteindelijk wel een model uitgerold waar we in het begin al de polonaise om liepen, maar dan wel met een gedegen fundament eronder." Ook volgens Olivier Monod de Froideville was het een flinke uitdaging: "Je hebt allebei door de jaren heen een bedrijf opgebouwd en komt ergens vandaan. Allebei draag je een geschiedenis met je mee en dan kom je wel bij de verwachte punten: welke kleur kies je? Welke plek? Welke functies? En hoe gaan we dat allemaal verdelen? Het is ook wel goed geweest, want we hebben nu ook vooral weer eens een keer goed gekeken naar de structuren bij beide bedrijven. Uiteindelijk neem je dan het beste uit die twee werelden. Het doel voor het komende jaar is het cre-

CREW SOLUTIONS

INTERNATIONAL SHOW AND EVENT CREW

STAGEHANDS / SCAFFOLDERS / CLIMBERS / RUNNERS / FORKLIFT-
DRIVERS / FOLLOWSPOT OPERATORS / SHOWCREWS / CHANGE-
OVER CREWS / STAGEMANAGERS / PRODUCTION MANAGERS

T +31 (0) 76 520 74 07

E planning@crewsolutions.nl

I www.crewsolutions.nl

eren van één bedrijf, gedachte en werkwijze. We willen de goede kanten van beide bedrijven behouden en samenvoegen. Wat dat betreft is het een ijkmoment: we zijn tot een nieuwe structuur gekomen die veel beter past bij de omvang van het bedrijf dat we nu zijn.”

DOORPAKKEN

Het mooie van de fusie is dat van een overname door één van de twee partijen geen sprake is. Het ‘nieuwe’ bedrijf ontstaat echt uit twee heel gezonde bedrijven die ook in de lastige jaren heel goed overeind zijn gebleven. “We gaan dus een krachtige combinatie maken, maar niet om nog vijf jaar op dezelfde manier en hetzelfde niveau door te draaien”, benadrukt Monod de Froideville. “We willen nu wel echt gaan doorpakken. Ook als je kijkt naar de huidige conjunctuur dan is dit wel echt het moment. Kijk ook alleen al naar de kansen die er op het gebied van evenementenproductie in het buitenland liggen voor Nederlandse bedrijven. Onze ambitie is nu om een jaar aan het fundament te gaan bouwen, zodat we de jaren daarna echt hard kunnen gaan groeien. Die groei zal voor een heel groot deel in het buitenland gaan plaatsvinden, maar uiteraard wel zonder de Nederlandse markt te vergeten. Die aandacht blijft gewoon.”

MENSELIJKE ASPECTEN

Iedereen die al werkzaam was bij Unlimited en Livetime blijft binnenboord en iedereen ziet het ook echt zitten, zoveel is duidelijk. Het klinkt bijna als een ‘goed nieuws show’, maar het is echt. Willem Loos: “Dat komt denk ik ook door de gefaseerde manier waarop we het traject zijn ingegaan. We proberen ook echt aandacht te besteden aan het menselijke aspect. De ene werknemer ziet het meteen, de andere moet wat langer wennen. En het is allemaal even belangrijk. Het helpt echt dat we zo lang bezig zijn geweest om na te gaan of het een goede stap zou zijn en we nu ook nog een jaar hebben uitgetrokken om het gefaseerd te gaan doen. En dat gebeurt ook onder begeleiding van een externe partij. We moeten processen over elkaar heen gaan leggen en functies gaan bekijken en daar komen uiteraard ook menselijke aspecten zoals emoties bij kijken. Dan kun je daar beter budget voor vrijmaken en er mensen op zetten die daar voor geleerd hebben dan er botweg aan voorbijgaan. Dat komt het resultaat namelijk echt niet ten goede. Bovendien lopen de projecten van beide bedrijven ook nog gewoon door natuurlijk.”

Wat helpt bij het samengaan is dat de filosofie van Unlimited Productions en Livetime Productions al voor

FABER
AUDIOVISUALS
NEP Live Events

Holland Zingt Hazes
Ziggo Dome

Leverancier LED videoschermen: **Faber Audiovisuals**
Foto: **Jorrit Lousberg**

Faber Audiovisuals
www.faber-av.com
088 322 37 00

STAGELIGHT

WWW.STAGELIGHT.NL

UNLIMITED

FX

Unlimited FX is
in 2018 onderdeel
geworden van de
Stagelight Group

WWW.UNLIMITED-FX.COM

 MANON DE KONING
 PHOTOGRAPHER & PHOTO EDITOR

een heel groot deel overeenkwam. Willem Loos: “We wilden allebei al vooral mooie projecten maken, met een hoog afwerkingsniveau en veel aandacht voor het menselijke aspect. Allebei zochten we altijd al naar een goede balans tussen het zakelijke deel en de menselijke factor.” Monod de Froideville: “We waren allebei altijd al onafhankelijke partijen. Dat was sowieso al vrij uniek in het landschap van de technisch producenten en dat blijft ook nu nog zo. Daarnaast heerst bij Unlimited ook eenzelfde sfeer als hier in Reeuwijk. Ik voelde me meteen thuis op hun kantoor in Breda en voor hen geldt hier precies hetzelfde.”

POSITIEF

Voor het grote nieuws naar buiten werd gebracht, werden vaste relaties van beide partijen al bijgepraat. Willem Loos: “Die moeten het natuurlijk niet via een omweg te horen krijgen, maar gewoon van ons. De reacties waren echt stuk voor stuk positief, ook bij de partijen waarvan ik vooraf dacht dat ze nog wel eens kritisch zouden kunnen zijn. Dat gaf toch wel een heel prettig gevoel moet ik zeggen.” Olivier Monod de Froideville merkte hetzelfde: “Het is natuurlijk ook zo dat we goed nieuws komen brengen. Juist omdat de markt en de klanten elkaar niet overlap-

ten, gaat er voor die klanten eigenlijk weinig veranderen, behalve dan het feit dat je meer capaciteit, expertise en inkoopkracht tot je beschikking hebt. Verder zullen ze er echt niet veel van merken.”

KANSEN EN SUCCESSEN

Monod de Froideville en Loos zijn er van overtuigd dat ze een trede hoger gaan opereren en dat ‘repeat business’ daarbij een stevige basis gaat vormen voor de nabije toekomst. Monod de Froideville: “Ik denk dat we een heel mooi bedrijf bouwen om straks ook meer partnerships aan te kunnen gaan met klanten. Wereldwijde dekking, partijen om je heen verzamelen die consequent zaken met ons blijven doen, zodat je ook gefundeerd door kunt blijven bouwen.” Hij haalt een treffende quote aan uit de film *American Beauty* om de visie te onderstrepen: ‘In order to be successful, one must project an image of success at all times’, zegt makelaar Buddy Kane in die film namelijk. Monod de Froideville: “Dat hebben we door de jaren heen wel geleerd. Successen die je behaalt moet je ook blijven delen, want dat zorgt uiteindelijk voor meer kansen en successen. Mensen willen daar onderdeel van zijn.” Willem Loos beaamt het: “Maar kwaliteit is daar nog wel

PRODUCTION BROTHERS: SPECIALIST IN SIGNAGE VOOR EVENEMENTEN

SIGNAGE

Production Brothers is specialist in het maken, verhuren en plaatsen van bewegwijzeringborden (signage) op en rond evenementen.

INNOVATIE

Production Brothers denkt graag met u mee en blijft slimme oplossingen ontwikkelen. Oplossingen, waarbij u als organisator nog makkelijker kunt werken aan de veiligheid van uw evenement.

MONTAGE

Production Brothers neemt zorg uit handen. Wij plaatsen op de juiste plekken, op elke positie en aan elke constructie. Welke methode wordt gebruikt, bepalen wij in overleg.

KNIGHTS OF ILLUMINATED SIGNS

Production Brothers biedt onder de naam The Knights of Illuminated Signs een variatie aan lichtoplossingen om borden en/of opzethekken te verlichten.

ZONNEPANELEN

Nieuw in ons assortiment: zonnepanelen. Door het gebruik van zonnepanelen, wordt de gebruiksduur van standaard 30 uur verlengd van het begin van de lente tot diep in de herfst.

veel belangrijker in dan kwantiteit. Het gaat namelijk niet om volumes. Beter, complexer en bijzonderder.... daar draait het om en dat kunnen we gaan realiseren.”

ULTIEM MOMENT

Zowel bij Livetime Productions als bij Unlimited Productions waren ze altijd al bezig om te kijken welke kant het op zal gaan in de evenementenwereld. Monod de Froideville: “Op dit moment zie je in de zakelijke markt bijvoorbeeld een sterke beweging naar ‘live’. Vroeger waren de traditionele media belangrijk voor de grote merken, maar nu zijn ze echt op live aan het inzetten, dat wordt de grote winnaar in de komende jaren. Ze creëren een live moment waar mensen graag bij willen zijn en jagen dat vervolgens online heel hard aan.” Een mooie ontwikkeling voor bedrijven als Unlimited en Livetime natuurlijk, beaamt ook Willem Loos: “Het sluit mooi aan op wat

we doen inderdaad. Ook omdat we steeds meer naar 360 graden design bewegen, dat wordt ook steeds meer gevraagd. Juist door die ontwikkelingen is dit ook hét ultieme moment om deze stap te zetten.”

DRIVE

Het mag geen verrassing heten dat Monod de Froideville en Loos heel blij zijn met de stap die gezet is en de tijd die komen gaat. Loos: “Absoluut, al beseffen we ook dat het nog steeds een heel pittig proces is hoor. Het is niet iets wat je er even bij doet, maar ik ben nu vooral heel blij dat het nieuws verspreid is en we niet meer zo hoeven na te denken bij alles wat we zeggen. Bovendien zie ik ons bedrijf weer precies diezelfde drive als toen we jaren geleden begonnen. De energie spat er weer van af en dat is mooi om te zien. De mensen overtuigen hoeft al lang niet meer, het is eerder een kwestie van afremmen.”

**UNLIMITED
PRODUCTIONS**

www.unlimited-productions.com

THE PRODUCTION FACTORY
ENTERTAINMENT TECHNOLOGY

• TECHNICAL PRODUCTION MANAGEMENT • LOGISTICS • SITE COORDINATION •

TECHNICAL DESIGN • SOUND • LIGHTING • VIDEO • STAGING • POWER • SITE FACILITIES •

DELTA 46 6825 MS ARNHEM NEDERLAND
PHONE +31- 0 26-38.40.110 FAX +31- 0 26-38.40.111
E-MAIL MAIL@PROFAC.NL WEBSITE WWW.PROFAC.NL

FABER
AUDIOVISUALS

NEP Worldwide Network

my productions

Wateringweg 62
NL-2031 EJ Haarlem
T 023 532 30 70
E info@my-productions.nl
I www.my-productions.nl

Projectmanagement - Eventmanagement
Technische productie - Site productie

**SAMEN BEWUST
KIEZEN VOOR GROEN**

www.van-overbeek.nl

VAN OVERBEEK

MOBILE SANITARY SOLUTIONS

Event Group
your success is our business

Crewsupport Education Technical productions

+31 (0)6 262 64 585
+31 (0)55 534 11 00
WWW.QC-EVENTGROUP.NL

**THE MOJO
BARRIERS®**

www.mojobarriers.com

omnido evenementenverzekeringen

Reeds 20 jaar de specialist voor evenementen- en bedrijfsverzekeringen.

tel: 078-6773265
www.evenementverzekerd.nl
www.facebook.com/evenementverzekerd.nl

easy
EVENTCREW

www.easyeventcrew.nl

STAGECO
NEDERLAND B.V.

WWW.STAGECO.COM

ShowTex
AMAZING STAGE FABRICS IN MOTION

Energieweg 2b - 3762 ET Soest
the Netherlands
T +31 35 693 86 92 - F +31 35 693 87 55
E info.nl@showtex.com - I www.showtex.com

Layher

Meer mogelijk. Het systeem voor steigers.

Lissenveld 18 4941 VL Raamsdonksveer
+31 (0)162 58 68 00
mail@layher.nl www.layher.nl

MTD® pure water
ONSITE INSTALLATIONS & MANAGEMENT

WWW.MTD.NET

GIGANT

WWW.GIGANTINTERNATIONAL.COM
| Stage & Event Constructions |

Vinke Vision

VIDEOREGISTRATIE | LIVESTREAMING

WWW.VINKEVISION.NL

artlogic®
people network

020 2087106 | 013 2201106 | artlogic.nl

Over VVEM:

De Vereniging Van Evenementen-Makers is in 2001 opgericht als brancheorganisatie voor professionals in de publieksevenementenbranche.

De VVEM vertegenwoordigt bedrijven uit verschillende hoeken van de evenementenbranche. Zowel organisatoren, locatie-verstrekkers als leveranciers vinden hun plek binnen deze brancheorganisatie. Kwaliteit, veiligheid en professionaliteit worden als kenmerken uitgedragen. De leden kunnen naar workshops gaan, die op de evenementenpraktijk zijn toegespitst. Er zijn ook vele andere momenten om elkaar te treffen. Directie, secretariaat en kenniscentrum staan klaar om het belang van het maken van goede en veilige evenementen aan te geven en ook andere professionals in de evenementenindustrie te helpen.

Stephensonweg 14
4207 HB Gorinchem
T: 0183 822 946
secretariaat@vvem.nl
www.vvem.nl

SMELT
PORTOFOONS.nl

k/lap
Evenementenverzekeringen
www.klap.com/evenementen

KLOKGEBOUW EINDHOVEN

De voormalige fabriekshallen van het Klokgebouw op Strijp-S in Eindhoven bieden een capaciteit van max. 9000 bezoekers. Het is een ideale locatie waar de meest uiteenlopende creatieve projecten met volledige vrijheid kunnen worden georganiseerd.

Kwaliteit, professionaliteit en veiligheid voor uw evenement en onderneming.

Medische hulpverlening bij evenementen

Personeel, voertuigen en materialen

EMS
EVENT MEDICAL SERVICE
Event Medical Service
Lookeilandstraat 2-E
5405 NB Liden
Tel: +31 (0)413 332152

Internet:
www.ems.nl

E-mail:
info@ems.nl
info@emscare.nl

@EMSBV
Facebook.com/eventmedicalservicesbv

'WE DO THE IMPOSSIBLE EVERY DAY, MIRACLES TAKE A LITTLE LONGER'

**AUTOMATION
WINCHES
HOISTS
TRACKS
SPECIAL
STRUCTURES
& EFFECTS**

WWW.EVENTIONS-PRODUCTS.COM

R&S
Rental & Sales
Communicatie apparatuur

Roer 48
3068 LE Rotterdam
+31(0)10 4672616
www.rsverhuur.nl
info@rsverhuur.nl

Uw partner in mobiele communicatie!

dBcontrol
Event noise monitoring & research

Allfence®

Dat staat

Tijdelijk hekwerk voor je event
www.allfence.nl

STAGE FREAKS

VEILIG WERKEN BEGINT BIJ STAGEFREAKS.NL

www.stagefreaks.nl

Line 10 JAAR

EVENT GROUP BV

< the perfect match for your event! >

**SIGHTLINE
PRODUCTIONS**

www.sightline-prod.com

fence 4 events.nl
your crowd controlled !

WWW.FENCE4EVENTS.NL

Bredenoord
OUR ENERGY. YOUR POWER.

Event power nodig?
Bel Niels Sprenger
06 51 35 7443

Nabeschouwing

Prolight + Sound 2018

Meer dan 90.000 bezoekers uit 152 landen vonden hun weg naar de Frankfurter Messe, waar begin april Prolight + Sound plaatsvond. Uiteraard was er veel nieuws te zien op de beursvloer en voor wie er zelf niet bij kon zijn lichten we er hier enkele highlights uit.

Tekst Messe Frankfurt Exhibition GmbH / Jochen Günther

OSRAM

Eén van de merken waarvan veel nieuws getoond werd was Osram, dat onder andere een uitgebreide verbeterde reeks halogeenmetaaldampampen toonde. Ontworpen om de groeiende eisen in de film-, televisie- en theaterindustrie te kunnen bijhouden. De innovatieve HMI STUDIO lijn is perfect afgestemd op de eisen van moderne amusementsproducties. Dankzij de warme kleurtemperatuur zijn er bijvoorbeeld geen extra halogeenspotlights en CTO filters meer nodig. Het gepatenteerde UV-Stop (UVS) buitenglas vervaardigd van gedoteerd kwarts reduceert de UV-B- en UV-C-straling met maximaal 99,9 procent zonder concessies aan de lichtopbrengst. De gerenommeerde HMI UVS lampen en andere HMI producten met enkelzijdige lampvoet worden nu geconsolideerd onder de naam HMI DIGITAL. In combinatie met de corresponderende voorschakelapparaten biedt de HMI DIGITAL reeks licht zonder knipperen met maximaal 100 lm/W en een kleurtem-

peratuur van 6.000K. Dit houdt in dat deze dimbare lampen met bijzonder lange levensduur, die spoedig allemaal zijn voorzien van UV-Stop, geschikt zijn voor gebruik in zowel digitale als analoge filmproducties.

Ook presenteerde Osram reflectorlampen met een bijzonder hoge luminantie voor bewegende koppen in de vorm van haar serie SIRIUS HRI. De focus ligt daarbij op de nieuwe SIRIUS HRI 550W. Deze compacte lichtbron met hoog wattage is de eerste lamp in deze prestatieklasse voor gebruik in kleine, vrije mobiele multifunctionele spotlights en wordt verkocht als tweedelig systeem dat bestaat uit een elektronisch voorschakelapparaat en een lamp. Dankzij zijn lichtsterkte van 28.000 lm en levensduur van 1.500 uur is de SIRIUS HRI 550W niet alleen geschikt voor gebruik in toneelverlichting, maar ook bij openluchtevenementen en voor het oplichten van architectuur. Vanaf augustus 2018 wordt de variant van 500 watt van de serie SIRIUS HRI in de

handel gebracht met twee verschillende uitvoeringen: de Beam variant en de Multi-Purpose variant.

RENTMAN VERHUURSOFTWARE

Van een heel andere orde was het nieuws op de stand van Rentman Verhuursoftware. Daar werd namelijk een app geïntroduceerd waarmee digitaal magazijnbeheer toegankelijker gemaakt wordt voor verhuurbedrijven. De app werkt zowel op smartphones als op fysieke QR scanners en geeft gebruikers meer controle over het magazijnproces. Zonder vast te zitten aan een computer kun je vliegensvlug digitale paklijsten afwerken. De hybride oplossing maakt het mogelijk om te profiteren van de snelheid van laserscanners en bij te schakelen met smartphones op drukke dagen. Met scanners die starten vanaf €329,- biedt Rentman zo een betaalbare oplossing voor digitaal magazijnbeheer. Enkele mogelijkheden: materialen digitaal in- en uitboeken, bulkartikelen in afwijkende aantallen registreren, materialen of alternatieven registreren die worden meegegeven in het magazijn, een carnet afdrukken op basis van de gescande artikelen, reparaties aanmaken en de reparatiehistorie inzien en de beschikbaarheid bekijken van een gescand artikel in het magazijn. Handig is dat de app door meerdere collega's tegelijkertijd gebruikt kan worden en alle informatie steeds real-time geüpdatet wordt. Ook biedt de vernieuwde app betere ondersteuning voor freelancers die voor meerdere Rentman klanten werken. De planning en aanvragen van verschillende opdrachtgevers worden gecombineerd in één scherm zodat je in één overzicht ziet waar je die betreffende week verwacht wordt.

HK AUDIO

HK Audio toonde in Frankfurt de COSMO C 8 top unit, de eerste component van HK Audio's nieuwe COSMO line array systeem. Het nieuwe systeem combineert state of the art geluidskwaliteit met ingenieuze eenvoudige bediening en een groot gebruiksgemak om een heel flexibele en makkelijk configureerbare PA voor professionals te bieden. Volgens HK Audio wordt met COSMO de lat voor line arrays van dit formaat hoger gelegd en is het – in ieder geval qua productiviteit en efficiency een nieuwe standaard. COSMO levert meetbaar een hogere effectieve SPL in het HF-bereik dan vergelijkbare systemen. Met horizontale afstraling van 100, 80 en 60 graden biedt de aankomende reeks van flexibele systemen de bandbreedte die nog is om de meest uiteenlopende live

scenario's te dekken. Zoals gezegd was op Prolight + Sound de COSMO C 8 top unit te zien. Zijn horizontale afstraling van 80 graden maakt het de centrale bouwsteen voor een reeks mix-and-match-systemen die zijn ontworpen om een goede dekking voor het gehele publiek te bieden. Met het voordeel van de door HK Audio ontwikkelde Multicell Transformer-technologie, leveren deze luidsprekers uitstekende audioprestaties, zelfs bij hoge geluidsdrumniveaus.

CUE SALE

Ook CUE Sale uit het Limburgse Eijsden was weer aanwezig in Frankfurt. Voor hen is de beurs belangrijk omdat er veel klanten uit Duitsland en vele andere landen aanwezig zijn op de beurs en dit vaak de enige mogelijkheid is om klanten persoonlijk de hand te schudden. Nieuw voor CUE Sale dit jaar was de introductie van de verkoop van (tweedehands) spare parts. "Een nieuw onderdeel van ons bedrijf waar we veel van verwachten in de toekomst. Hoe vaak komt het niet voor dat je een onderdeel nodig hebt, waarvan de nieuwprijs vaak hoger ligt dan de waarde van het product? Bij ons kun je gebruikte spare parts bestellen voor een fractie van de nieuwprijs. Een gedeelte staat al online en de voorraad wordt op dit moment wekelijks aangepast", aldus Hugo van Dijk.

YAMAHA

Op Integrated Systems Europe was het dé publiekstrekker op de stand van Yamaha en ook in Frankfurt mocht de Rivage PM7 op veel aandacht rekenen. Het fonkelnieuwe kleine broertje van de welbekende PM10

kent als kern de CSD-R7 digitale mengtafel, de op Dante gebaseerde Rio3224-D2 en Rio1608-D2 I/O-racks en de op TWINLANE gebaseerde RPio622 en RPio222 I/O-racks. De CSD-R7 heeft dezelfde afmetingen als het CS-R10 bedieningspaneel van het RIVAGE PM10-systeem, maar met de in de console gebouwde DSP-engine biedt het verbeterde draagbaarheid en flexibiliteit van het systeem met behoud van hoge operabiliteit. De afmetingen en paneelindeling van de RIVAGE PM7 zijn gelijk aan die van het vlaggenschip, de RIVAGE PM10, en biedt dezelfde gebruikerservaring. De RIVAGE PM7 heeft 120 ingangskanalen, 60 mixbussen, 24 matrices en een uitgebreide selectie van 48 hoogwaardige plug-ins, die

een mengcapaciteit bieden die vergelijkbaar is met de RIVAGE PM10 (deze laatste heeft 144 ingangskanalen, 72 mixbussen, 36 matrices en 50 plug-ins). De functie Dual Console maakt het ook mogelijk om de CSD-R7 op een van de RIVAGE PM10-systeembedieningspanelen (CS-R10 of CS-R10-S) aan te sluiten. Een CS-R10-S kan ook Front Of House worden gebruikt of aan de zijkanten voor monitormixdoeleinden, of als uitbreidingspaneel aan de zijkant voor de CSD-R7, afhankelijk van ruimte en systeemvereisten.

ROE VISUAL

Nieuwe teamleden en twee nieuwe producten, het zorgt ervoor dat ROE Visual met veel plezier terugkijkt op Prolight + Sound, waar de stand van het bedrijf regelmatig echt afgeladen vol was met bezoekers. Roelof Bouwman, managing director van ROE Visual Europe: "Prolight + Sound is een belangrijke beurs voor onze industrie. Alle grote spelers komen samen om hun ervaringen te delen en om nieuwe producten en andere innovaties te zoeken. De kwaliteit van de bezoekers van onze stand was echt uitstekend en we waren blij dat we onszelf van onze innovatieve kant konden laten zien doordat we zowel de nieuwe Diamond 2.6 series als de Vanish 18 panels konden tonen. Deze nieuwe producten werden heel goed ontvangen door onze klanten en gebruikers."

LITEC

Ook bij LITEC waren nieuwe producten te zien. Meest in het oog springend was misschien wel de nieuwe MyT Virtue

trusslijn, die deel uitmaakt van de MyT-trussfamilie en een kleinere versie is van de MyT Folding Steroid trusslijn. Een compacte oplossing dankzij het opvouwbare ontwerp, het biedt een grotere laadcapaciteit voor een truss van deze omvang, evenals verminderde doorbuiging en langere overspanningen voor grootchalige evenementen. Gemaakt van EN AW 7003 T6 aluminium en voorzien van een lasvrije constructie.

Andere populaire nieuweling bij LITECT was de Hoist Box Truss, die bezitter van EXE-Rise 500kg hoists een betrouwbare, ruimtebesparende ophangmethode met weinig headroom biedt om hun takel op te hangen in een breed scala aan ondersteunende constructies. De box heeft een standaard lengte van 500mm, wat 'm compatibel maakt met LITEC truss voor een naadloze integratie in constructies.

HARMONIC DESIGN

Met twee speciale highlights trok Harmonic Design de aandacht van de bezoekers van Prolight + Sound. In de grote PA shoot out in de AGORA Live Sound area gooide het merk hoge ogen met de revolutionaire HybridLineSource luidsprekersystemen met de hd HLS20 en hd HLS24 in combinatie met hd Infra2018 subwoofers. Op indrukwekkende wijze werd aangetoond dat er meer economische en akoestisch betere oplossingen zijn voor kleine tot middelgrote toepassingen dan de conventionele line arrays. Bij Harmonic Design hebben de complete plug and play toer-systemen de naam TourSys meegekregen.

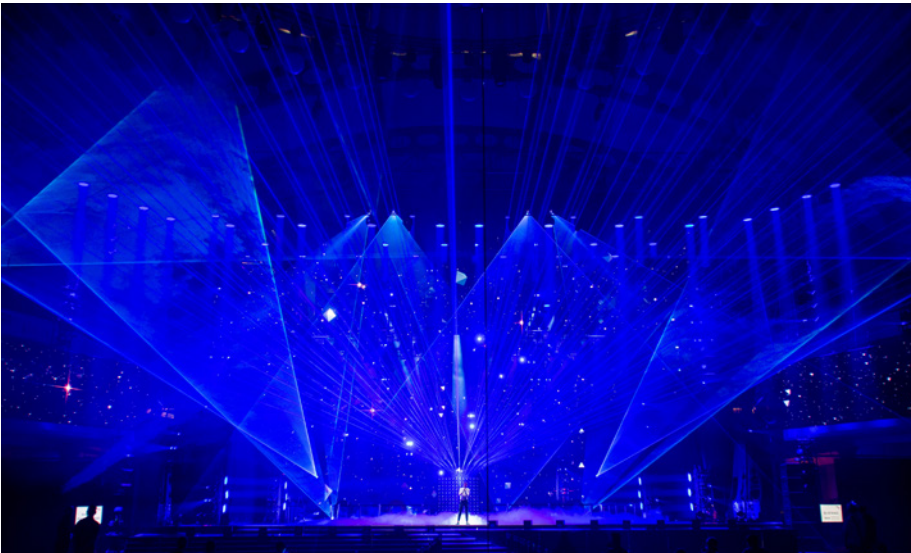
HybridLineSource-technologie is een soort van array-enabled PointSource-luidspreker gecreëerd door Harmonic Design in 2016. Deze coaxiale, hoorngeladen hoogwaardige luidsprekers zijn uitgerust met een line array golfgeleider en kunnen zo het volledige zendbereik over grote afstanden gelijk reproduceren. Met dit concept bevestigt Harmonic Design zijn voortrekkersrol in dit segment en voldoet daarmee aan de zeer zware eisen die aan efficiëntere geluidsversterkende oplossingen worden gesteld. Binnen op de stand van Harmonic Design werd de nieuwe actieve kolomluidspreker met hd Beamforming-technologie getoond. De technologie gaat veel verder dan de functionaliteit van vergelijkbare beamsteering luidsprekers. Met maximaal vier verschillende bundels, frequentieonafhankelijke

openingshoek, advanced directivity optimization en redundante analoge en digitale ingangen (DANTE) zijn er bijna geen limieten voor het aanpassen van het luidsprekersysteem aan de ruimte, akoestiek en architectuur. Verkrijgbaar in een uitzonderlijk slank ontwerp van 86mm breed.

SHOWTEX

Op de stand van ShowTex zijn ieder jaar nieuwigheden te zien en dat was dit jaar niet anders. Om de jongste ShowTex innovatie te ontdekken moesten de bezoekers omhoog kijken. In het dak van de stand zweefde namelijk de gloednieuwe en vederlichte FeatherSilk sierlijk door de lucht. De zijdeachtige stof is het lichtste textiel op de markt en is dus ideaal om stijlvolle en dromerige effecten mee te creëren. Bovendien combineert het unieke materiaal prachtig met licht en projecties. Ook de nieuwe 'LED-it-Light' kon niet ontbreken op de stand. In combinatie met LED-verlichting zorgt dit flexibele gaasdoek voor een uniek lijnenspel dat op zijn best is in meer organische vormen. Dankzij de opvallende lichtspreiding ontwerp je lichtgevende 3D-structuren die meteen in het oog springen. Het vlamwerende materiaal biedt dus eindeloos veel creatieve mogelijkheden voor zowel interieurtoepassingen als podium- en eventdecoratie. LED-it-Light is bovendien bestand tegen vocht en UV, waardoor de stof geschikt is voor binnen- én buitengebruik. Maar er was meer! Bezoekers van de ShowTex-stand kregen een exclusief voorproefje van de nieuwe HiSpeed Reveal. Dit ultrasnelle oprolsysteem zal je publiek verrassen en verbazen met de meest spectaculaire onthullingen, want een blijvende

indruk nalaten is waar het uiteindelijk allemaal om draait. HiSpeed Reveal is binnenkort beschikbaar in het verhuurgamma van ShowTex, dus volg hen voor meer informatie en mis de officiële lancering niet!

CLF LIGHTING

CLF beleefde een erg succesvolle Prolight + Sound, mede door de introductie van maar liefst vier nieuwe producten. Bezoekers konden onder andere kennis maken met de nieuwe Spectrum serie. Blikvanger was de Spectrum P1 DL. Dit koud witte armatuur is ontworpen voor autoshow's en is uitgerust met 36 high performance leds. Indrukwekkende lichtopbrengst en een kleine openingshoek zijn dé ingrediënten voor long-throw projection. Speciaal geselecteerde CREE leds zorgen voor een kleurtemperatuur van 6500K. Verder is de P1 DL flicker-free en uitgerust met HD-dimming. Het tweede armatuur dat deel uitmaakt van de Spectrum serie is de P2 VW. Deze led PAR wordt gekenmerkt door zijn hoge lichtopbrengst en een zeer nauwkeurige wit weergave tussen 2700K en 6500K. Samen met een CRI level van 90 en HD-dimming maken de P2 VW geschikt voor allerlei veeleisende applicaties. Een zeer homogene bundel van 15° wordt geleverd door 14 high power led. Naast de Spectrum serie was er op de stand veel belangstelling voor de CLF LEDbar PRO. Dit is een multifunctioneel linear outdoor armatuur. Door de 25° openingshoek is de LEDbar PRO zowel inzetbaar als horizonarmatuur als pixel aanstuurbare effect machine. De tien individueel aanstuurbare leds leveren diepe kleuren en een bijzonder gelijkmatige kleurenmenging. Dynamische effecten kunnen gecreëerd worden via

DMX, maar ook met Art-Net en sACN door gebruik te maken van de netwerkaansluiting. Bovendien heeft de LEDbar PRO een gemakkelijk te configureren multifunctioneel riggingsysteem dat ook de mogelijkheid biedt om diverse barren aan elkaar te bevestigen.

Tenslotte werd ook de CLF Hera geïntroduceerd. Kenmerkend voor de Hera is de RGBWAUV kleurenmenging. Een rijk kleurenpallet wordt geleverd door twaalf leds in een zeer gelijkmatige bundel van 30°. Het armatuur is verder geschikt voor outdoor gebruik en daardoor multifunctioneel inzetbaar.

CHAUVET PROFESSIONAL

De Chauvet Professional Maverick, STRIKE en COLORado series hebben de laatste jaren hun sporen verdiend door hun hoge

output, brightness and betrouwbaarheid. Dit jaar worden deze reeksen naar een nog hoger niveau getild door de introductie van een aantal nieuwe armaturen die light designers opnieuw heel wat meer nieuwe creatieve opties geven. Bezoekers die de CHAUVET Professional stand bezochten tijdens Prolight + Sound kregen als eerste deze nieuwe armaturen te zien: de Maverick Storm 1 Wash, een IP65 rated moving head, de STRIKE P38, een IP 65 compacte warm witte LED blinder/strobe en de COLORado Solo Batten, een IP65 RGBAW LED batten die over de volledige lengte een seamless licht produceert, zonder zichtbare ronde 'ogen' of pixels. "Met deze nieuwe armaturen kunnen we meer variatie aanbieden in drie van onze vertrouwde productfamilies", legde Albert Chauvet, CEO van Chauvet, uit. "Met zijn IP65 rating is de Maverick Storm 1 Wash ideaal voor festivals, amfitheaters en andere outdoor locaties. De compacte behuizing van de nieuwe STRIKE P38 zorgt voor nog meer veelzijdigheid dan zijn voorganger, de STRIKE 1, terwijl de COLORado Solo Batten meer opties creëert voor oogverblindende batten wash belichting."

De Maverick Storm 1 Wash is een krachtige IP65 rated RGBW Osram LED moving head en is de eerste in zijn soort in de bekende Maverick reeks. De rugged gegoten aluminium behuizing en 316 stainless steel externe schroeven zorgen ervoor dat de armatuur de guurste weersomstandigheden aankan. Met een output van meer dan 6,000 lumens zijn de customized optics geschikt voor verschillende soorten wash belichting, ook in grote venues. De beschikbare pixel-mapping effecten en de 11°-42° zoom range zorgen voor extra veelzijdigheid. Het virtueel gobo

wheel met achtergrondkleuren kan een reeks meeslepende atmosferische effecten creëren terwijl de 16-bit dimming van de master dimmer en individuele kleuren voor smooth fades zorgen. De armatuur is RDM-enabled en kan bestuurd worden via DMX, W-DMX, sACN, en Art-Net.

De STRIKE P38 heeft een compactere behuizing dan zijn voorganger, de STRIKE 1. Ondanks zijn compacte formaat heeft het toch de output waarvoor de STRIKE reeks bekend staat, en dat dankzij een krachtige 90W warm witte LED lamp. Dankzij die compactere behuizing kunnen designers creatiever zijn en kunnen ze deze intense armatuur in meer verschillende soorten configuraties inzetten. Deze veelzijdige en krachtige armatuur kan gebruikt worden als wash, om het publiek te belichten, als strobe of als blinder. Bij de features horen een gesimuleerde 'amber shift' die een incandescent dimming nabootst, verstelbare Pulse Width Modulation die ervoor zorgt dat de armatuur er goed uitziet op camera, zwarte gegoten aluminum behuizing en DMX- en RDM-protocollen.

De COLORado Solo Batten is een buitengewone batten die, in navolging van de COLORado Solo par armaturen, een uniforme wash output genereert met smooth color mixing, waardoor het licht eruit ziet als een enkele streep licht zonder ronde 'ogen' of zichtbare pixels. De COLORado Solo Batten is uitgerust met twaalf individueel aanstuurbare vierkante secties die of naadloos in elkaar kunnen overlopen of gebruikt kunnen worden om pixel-mapping

effecten te creëren. De armatuur heeft een IP65 outdoor rating en is uitgerust met DMX en RDM protocollen.

LINEA RESEARCH

"Prolight + Sound was ook voor ons een enorm succes. Bezoeker uit alle windstreken toonden zich geïnteresseerd in de producten van Linea Research", vertelt Arnoud van Buren van Acint desgevraagd. Nieuws was er uiteraard ook te melden. Met de nieuwste software van Eclipse, FIR-designer, kun je nu een Linea Research file exporteren op 48k of 96k resolutie en direct in de FIR modellen van de DSP laden op elk van de acht uitgangen. Het is een extra insert in de signaallijn, dus de rest van de EQ en filter kun je gewoon blijven gebruiken. Wanneer de ASC-48 FIR beschikbaar is voor de verkoop is nog niet precies bekend.

SIXTY82

Over primeurs gesproken: Sixty82 Trussing en Staging Systems is op 1 maart begonnen en maakte kort daarna al een succesvol debuut op Prolight + Sound. "De show was ongelooflijk voor ons en we zijn overweldigd door de positieve reacties die we hebben gekregen", zegt Rainier Smeding, directeur verkoop en marketing van Sixty82. Sixty82's stand werd gebouwd met behulp van een aantal van de eigen producten om een pub te repliceren. Compleet met op maat gemaakte bar, Sixty82 bier, vergaderruimtes en een volledige aanvulling van de producten; de perfecte omgeving voor het team om zijn vele nieuwe en bekende klanten te verwelkomen. "Een goed product staat natuurlijk voorop, maar we geloven dat het essentieel is om onze klanten de best mogelijke service te bieden", zegt Rainier. "We willen dat ze erop kunnen vertrouwen dat we onze beloften nakomen en ze op alle mogelijke manieren ondersteunen bij hun projecten, van advies in de beginfase tot aan de uiteindelijke levering."

Het bedrijf lanceerde officieel de nieuwe Sixty82-app en vierde het feest met een live-band na sluitingstijd. De Sixty82 App is het eerste database-enabled app-platform in de trussing en staging-industrie. Het biedt gebruikers directe toegang tot productgegevens over de oorsprong en het veilige gebruik van het systeem door middel van unieke productpersonaliteiten verkregen via de RFID-tag.

De boodschap van het bedrijf is duidelijk: eenvoud, service en ervaring. Sixty82 heeft een duidelijke visie om de manier te veranderen waarop trussen worden gebruikt. Het

biedt goede adviezen in alle stadia op basis van jarenlange ervaring in de industrie en heeft met behulp van meer dan honderd jaar expertise een gestroomlijnd product ontwikkeld die eenvoudig te begrijpen is, efficiënt in gebruik en flexibel in zijn aanpassingsvermogen.

MUSIC & LIGHTS

De RA3000 is een van de nieuwe producten uit het Prolights assortiment die zijn gepresenteerd op Prolight + Sound. De Prolights RA3000Profile is een nieuwe generatie in het hoogste segment van moving heads. Met een ledbron vna 6000K heeft de RA3000Profile een output van 25.000 lumen. Speciaal ontworpen voor het gebruik op een podium in een theater of voor de camera in een televisiestudio met een CRI van 90, TLCI van 91 en een hoge R9 en TM30, waardoor alle huidtinten en kleuren werkelijk tot leven komen. Het CMY systeem van de RA3000 maakt de mooiste pastelkleuren en in combinatie met het kleurenwiel en de lineaire CTO is deze moving head een echte concurrent van de traditionele lichtbronnen. De RA3000 is een zeer complete moving head uitgerust met alle eisen en wensen van de lichtdesigner: shutter systeem met vier messen, Gobo wiel, animatie wiel, iris, prisma en Dual linear frost. De RA3000 is stil, krachtig, flexibel en precies en daarmee geschikt voor de meest uiteenlopende toepassingen. Vanaf augustus zal hij beschikbaar zijn. Uiteraard is het mogelijk om voor augustus al een demo te krijgen van deze unieke moving head. Neem hiervoor contact op met Distrix, exclusief distributeur van Prolights in Nederland.

AED GROUP

Ook vanuit de AED Group was er vanzelfsprekend veel nieuws te melden op Prolight + Sound. Zo werd bekend dat Luxibel als eerste merk in de 'Entertainment Light Industry' een TÜV SÜD GS certificering voor zijn producten. Hans Vanderheijden, Managing Director bij AED Distribution: "De TÜV SÜD-controles zijn een aanvulling op de eigen kwaliteitsinspecties die plaatsvinden bij AED in België Elk Luxibel product dat van de band rolt ondergaat een 8-uurs duurttest en wordt gecontroleerd op 22 punten. Wanneer deze tests succesvol zijn, wordt het product geleverd met de Luxibel European Quality-sticker. De TÜV SÜD-certificering staat wereldwijd hoog aangeschreven, wat vertrouwen geeft aan onze klanten." Ander Luxibel nieuws betrof de nieuwe website (www.luxibel.com) en

een nieuwe serie wash lights, de B P9 en de B P9Z. Deze twee gloednieuwe RGBW-LED-washarmaturen zijn ontworpen om een vloedgolf aan kleur en licht naar elk podium of muur van een gebouw te brengen. Ze zijn volledig IP65-geclassificeerd, zodat ze zowel binnen als buiten kunnen worden gebruikt. De armaturen worden geleverd met een beugel - een heel eenvoudig ontwerp waardoor de BP9's in een array kunnen worden geplaatst. De B P9Z zoomt in op 7 ° tot 58 °, terwijl de zoomlens van de B P9 op 25 ° is ingesteld. Elke lijn van 9x 15W leds kan individueel worden aangestuurd om speciale effecten te creëren.

Ook werd aangekondigd dat AED Group wereldwijd exclusief distributeur wordt van de VMB Showlift en dat AED Rent investeert in het nieuwe vlaggenschip van Yamaha: de PM7 Rivage audio console.

Tot slot is er een speciale QSC actie: wie vóór 30 juni een QSC K.2 speaker aanschaft, ontvangt daar namelijk een gratis transporttas bij!

MA LIGHTING

MA Lighting presenteerde in Frankfurt een revolutie in lichtsturingen. De GrandMA 3 is een enorme sprong voorwaarts, met een vernieuwde interface en volledig nieuw ontworpen hardware die de gebruiker ongekend comfort en ergonomie biedt. GrandMA3 zal beschikbaar zijn in een pakket voor elke toepassing en elk budget, met de Full-Size en Light modellen als vlaggenschepen. Met de Compact en Compact XT

modellen biedt MA Lighting voor het eerst lichttafels voor de kleinere regiepositie, terwijl de vernieuwde MA3 onPC Command Wing gebruikers de mogelijkheid blijft bieden tot het samenstellen van een compact, budgetvriendelijk platform met alle mogelijkheden van de MA3 software, die nu ook op MAC OS kan worden gebruikt. De CRV (Control Room Version) uitvoeringen van de Full-Size en Light consoles kunnen worden voorzien van multi-touch schermen naar eigen voorkeur. Alle GrandMA3 consoles zijn standaard voorzien van gemotoriseerde faders, speciaal ontwikkelde knoppen en encoder wielen, en gloednieuwe encoder knoppen. De MA3 software biedt een nieuwe, gestroomlijnde gebruikerservaring, met aan de basis innovatieve concepten als Data Pools, Phasers en het .GDTF fixture bestandsformaat. De MA3 software bevat een ingebouwde visualiser en de mogelijkheid voor het afspelen van video- en/of audiobestanden.

LOOK SOLUTIONS

Het nieuwe lid van de Look-familie is de Cobra 3.1. Deze krachtige rookmachine zet een nieuwe standaard in gebruiksgemak en geluid. Deze machine is maar liefst 18dB stiller dan zijn voorganger. Bediening van de Cobra 3.1 is eenvoudig en intuïtief. De rookmachine is flexibel in te zetten, en aan te sturen via analoge controllers, rechtstreeks vanaf de machine, maar uiteraard ook met DMX. DMX-over-Ethernet kan gebruikt worden door middel van de ingebouwde Ethernet-poort, en de Cobra 3.1 ondersteunt Remote Device Management (RDM). De

PROLIGHTS®
PROFESSIONAL LIGHTS

3000PROFILE

1000W
high-precision
LED Moving Profile

- 💡 25'000 lm
- 🌀 CRI > 90
- 🔊 Silent

watch video

follow us on
prolights.it

OFFICIAL SPONSOR

Distributie: Tel: 010 - 223 01 87 info@distrixis.nl

FOAM MACHINES, CANONS & FLUID

MBN
EVENTPRODUCTS

Life is more beautiful
WITH FOAM

MBN F-630

MBN F-300

MBN JUNIORFOAM

MBN FC-500
MBN FC-400
(cannons)

A brand of
PowerLightsAugsburg
Hofrat-Röhler-Strasse 16
D-86161 Augsburg

Tel.: +49/821/2 63 94 47
Fax: +49/821/2 63 94 69
info@mbn-eventproducts.com
mbn-eventproducts.com

MBN Eventproducts

MADE IN GERMANY

10 JAAR NICK & SIMON
ROTTERDAM AHOY

ROYAL PARK LIVE
PALEIS SOESTDIJK

ANDRÉ HAZES LIVE
ROTTERDAM AHOY

 TRIPLE
SHOWTECHNIEK
SOUND • LIGHT • VIDEO

Cobra 3.1 is voorzien van een slang-adapter rond de spuitmond, die tevens dienst doet als bescherming tegen stoten. De spuitmond is ontworpen om overmatig geluid tijdens gebruik te minimaliseren en output te verhogen. Door deze gloednieuwe techniek bedraagt het geluidsniveau van de Cobra 3.1 op vol vermogen niet meer dan 82.5 dB. Ter vergelijking: de zeer succesvolle Look Viper 2.6 produceert op volle kracht 100.5 dB. Maar ook in output verrast de Cobra 3.1. Door het gebruik van twee pompen kan de machine ononderbroken blijven werken op tot wel 30% van zijn vermogen. Output boven de 31% wordt mogelijk gemaakt door een tweede, krachtiger pomp. De gebruiker kan zelf kiezen voor diverse instellingen. De menustructuur is eenvoudig en overzichtelijk, en kan worden bediend met behulp van een groot touchscreen. Zo kan altijd de perfecte balans worden gevonden tussen rookvolume en gebruiksduur. Voor nog meer flexibiliteit kan je kiezen voor drie verschillende vloeistoffen, die verschillen in volume en verneveling.

INFINITY

Led-armaturen in het theater? Menigeen kreeg lange tijd koude rillingen bij het idee. Maar met de Infinity Signature armaturen verdwijnt de twijfel bij veel van die mensen. Deze hoogwaardige theaterschijnwerpers zijn door Infinity ontwikkeld in samenwerking met Robert Juliat, en combineren een hoge lichtopbrengst met groot gebruiksgemak en een onwaarschijnlijk goede kleurweergave. Infinity Signature armaturen zijn voorzien van in Europa ontwikkelde software en de nieuwste LED-technologie.

De samenwerking met Robert Juliat heeft geleid tot een uitgekiend lenzenstelsel en een uitstekende kleurweergave. Signature armaturen gooien zeer hoge ogen in zowel Color Rendering Index (CRI) als Television Lighting consistency Index (TLCI). De TS-260C7 Profielspot maakt gebruik van wel 7 verschillende tinten LEDs, waardoor vrijwel elke kleur te mengen is. Of gebruik de digitale kleurenwaaier, die bestaat uit 64 veelgebruikte kleuren uit de LEE-catalogus, die optimaal gekalibreerd zijn. Voor de TS-260C7 Profielspot zijn lenzen te krijgen met een standaard openingshoek van 19°, 26°, 36° en 50°, alsmede twee flexibel in te zetten zoom-lenzen, van 15 tot 35° en van 25 tot 50°. De productlijn bestaat verder uit een Profielspot en een Fresnel, voorzien van een warm-witte LED lichtbron met een kleurtemperatuur van 3200 K en een vermogen

van 300 Watt. De TF-300 Fresnel is voorzien van een gemotoriseerde zoomlens die zowel lokaal op het armatuur als via DMX bediend kan worden. De TS-300 Profielspot accepteert dezelfde lenzen als de bovengenoemde TS-260C7.

EXPOLITE

Ook nieuw op de beurs: de nieuwste armaturen van Expolite. Het Duitse merk profileert zich nadrukkelijk als een uitstekende partner voor zelfs de grootste producties, en komt met een nieuwe serie Moving Heads sterk voor de dag. De SL-700 Spot is een gloednieuwe moving head profile met een witte LED-lichtbron van 350W en een kleurtemperatuur van 5600K. Daarmee maakt hij korte metten met gasontladingslampen van 700W of meer, en dat alles zonder aan prestaties in te moeten boeten. Want de SL-700 is voorzien van alle mogelijkheden die een lichtoperator mag verwachten van een top-armatuur: traploze CMY-kleurmenging met lineaire CTO, een zoombereik van 5 tot 35°, gemotoriseerde focus en iris, een 4-voudig prisma en roterende én statische gobowielen. Deze kleine krachtpatser is voorzien van een Ethernet-poort voor Art-Net of sACN, is RDM compatible, en weegt maar 18 kilo! Hij wordt vergezeld door de WL-500 Wash, een moving head washlight met een RGBW LED-bron. Het opvallende uiterlijk en de grote fresnellens maken deze krachtige wash geschikt voor theater en evenementen, maar vlak zijn prestaties niet uit. Met een zoombereik van 5 tot 70° is de WL-500 in te zetten als een beam of een wash, en alles daar tussenin. Ook de WL-500 is RDM-compatible, en aan te sturen vanaf DMX, Art-Net of sACN.

Indrukwekkend:

Cirque Robe

Robe lighting heeft een bijzonder drukke en succesvolle Prolight + Sound 2018 achter de rug. Ieder uur presenteerde men de live show 'Cirque Robe'. Een kleurrijke performance in circusstijl met een cast van elf personen. De show werd geboost met de meest recente spots van Robe die op een indrukwekkende manier de show ondersteunden.

Ieder jaar weet Robe zichzelf weer te overtreffen met de unieke live shows tijdens Prolight + Sound. Dit jaar was dat niet anders. Met de Robe Cirque Show is er een ambitieuze show neergezet met een hoge funfactor en unieke visuele aspecten. De live shows zijn de ideale gelegenheid om te laten zien waartoe de spots allemaal in staat zijn. De Cirque Show is ontworpen door het creatieve team van Robe; Nathan Wan en Andy Webb. Misschien heb je al eens kennis kunnen maken met de Robe lichtontwerpers tijdens de Robe Theater Tours in Nederland en België die afgelopen najaar door Controllux in samenwerking met Robe werden georganiseerd.

CIRCUSLOOK

Nathan Wan maakte voor Prolight + Sound 2018 een ontwerp waarmee de hele Robe stand een 'kijkervaring' werd. Dit leidde tot een stand met o.a. een piste (diameter acht meter), vier grote en visueel aanwezige trusspalen en stoelen voor het publiek in een ringopstelling van 270 graden. Twee types Robe-armaturen speelden de hoofdrol in de show. De eind 2017 gelanceerde MegaPointe en het nieuwe Robe Tarrantula beam/wash/effect LED armatuur, die juist op de Frankfurtse beursvloer werd gelanceerd.

HET LICHTPLAN

Tweeënveertig MegaPointes werden verdeeld tussen vier horizontale liggers aan de achterkant van de piste en de twee cirkeltrussen boven de piste. Naast de MegaPointes werden maar liefst zesentwintig Tarrantula's, beam/wash/effect LED armaturen gebruikt. De Tarrantula kan verrassende effecten produceren door de aansturing van video sources via het on-board ArKaos Klink-Net protocol en beschikt over zeer veel power: 36 x 30W en 1 x 60W high power RGBW LED-chips, met een verbluffende 20.000 lumen aan output.

Zestien stuks Robe Spikies waren gemonteerd rondom de randen van de piste en werden in het lichtplan opgenomen om de aandacht te vestigen op de arena zelf, met

een verscheidenheid aan specials zoals de beam splitter en het bekende en exclusieve Robe flower effect.

De ParFect 150 armaturen uitgerust met Robe Halo LED-ringen werden ingezet in de cirkeltrussen boven de piste in vier blokken van zes stuks. Ook werden in de twee cirkels 36 x Spiider-wash beams gebruikt voor de algemene verlichting én voor opvallende effecten in de piste door gebruik te maken van het verrassende Robe Flower effect. Een mix van DL4S- en DL7S-profielen

werd ingezet om de cast en de stand uit te lichten, maar ook voor het aanlichten en uitsnijden van de klassieke circusposters door gebruik te maken van het accurate DL shutter-systeem.

ROBOSPOT

Het Robe remote RoboSpot volgspot systeem was een integraal onderdeel van de show. Eén BMFL Spot met on-board motion control camera werd gebruikt voor het accuraat volgen en uitlichten van de MC tijdens de live show. Verder werd er ook een

Producten uit het lichtplan

- BMFL™ Blade
- BMFL™ Spot
- DL4S Profile™
- DL7S Profile™
- HALO RGB™ / HALO Driver™
- LEDBeam 150™
- MegaPointe®
- onePATT™
- RoboSpot™ BaseStation
- RoboSpot™ MotionCamera
- Spiider®
- Tarrantula™

multiple-spot set up waarbij één RoboSpot BaseStation i.c.m. één RoboSpot MotionCamera werd gebruikt om zes BMFL Blade armaturen aan te sturen door een volgspotter. Deze opstellingen werkten allen samen om specifieke momenten in de live show te accentueren. De BMFL spot met geïntegreerde camera plus de zes BMFL's werden aangestuurd door twee RoboSpot BaseStations die aan de achterzijde van de stand stonden opgesteld. Dit illustreerde de flexibiliteit en de kracht van het RoboSpot volgspot systeem als oplossing voor scenario's waar klassiek gebruikte volgspots geen praktische optie zijn.

De opvallende kroonluchters in het lichtplan zijn gemaakt met één van de armaturen uit de brede PATT familie: de onePatt. De retro style armaturen vormden een ware blikvanger in het ontwerp!

Een uitgave van
MVM PRODUCTIES BV
Postbus 6684 | 6503 GD Nijmegen,
Kerkenbos 12-24a | 6546 BE Nijmegen
T: 024 - 3 738 505 | F: 024 - 3 730 933

UITGEVER
Michael van Munster

HOOFDREDACTIE
Teun van Thiel
teun@av-entertainment.nl

REDACTIEMEDEWERKERS
Arnout van der Hoek, John Huijbregts,
Ulco Schuurmans, Henk Hendrikx
Email: info@av-entertainment.nl

COVERFOTO
Coen van Tartwijk

VORMGEVING
Jan-Willem Bouwman
Joost Franken

MEDIA-ADVIES VAN MUNSTER MEDIA B.V.
René Janssen T: 024-373 8055
E: rene@av-entertainment.nl

Voor advertentietarieven, neem contact op met onze
media-adviseurs of ga naar www.av-entertainment.nl

ABONNEMENTEN
Een jaarabonnement bedraagt € 39,- (excl. B.T.W.)
Abonnementen hebben een looptijd van een jaar
(tot 31 december) en worden automatisch verlengd.
Opzeggen kan schriftelijk en dient ieder jaar vóór 31
oktober te gebeuren.

Vragen over abonnementen en bestellingen kunt u rich-
ten aan de afdeling Abonnementenbeheer. Dagelijks
telefonisch bereikbaar van 09.00 uur tot 12.00 uur,
T: 024-373 8505,
E: abonnementenbeheer@vanmunstermedia.nl

Nabestellingen: Oude nummers telefonisch
bestellen via 024-373 4467

COPYRIGHTS
Het auteursrecht op de in dit tijdschrift verschenen
artikelen wordt door de uitgever voorbehouden.

ABONNEES ONTVANGEN
• 6 keer per jaar het vakblad
• Toegang tot het volledige archief op
www.av-entertainment.nl
• Korting op lezersaanbiedingen AV&Entertainment
Magazine
• Gratis opname bedrijvengids

Abonnee Aanbieding 2018

Ontvang nu ruim 35% korting op het reguliere
abonneetarief: u betaalt slechts € 25,- ipv € 39,-

U ontvangt naast vakinformatie vele voordelen. Abonneer
u nu op het vakblad AV&Entertainment Magazine.

ABONNEE VOORDELEN:

- 6 maal per jaar uw eigen vakblad op de deurmat
- Actueel nieuws op www.av-entertainment.nl
- 10 maal per jaar uw eigen digitale AV&Entertainment Magazine nieuwsbrief
- Extra korting op lezersaanbiedingen in uw vakblad
- AV&Entertainment Magazine abonnees ontvangen ook 15% abonneekorting op andere tijdschriften van de uitgeverij van Van Munster Media Groep (www.vanmunstermedia.nl): Porsche Scene Live, Great British Cars, Bodylife Benelux, Meeting Magazine, Office Magazine, Rivierenland Business, Vallei Business, Oost-Gelderland Business, Noord Limburg Business

Indien u geïnteresseerd bent in een van deze uitgaven, kunt u bellen met onze
klantenservice op: 024-373 8505 (elke werkdag bereikbaar tussen 9.00 uur en
12.00 uur).

U kunt u ook abonneren op AV&Entertainment Magazine
via de website: www.av-entertainment.nl

THIS IS THE LED YOU'VE BEEN LOOKING FOR

Limitless

There are endless possibilities. LED cubes, tunnels, mosaic walls, you name it. Both for indoor and outdoor use.

Be different:

You can even use the cabinets as a flag; stand out by being different, within the same budget!

LT2.0i

Create stunning FullHD LEDwalls with native 1920 pixels wide for your TV shows or HD presentations.

LT2.5o / LT4.4o

Build a double- or single sided outdoor LED totem easily!

Modular

Compatible with industry standard modular aluminum frames and of course traditional wood work as well!

LT2.0o

Design and build any configuration. A bar with LED cabinets? Done in minutes without the extra cost.

Efficient

Did you know it only took us 12 hours to build our 7x5 meter booth at ISE? Including those 132 cabinets of LT Series...

Flexible

LT Series are true plug-and-play installations. They will save you space & time, and therefore money.

Are you looking for a hassle-free and straightforward LEDwall?

The LT Series is the LED you've been looking for. A simple, efficient, modular LEDwall system with limitless design possibilities. The LT Series LED cabinets are suitable for indoor and outdoor use with the best pixel pitch on the market. Now available for rental and purchase, with **prices starting from € 2.750/m²**.

More info : LT-Series.com.

LT SERIES

LEDwalls by **novid**

Panasonic
BUSINESS

THE FREEDOM TO CREATE

WITH NEW PROJECTOR AND DISPLAY SERIES

- PT-RZ120K 12.000lm 1 chip DLP projector
- MZ770 series affordable LCD Laser projection
- EQ1 series 4K displays
- And more..

Uw distributeur:

output

Professional audio, video & lighting

De Meerheuvel 10
5221 EA 's-Hertogenbosch
Tel: +31 (0)73 639 2600
Fax: +31 (0)73 639 2601
info@outputnl.com

www.outputnl.com/panasonic